

Ungas livsvillkor i Mönsterås

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken 2021

Kommunförbundet
Kalmar län

BoU Barn- och
ungdomsnätverket
Kalmar län

Förord

Att göra rätt prioriteringar och satsningar för unga kräver aktuell kunskap om dem. Unga är experter på sina liv och sin livssituation. Vart tredje år tar länets kommuner därför tempen på lägesbilden för barn och unga i hela Kalmar län, genom LUPP-enkäten (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) i åk 8 och år 2 på gymnasiet.

Med LUPP som underlag kan tjänstepersoner och politiker arbeta vidare med att utveckla ungdomspolitiken.

Denna rapport är en analys av enkätresultatet och har tagits fram av undersökningsföretaget Indikator, inom ramen för det gemensamma arbetet som det regionala Barn- och ungdomsnätverket Kalmar län bedriver. Nätverket består av länets 12 kommuner samt Länsstyrelsen Kalmar län och samordnas av Kommunförbundet Kalmar län i syfte att stärka barn- och ungdomsarbetet i länet.

Nätverket organiserar arbetet med Lupp, samt samordnar, sprider och implementerar det arbete som görs med barn och unga i länets kommuner. Vi samordnar även utbildningsinsatser utifrån önskemål inom barn- och ungdomsfrågor med extra fokus på kunskapshöjande insatser och implementering kring barnrätt och barnkonventionen.

Med anledning av att barnkonventionen blev lag den 1 januari 2020 beslutade Barn- och ungdomsnätverket att utbilda 40 tjänstepersoner under åren 2020–2021 till barnrättskoordinatorer. I utbildningen ingick övergripande kunskap om Barnkonventionen samt implementering i kommunal verksamhet. Barnrättskoordinatorerna finns nu i respektive kommun som stöd i barnrättsarbetet. Sedan 2020 ingår två frågor om barnkonventionen i LUPP-enkäten, vilket ger kommunerna kunskap om hur väl unga känner till sina rättigheter.

Se nätverkets representanter här:

<https://kfk.se/vara-verksamheter/unga-och-utbildning/barn-och-ungdomsnatverket/>

Tillsammans skapar vi nya möjligheter för unga i Kalmar län!

Barn- och ungdomsnätverket Kalmar län

BoU Barn- och
ungdomsnätverket
Kalmar län

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	5
Sammanfattning	9
A. Bakgrundsfrågor	13
B. Fritid	17
C. Skola	30
D. Delaktighet och inflytande	56
E. Trygghet	71
F. Hälsa	87
G. Arbete	107
H. Framtid	113
Referenser	130

Rapporten är
färgkoordinerad!

Hitta den del du
vill läsa genom
att följa färgen.

Färgval för grafer:

Killar		Tjejer	
			
Åk 8	Åk 2	Åk 8	Åk 2

Killar	Tjejer
	
Totalt	Totalt

Stämmer inte alls	
Stämmer delvis	
Stämmer helt	

Bakgrund och syfte

LUPP står för "lokal uppföljning av ungdomspolitiken" och är en ungdomsenkät som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) tagit fram. Enkäten är ett verktyg som ger regioner och kommuner mer kunskap om hur ungas livssituation ser ut lokalt. Det är även ett redskap för att arbeta systematiskt med utveckling av ungdomspolitiken lokalt och regionalt. Undersökningen genomförs vart tredje år och enkäten är anpassad för de tre åldersgrupperna 13-16 år, 16-19 år samt 19-25 år.

Under hösten 2021 genomförde vi LUPP-undersökningen i Kalmar län tillsammans med länets kommuner. Det är kommunerna i samverkan med MUCF som genomförde undersökningen och samlade in enkäterna. Sedan har Institutet för kvalitetsindikatorer på uppdrag av Kommunförbundet Kalmar län sammanställt och analyserat enkäten.

Urval och antal svar

I Kalmar län genomförs undersökningen bland elever i årskurs 8 på högstadiet och årskurs 2 på gymnasiet. Alla ungdomar i årskurs 8 på högstadiet och årskurs 2 på gymnasiet ingår i urvalet för LUPP-undersökningen. Ungdomar som går i gymnasiet i en annan kommun än de bor i har sorterats till att tillhöra sin boendekommun i databasen. Till exempel: en ungdom som går på gymnasiet i Kalmar men bor i Nybro tillhör Nybro kommuns resultat.

Nedan redovisas en tabell över antal svar bland elever i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet. Då det ej fanns någon information om urvalsstorlek för elever i årskurs 2 samtidigt som eleverna sorterats till att tillhöra sin boendekommun redovisas därmed inte någon svarsfrekvens för grupperna. Det totala antalet svar per kommun och årskurs redovisas i tabellen nedan.

	Antal svar		
	Årskurs 8	Årskurs 2	Totalt
Borgholm	117	82	199
Emmaboda	94	72	166
Hultsfred	133	115	248
Högsby	45	43	88
Kalmar	808	567	1375
Mönsterås	109	93	202
Mörbylånga	149	96	245
Nybro	202	140	342
Oskarshamn	249	221	470
Torsås	55	50	105
Vimmerby	146	160	306
Västervik	294	262	556
Regionen	2401	1901	4302

Analys

Institutet för kvalitetsindikatorer har ansvarat för analys och sammanställning av årets resultat i förhållande till föregående mätningar. Analysen har ett jämställdhetsperspektiv utifrån genus och könsnormer för att synliggöra eventuella likheter och skillnader mellan tjejer och killar i kommunerna.

Statistiken är uppdelad på kön, ålder (högstadiet årskurs 8 samt gymnasiet årskurs 2) och kommun för att belysa jämställdhetsperspektivet. Genom att kartlägga killar och tjejers möjligheter och villkor i samhället kan politiker och tjänstepersoner identifiera områden som har ett större behov av insatser som skapar jämställda livsvillkor.

Jämförelser över tid

För att kunna mäta utvecklingen över tid görs jämförelser med LUPP-resultaten i Kalmar län från tidigare år. Kalmar län har tidigare gjort LUPP-enkäten år 2018, 2015, 2012 och 2009. Däremot har inte alla kommuner gjort undersökningen alla dessa år, vilket är bra att vara medveten om då det kan påverka jämförelserna över tid. Alla länets kommuner deltog dock i undersökningen 2018 och 2021. Utvalda frågor analyseras över tid i rapporten. I år har inte Eksjö kommun genomfört enkätundersökningen och redovisas därmed inte i rapporten för år 2021.

MUCF gjorde omfattande förändringar av LUPP-enkäten under 2015 vilket inte gör det möjligt att jämföra vissa resultat från undersökningar gjorda innan 2015. Exempelvis är "Instämmer"-skalor i enkäten ändrad från en femgradig skala till en fyrgradig vilket gör att resultaten mellan dessa år inte kan jämföras. Ibland är även svarsalternativen omformulerade eller justerade.

Jämförelser med rikssnittet Lupp 2021

I rapporten finns det löpande jämförelser mot rikssnittet för LUPP-resultat. Rikssnittet är inget nationellt snitt för samtliga kommuner i Sverige utan innefattar endast de kommuner som deltog i LUPP året 2021. Jämförelsen är till för att kunna ställa det lokala perspektivet i förhållande till en större kontext. Regionssnittet innefattar resultatet för Kalmar läns region.

Läsanvisningar

För att göra materialet mer överskådligt visar rapporten de mest relevanta jämförelserna och nedbrytningarna. Fullständig redovisning av samtliga frågor och svarsalternativ går att finna på MUCF:s LUPP-portal. Vissa avvikelser kan förekomma gentemot föregående rapport för 2018. Framst är det enstaka procent som förklaras av maskinella avrundningar.

Kopplingarna

- mellan Luppen, Barnkonvention, Globala målen och de nationella målen om jämställdhet.

Vi är alla viktiga i arbetet för ett hållbart samhälle. Alla - från våra unga, till tjänstepersoner och beslutsfattare är viktiga länkar för att skapa förändring till en bättre framtid. För att nå lokala mål i den enskilda kommunen såväl som nationella visioner och mål behövs samverkan mellan offentliga aktörer. Genom att sammanställa en nulägesbeskrivning med kopplingar till både regionala strategier och nationella mål, där vi kan se vilka utmaningar vi står inför, får vi goda förutsättningar att lyckas med vårt samverkansarbete. För att underlätta implementeringen av arbetet med och kring Luppen i det lokala och regionala arbetet i Kalmar län så har vi i rapporten synliggjort artiklar från Barnkonvention, tillsammans med utvalda Globala mål och delmål i den regionala jämställdhetsstrategin under de rubriker i Luppen som de berör. Nedan sammanfattas dessa kort.

Barnkonventionen

Barnkonventionen är lag, vilket tydliggör att barn och unga har rättigheter, och att alla som fattar beslut som rör barn och unga ska tillgodose dessa rättigheter. Barnkonventionen har 54 artiklar som tillsammans skapar en helhet och är odelbara. Artikel 1 – 42 är sedan 1 januari 2020 lag. Artiklarna i sin helhet finns på Barnombudsmannens webbplats: <https://www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/>

Barnkonventionen bygger på fyra grundprinciper. Principerna ska alltid beaktas när det gäller frågor som rör barn. Dessa är:

Artikel 2: varje barn har rätt till alla rättigheter och lika värde. Inget barn får diskrimineras.

Artikel 6: Varje barn har rätt till liv och utveckling.

Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.

Artikel 12: Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Syftet med Barnkonventionen är att göra det bästa för barnet genom att göra en prövning av barnets bästa/barnkonsekvensanalys. **Artikel 3** är därför grundläggande i Barnkonventionen och övriga artiklar ska ses i ljuset av artikel 3. Förutom artikel 3 berörs även dessa artiklar i Luppen:

Globala målen

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda för hållbar utveckling som innehåller sjutton globala mål. Dessa ska uppnås år 2030. Globala målen har i sin tur 169 delmål för hur arbetet ska genomföras och följas upp. Läs målen i sin helhet här: <https://www.globalamalen.se/>

Mål som berörs i Luppen:

Ett jämställt Kalmar län

Länets kommuner och Kommunförbundet Kalmar län har anslutit sig till den regionala jämställdhetsstrategin "Ett jämställt Kalmar län". Det innebär att verksamheter ställt sig bakom uppdraget att arbeta systematiskt med jämställdhet, externt och internt. Jämställdhet handlar om makt och villkor men det är också en fråga om kunskap. Barn och unga är en särskilt prioriterad grupp i strategin genom att attityder kring jämställdhet och ojämställdhet grundläggs tidigt i en ung människas liv. Nationella mål med jämställdhet kopplas tydligt till flertalet av mål i Agenda 2030 och genomsyrar hela barnkonventionen genom att den ska uppfyllas för alla barn oavsett kön och könsidentitet. Det övergripande nationella målet kring jämställdhet är: *Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.*

För att uppnå detta så finns sex nationella delmål samt ett regionalt mål: Aktörer i Kalmar län bedriver ett systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering. Det innebär att det ska finnas både organisation och resurser för förändringsarbetet. Läs mer om målen här: <https://www.ettjamstalltkalmarlan.nu/>

De sex nationella delmålen, varav mål 1, 2, 3, 5 och 6 berörs i Luppen:

Delmål 1: En jämn fördelning av makt och inflytande

Delmål 2: Ekonomisk jämställdhet

Delmål 3: Jämställd utbildning

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Delmål 5: Jämställd hälsa

Delmål 6: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Prisma – för samordning av horisontella perspektiv

I arbetet med de olika perspektiven kan SKR:s verktyg Prisma vara ett hjälpmedel. Med verktyget hittar du snabbt beröringspunkter mellan olika horisontella sakområden. Prisma kopplar ihop artiklar i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Barnkonventionen med de jämställdhetspolitiska målen, de folkhälsopolitiska målområdena och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Länk till verktyget: <https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamilikhet/stodforsamordning/prisma.52131.html>

Sammanfattning

För att kommuner och regioner ska kunna bedriva sitt arbete kring barn och unga är kunskap om deras livssituation en viktig förutsättning. Både barnkonventionen och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som rör barn och unga alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv. LUPP-undersökningen kan användas som ett verktyg för att kommuner och regioner ska få en bättre bild av ungas livssituation lokalt men också om lokala satsningar gett någon inverkan på de ungas liv.

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av LUPP-resultatet för Mönsterås kommun. Fokus riktas mot skillnader och likheter mellan tjejer och killar samt jämförelser gentemot tidigare års resultat.

Bakgrundsfrågor

- Svarsgruppen består till 47 % av tjejer och 53 % av killar samt 1 % av personer med annan könstillhörighet. Av dessa respondenter uppger 80 % att de är heterosexuella, 7 % att de är bisexuella samt 1 % att de är homosexuella. Övriga 18 % uppger att de antingen har en annan sexuell läggning än vad som specificerats i enkäten, är osäkra eller vill ej definiera deras sexuella läggning.
- 78 % av svarsgruppen uppger att de är födda i Sverige, 3% att de är födda i Europa samt 19% att de är födda utanför Europa. Det framgår att 0% är födda i Norden.
- Totalt sett uppger 10 % att de har en nedsatt funktion eller en långvarig sjukdom.

Fritid

- Killar och tjejer är nöjda med sin fritid i samma utsträckning och det har skett en tydlig ökning i andelen nöjda sedan 2018.
- Generellt är nöjdheten högre i kommunen än i Kalmar län och i jämförelse med rikssnittet.
- Killar spenderar betydligt mer tid vid datorn och spelar dataspel medan tjejer är överrepresenterade vad gäller kulturella aktiviteter så som teater, musik, fotografering, skrivande och så vidare. Killar tränar/idrottar i något högre grad än vad tjejer gör.
- Killar tenderar att vara medlemmar i föreningar i högre grad än vad tjejer är. Föreningsmedlemskap bland tjejer har stadigt minskat sedan 2015.
- Det finns även skillnader i hur tjejer och killar väljer att umgås. Fler killar uppger att de umgås med sina vänner utomhus, på sociala medier/internet och på idrottshall/ i samband med idrott medan tjejer i högre grad umgås hemma, i gallerian/köpcentrum eller i centrum/på stan.

Skola

- Det finns tydliga könsskillnader vid val av inriktning på gymnasiet. Det framgår att killar i högre utsträckning väljer yrkesprogram i jämförelse med tjejerna, medan en större andel tjejer än killar inriktar sig mot högskoleförberedande program.
- Både tjejer och killar är nöjda med skolan och utbildningen de går på. Minst nöjda med skolan är killar i årskurs 8.
- Ungdomar i årskurs 8 upplever i högre grad än ungdomar på gymnasiet att det förekommer mobbning, rasism, sexuella trakasserier och våld i deras skola.
- Ungdomarnas omdöme om olika aspekter av skolan är över lag högt med undantag för skolmaten där i synnerhet ungdomar i årskurs 8 är väldigt missnöjda.
- Vad gäller elevinflytande är det över hälften av både killar och tjejer som uppger att de vill vara med och bestämma om olika saker i skolan. Tjejer vill vara med och bestämma i något högre grad än vad killar vill.
- Det är betydligt färre som upplever att de faktiskt får vara med och bestämma. Här råder det inga större skillnader mellan tjejer och killar.

Delaktighet och inflytande

- Intresset skiljer sig något mellan killar och tjejer. Killar är i högre grad intresserade av politik medan tjejer är något mer intresserade av samhällsfrågor i allmänhet. Intresset för vad som händer i andra länder är ungefär lika mellan könen.
- Intresset för politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder är i linje med hur intresset ser ut i Kalmar län och jämfört med riksnittet.
- Det är nästan 2 av 10 som upplever att de kan föra fram sina åsikter till de som bestämmer. Killar upplever att de kan föra fram sina åsikter i något högre grad än vad tjejer upplever.
- Drygt 4 av 10 uppger att de vill vara med och påverka i kommunen. Det är fler tjejer än killar som uppger att de vill vara med och påverka.
- De allra flesta av dem som uppger att de inte vill vara med och påverka uppger att de helt enkelt inte är tillräckligt intresserade. Tjejer uppger det här alternativet i något högre grad än vad killar gör.
- Killar och tjejer har förtroende för politiker i ungefär samma utsträckning. Killar har däremot ett tydligt större förtroende för vuxna i allmänhet.
- Både killar och tjejer uppger att de vill vara med och påverka frågor som rör deras kommun i lika hög utsträckning.

Trygghet

- Över lag är det få ungdomar i svarsgruppen som uppger att de har blivit utsatta för brott. Killar upplever i högre grad att de blivit utsatta för hot, misshandel och att någon stulit ifrån dem medan tjejer i högre grad uppger att de har blivit utsatta för sexuellt våld/utnyttjande.
- Tjejer och killar upplever (o)trygghet på olika platser i samhället. Fler tjejer upplever otrygghet i kollektivtrafiken, i centrum och på stan samt på internet jämfört med killar.
- På övriga platser som nämns i enkäten är upplevelsen av trygghet jämlik mellan tjejer och killar.
- Drygt 2 av 10 har upplevt mobbning. Tjejer är drabbade av mobbning i högre grad än killar. Detta är ett mönster återkommer över tid sedan 2009 men har minskat något sedan 2018.
- Skolan är den vanligaste platsen där mobbningen sker. Tjejer uppger i högre grad att mobbningen sker på internet/i mobilen än vad killar uppger. Möjligtvis är detta en förklaringsfaktor till varför tjejer i större utsträckning uppger att de känner sig otrygga på internet, eftersom internet är enkelt åtkomligt via mobila enheter.
- Vad gäller utsatthet för orättvis eller kränkande behandling uppger närmare hälften av tjejerna att de har blivit utsatta under de senaste 6 månaderna. På samma fråga uppger 3 av 10 killar att de har blivit utsatta.

Hälsa

- Vad gäller nöjdheten med livet i sin helhet uppger killar att de är betydligt mer nöjda än vad tjejer uppger. Detta mönster syns även i relation till familjerelationerna och kompisrelationerna.
- Det finns en mycket stor skillnad mellan könen vad gäller självskattad hälsa. Nästan 8 av 10 killar upplever deras hälsa som "ganska" eller "mycket god" medan endast hälften av tjejerna tycker likadant. Över tid har det aldrig varit så stora skillnader mellan tjejer och killar vad gäller självupplevd hälsa som i denna mätning.
- Skillnaderna i självupplevd hälsa återspeglas i svaren gällande psykiska och somatiska besvär. Tjejer uppger sig vara stressade och nedstämda i betydligt högre grad än killar uppger. Tjejer uppger även i högre grad att de har svårt att somna och att de sover dåligt på nätterna. Dessa besvär har ökat över tid. Tjejer hoppar över måltider i större utsträckning än vad killar gör.
- Killar tränar/idrottar överlag mer än vad tjejer gör. Könsskillnaden verkar främst finnas mellan tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet.
- Killar och tjejer uppger att de får dricka alkohol i ungefär samma utsträckning. Däremot är det fler killar som uppger att de dricker alkohol.
- Killar uppger sig använda narkotika i högre grad än vad tjejer gör.

Ekonomi och Arbete

- Det finns relativt tydliga skillnader mellan killar och tjejer vad gäller arbete.
- Bland ungdomar i gymnasiet är det vanligt att ha ett extrajobb. I denna grupp är det fler tjejer än killar som har ett extrajobb. Detta är ett mönster som återkommer över tid.
- Det är mer vanligt att ungdomar på gymnasiet har sommarjobb. Fler tjejer har sommarjobb jämfört med killar. Detta är ett mönster som återkommer över tid. Det är även något fler killar på gymnasiet som uppger att de har sökt jobb utan att få något, men skillnaden är liten.
- Nästan 6 av 10 killar och hälften av tjejerna uppger att det kan de tänka sig att starta ett företag.

Framtid

- Det framgår tydliga skillnader mellan killar och tjejer när det kommer till tankar om framtiden. Killar och tjejer tenderar att vilja olika saker efter skolan.
- Fler killar i årskurs 8 uppger att de kommer söka sig till ett yrkesprogram medan tjejer och killar i ungefär samma utsträckning uppger att de kommer söka sig till ett högskoleförberedande program.
- Det finns skillnader mellan killar och tjejer gällande tiden efter gymnasiet. Fler tjejer än killar uppger att de kommer att läsa vidare vid universitet/högskola direkt eller senare efter gymnasiet medan fler killar uppger att de inte kommer att läsa vidare.
- Det är fler tjejer än killar som uppger att de kommer att flytta från kommunen. anledningarna till att flytta från kommunen skiljer sig något mellan killar och tjejer. Fler tjejer uppger att de skulle flytta för fortsatta studier medan killar i något högre grad kan tänka sig att flytta för arbete.
- Framtidsoptimismen tenderar att vara ungefär lika mellan tjejer och killar men överlag har det skett en nedgång i framtidsoptimismen för ungdomarna.
- Sedan coronapandemin börjat uppger tjejer att deras psykiska hälsa har försämrats i betydligt högre grad än bland killar. Dessutom uppger tjejer att deras liv som helhet har försämrats i högre grad jämfört med killar som en följd av coronapandemin.

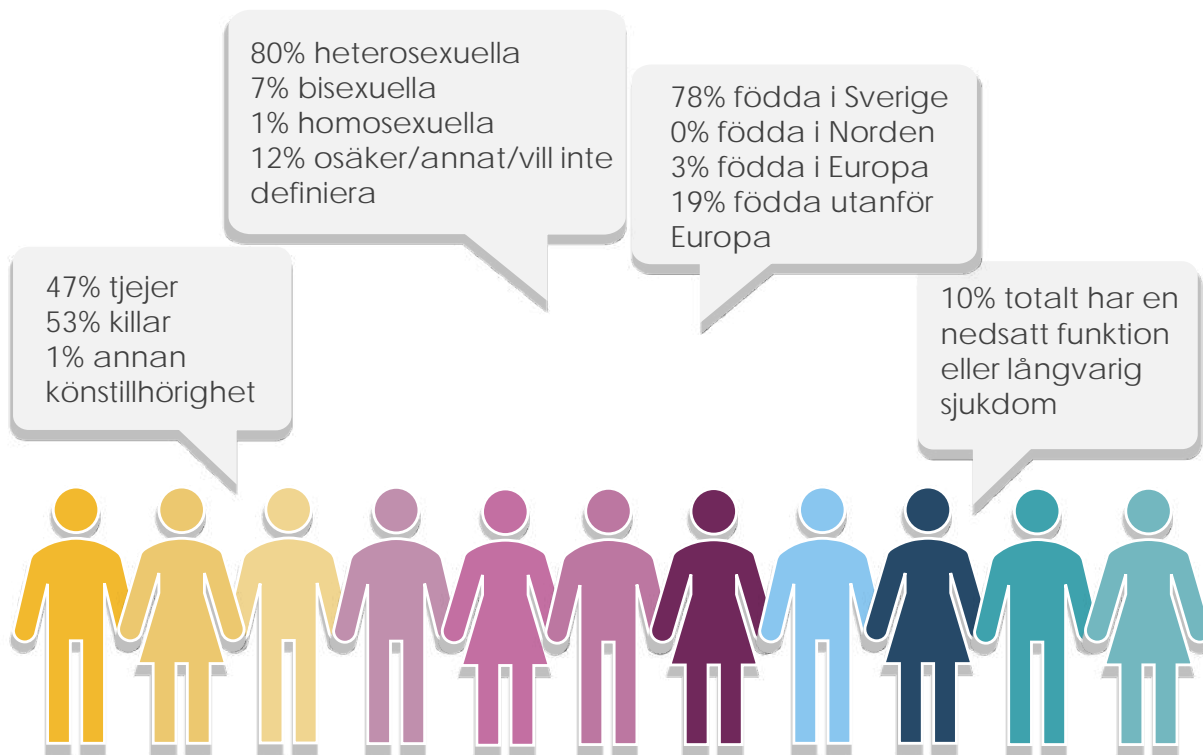
Bakgrundsfrågor

Detta avsnitt innehåller bakgrundsfrågor om ungdomarna och deras familjesituation. Enkäten har besvarats av 47 % tjejer och 53 % killar samt 1 % av personer med annan könstillhörighet. Av dessa respondenter har 80 % uppgett att de är heterosexuella, 7 % bisexuella samt 1% homosexuella. Övriga 18 % har uppgett att de antingen har en annan sexuell läggning än vad som specificerats i enkäten, är osäkra eller vill ej definiera deras sexuella läggning.

Av samtliga respondenter i Mönsterås kommun är det 78 % som uppger att de är födda i Sverige, 3% är födda i Europa samt 19% är födda utanför Europa. Det framgår att 0% är födda i Norden.

Totalt sett uppger 10 % av respondenterna att de har en nedsatt funktion eller en långvarig sjukdom.

Vi har svarat på LUPP-enkäten!

Bakgrundsfrågor

A1. Var är du och dina föräldrar födda?

	Andel (%)	Antal
Du själv		
Sverige	78%	157
Norden	0%	0
Europa	3%	6
Utanför Europa	19%	38
<i>Bas</i>		201
Förälder a		
Sverige	75%	151
Norden	1%	2
Europa	4%	8
Utanför Europa	20%	41
<i>Bas</i>		202
Förälder b		
Sverige	73%	146
Norden	1%	3
Europa	4%	9
Utanför Europa	21%	43
<i>Bas</i>		201

A2. Du angav att du inte är född i Sverige. Hur länge har du bott i Sverige?

	Andel (%)	Antal
10 år eller längre	23%	10
4-9 år	73%	32
0-3 år	5%	2
<i>Bas</i>		44

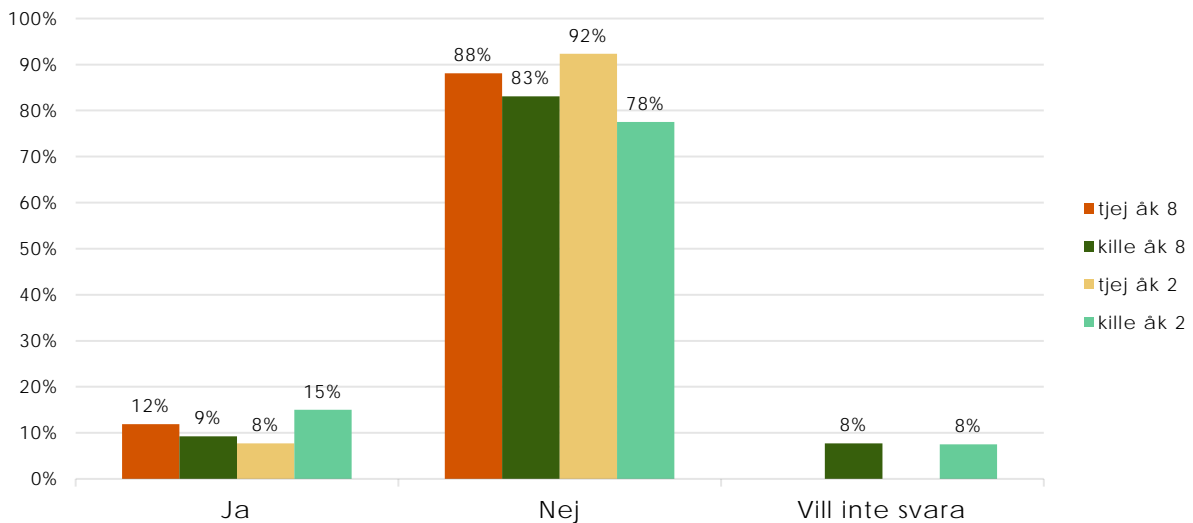

Bakgrundsfrågor

A3. Vad gör din/dina föräldrar huvudsakligen?

	Andel (%)	Antal
Förälder a		
Arbetar	85%	167
Studerar	7%	15
Arbetslös	2%	5
Långtidssjukskriven/sjukpensionär	3%	6
Ålderspensionär	0%	1
Annat	2%	5
Vet inte	1%	2
<i>Bas</i>		201
Förälder b		
Arbetar	75%	154
Studerar	9%	17
Föräldraledig	1%	1
Arbetslös	5%	10
Långtidssjukskriven/sjukpensionär	3%	5
Ålderspensionär	1%	1
Annat	3%	6
Vet inte	3%	5
<i>Bas</i>		199

A4. Har du någon sjukdom eller någon nedsatt funktion, som inte är tillfällig, och som innebär att du har svårigheter att delta i olika aktiviteter, t.ex. i skolan, med vänner eller på din fritid?

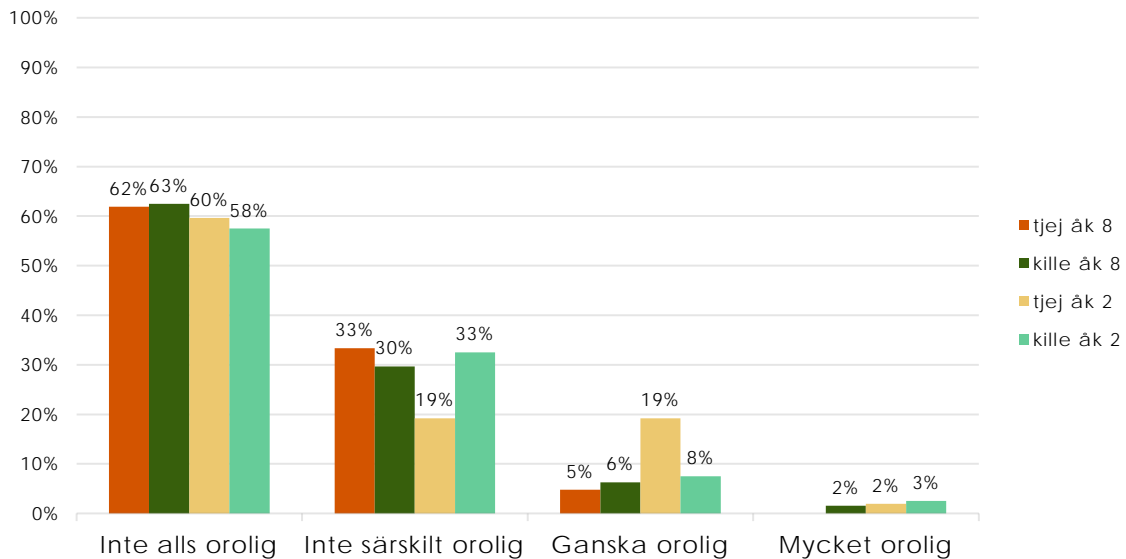

Bakgrundsfrågor

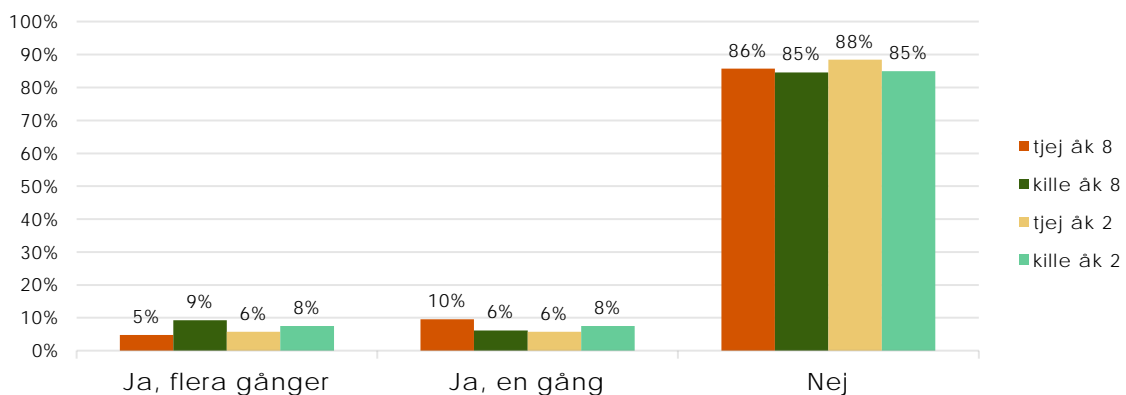
Frågor om ekonomi

En klar majoritet av killar och tjejer i Mönsterås kommun svarar att de inte är oroliga för sina föräldrars ekonomi.

A7. I vilken grad är du orolig för dina föräldrars ekonomi?

A8. Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte har haft råd?

Runt 1 av 10 ungdomar svarar att det en eller flera gånger hänt att de inte kunnat göra eller köpa något som många andra gör eller köper, på grund av att familjen inte haft råd. Det framgår inga större könsskillnader mellan killar och tjejer i båda årskurserna.

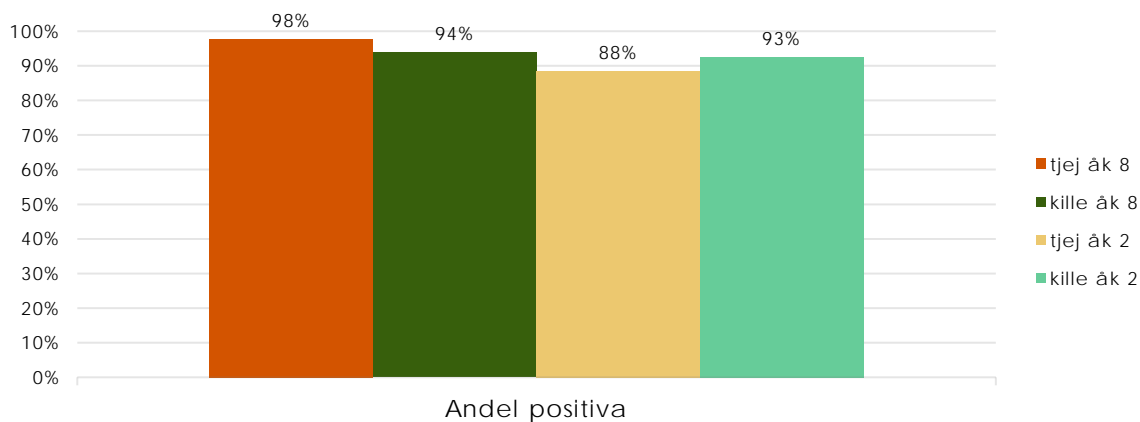
I enkäten har ungdomarna fått svara på frågor om hur de uppfattar sin fritid, hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar samt hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen.

I rapporten *”Ungas rätt till en meningsfull fritid”* redogörs i vilken utsträckning unga uppger att de tar del av bland annat kultur, föreningsmedlemskap på fritiden samt idrottsaktiviteter. Rapporten visar även på vilka hinder som kan förekomma för att delta i fritidsaktiviteter samt hur fritiden kan kopplas till ungas psykiska hälsa.¹

Några av slutsatserna från *”Ungas rätt till en meningsfull fritid”* är att färre utför idrottande inom föreningar samt att skolan och arbete framgår vara det vanligaste hindret för fritid. Sett till skillnader mellan könen visar det sig att det är vanligare att tjejer upplever att de har för lite fritid samtidigt som det är vanligare att killar upplever att de har för mycket fritid. I rapporten dras även slutsatsen att unga som upplever att de har lagom med fritid har lägre risk att ha symptom på psykisk ohälsa än andra unga.

B0. Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid?

Andel som svarat ”mycket nöjd” eller ”ganska nöjd”

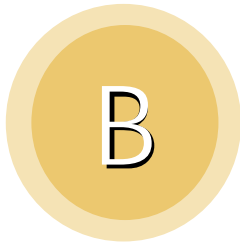
Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

Ungefär 9 av 10 ungdomar i Mönsterås kommun svarar att de är nöjda med sin fritid.

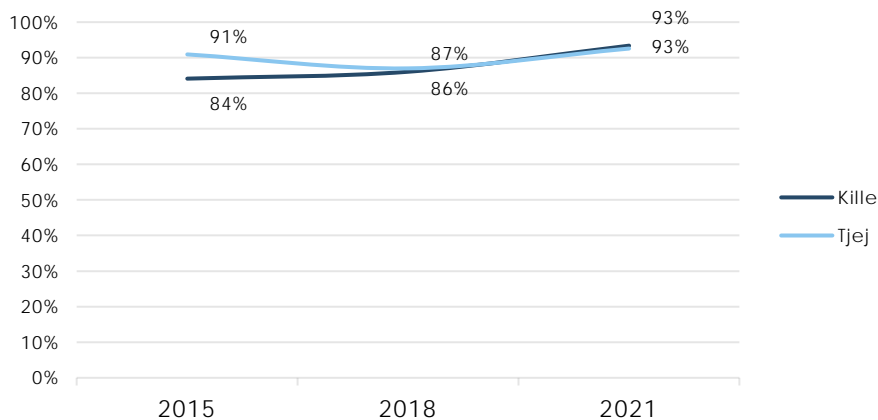
Nöjdast är högstadietjejerna och minst nöjda är gymnasietjejerna.

I diagram B0a nedan framgår att utvecklingen över tid är positiv.

1. Myndigheten för ungdoms- och civillsamhällsfrågor. *Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder*. Ung idag, 2020.

B0a. Andel nöjda med sin fritid: Utveckling över tid

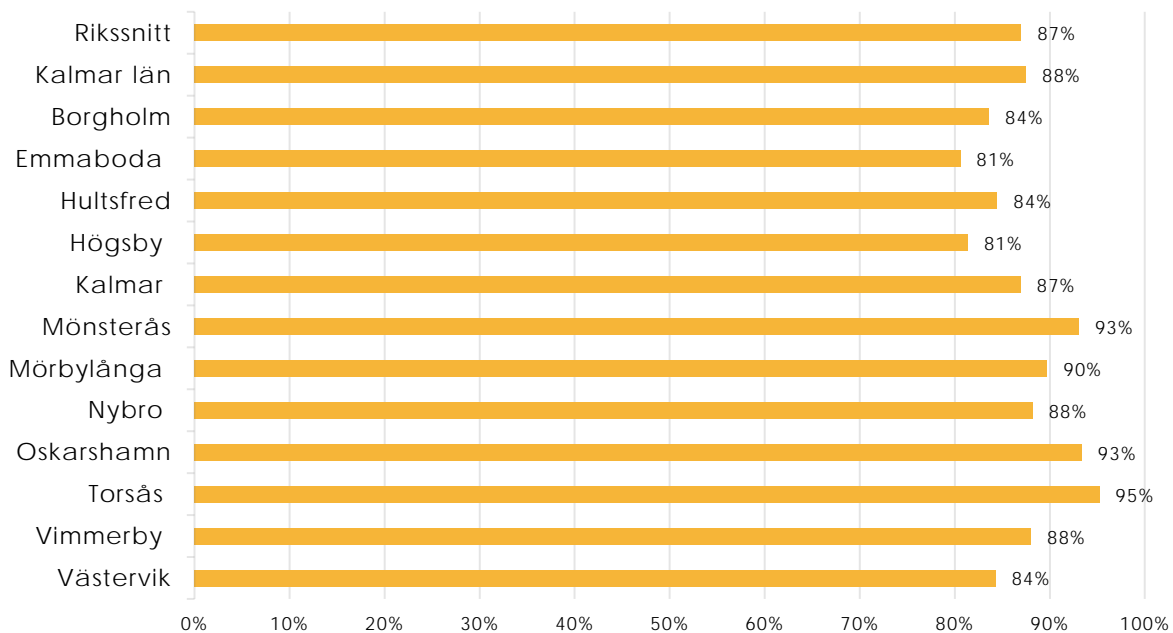
Kille = samtliga killar i årskurs 8 samt årskurs 2

Tjej = samtliga tjejer i årskurs 8 samt årskurs 2

Över tid framgår det att fler ungdomar är nöjda med sin fritid i Mönsterås kommun.

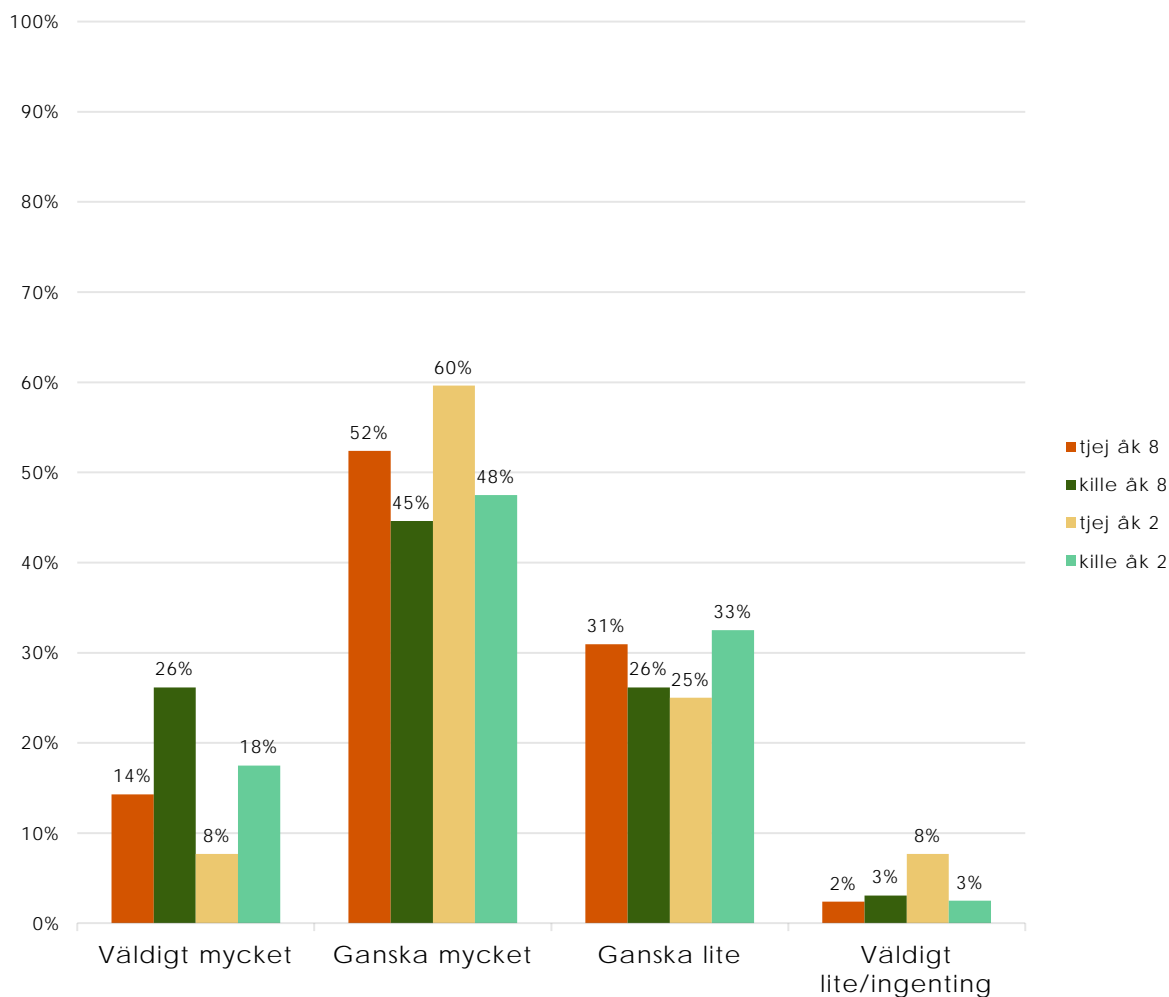
I tidigare mätningar har det varit fler tjejer jämfört med killar som varit nöjda med sin fritid. I år har skillnaderna utjämnats.

B0b. Andel nöjda med sin fritid: Per kommun

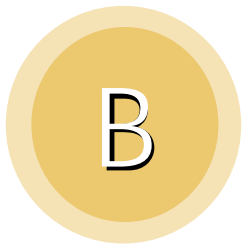

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

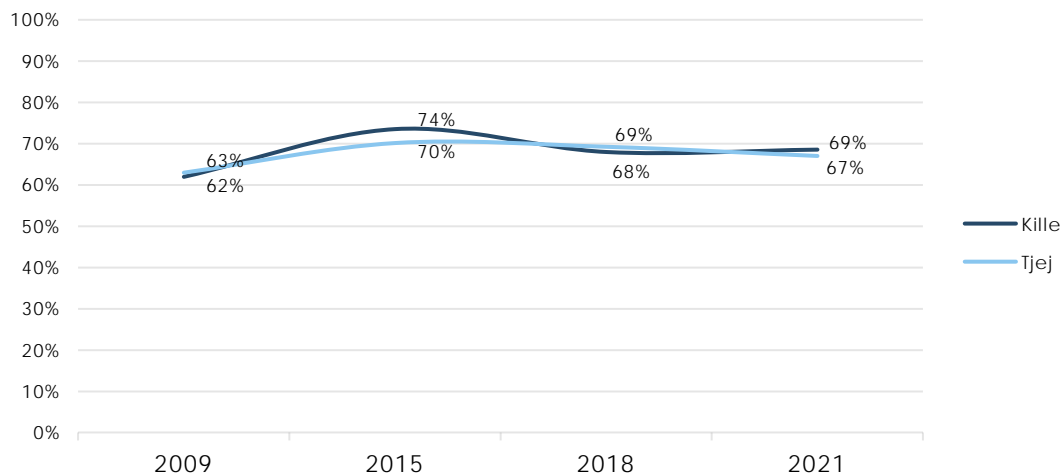

I diagram B1 redovisas andelen som svarar att det finns ganska eller väldigt mycket saker att göra på fritiden.

Fler killar än tjejer svarar att det finns väldigt mycket att göra på fritiden medan fler tjejer svarar att det finns ganska mycket att göra. Majoriteten av tjejerna svarar att det finns ganska mycket att göra.

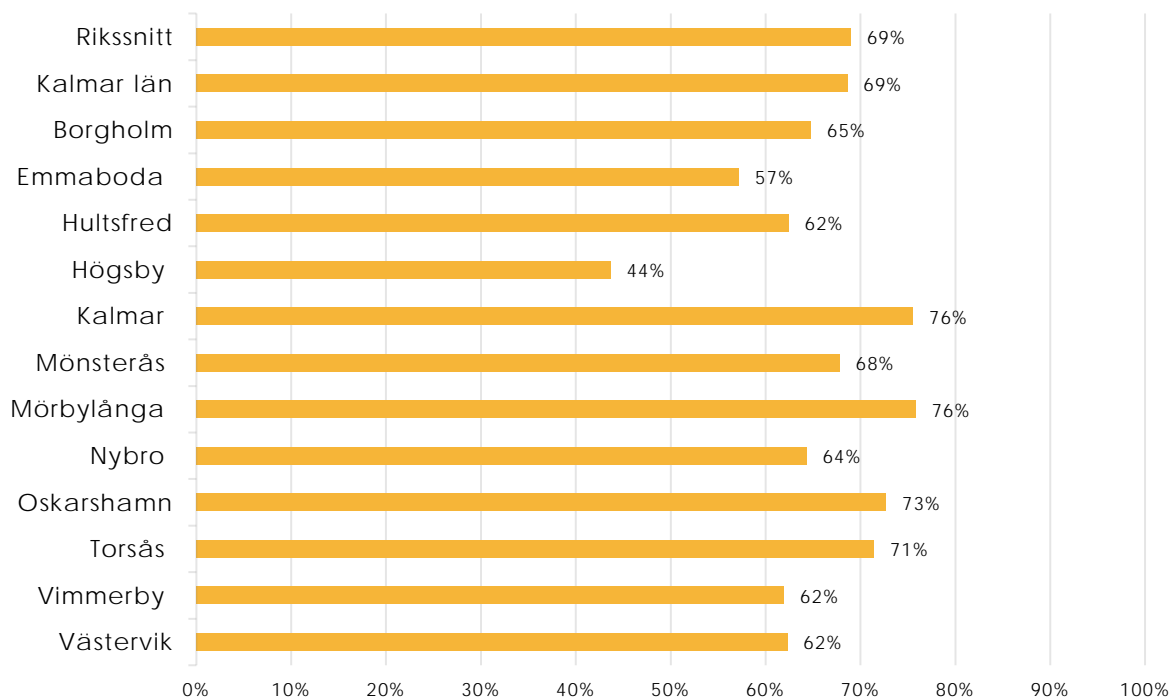

B1a. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Utveckling över tid

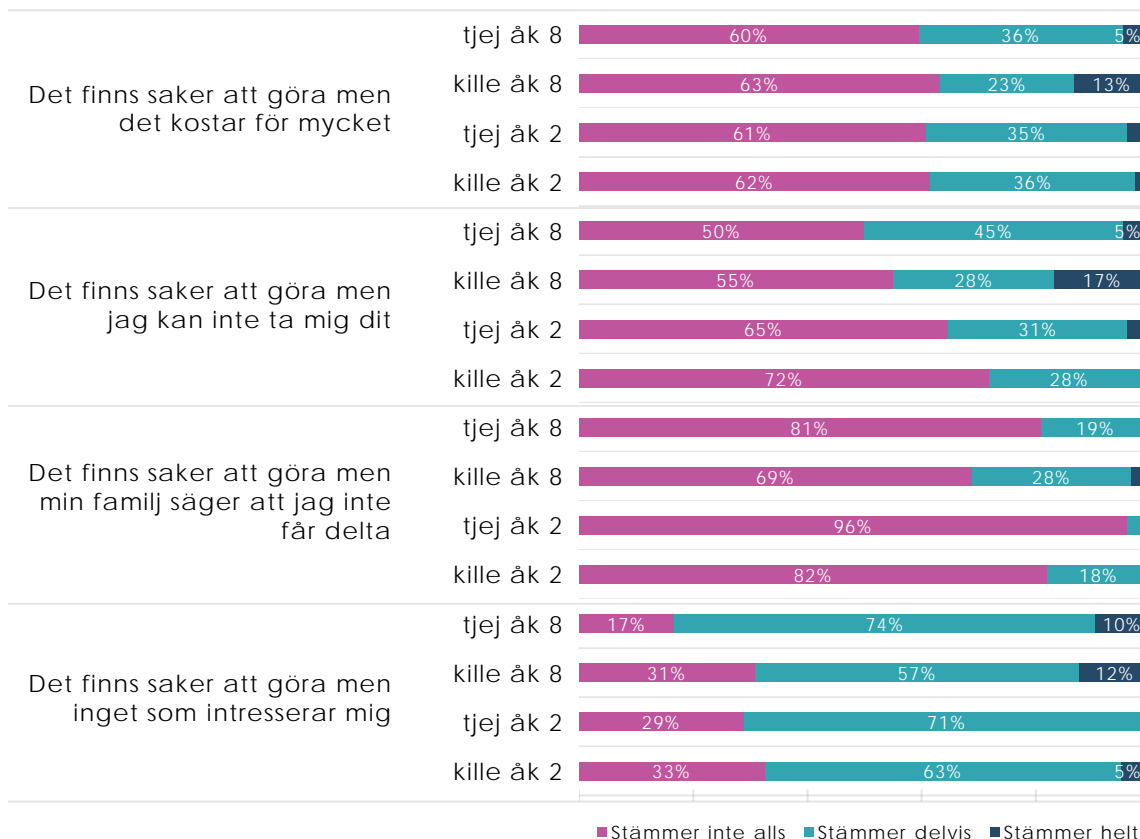
Över tid har det inte varit några stora skillnader mellan killar och tjejer i andelen som anser att det finns saker att göra på fritiden.

B1b. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden:
Per kommun

B2. Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

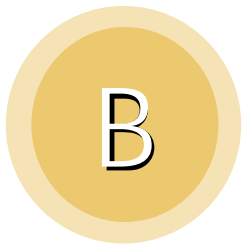
Orsaker att avstå från fritidsaktiviteter

Ungdomarna fick ta ställning till några påståenden om fritidsutbudet. Resultaten av dessa frågor kan visa om det finns hinder som begränsar killars och tjejers fritid.

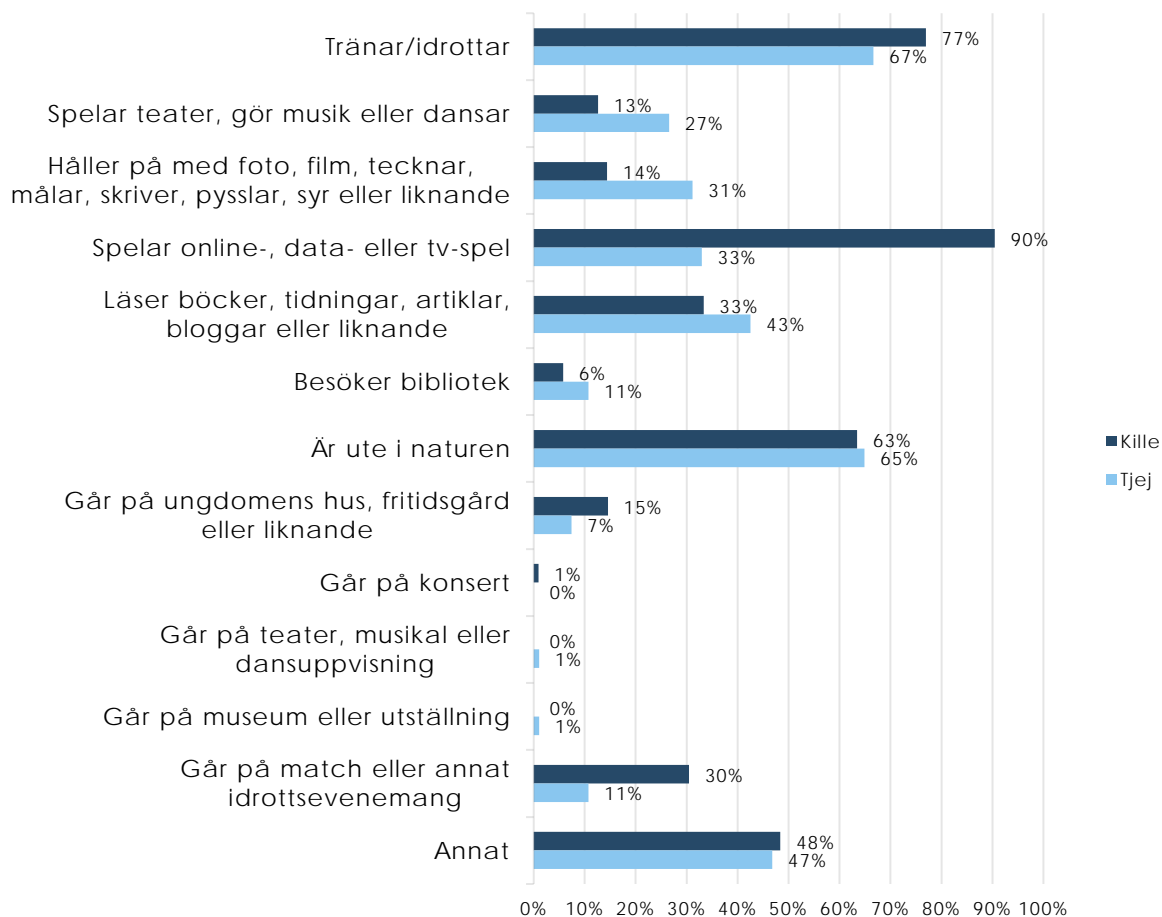
Mellan 7 till 8 av 10 uppger att det finns saker att göra men inget som intresserar dem.

Mellan 3 till 5 av 10 uppger att det finns saker att göra, men att de inte kan ta sig dit. Möjligtvis till följd av geografiska hinder.

Ytterligare 4 av 10 uppger också att det finns saker att göra men att de kostar för mycket. Ytterst få uppger att deras familj på något sätt hindrar dem från att delta men detta är vanligare bland ungdomar på högstadiet.

B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

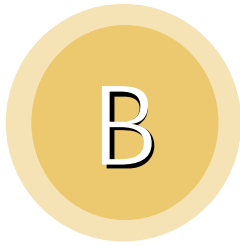
Vad ungdomar gör och hur ofta

I diagram B3 ovan redovisas vilka aktiviteter ungdomarna regelbundet, minst en gång i veckan, sysselsätter sig med.

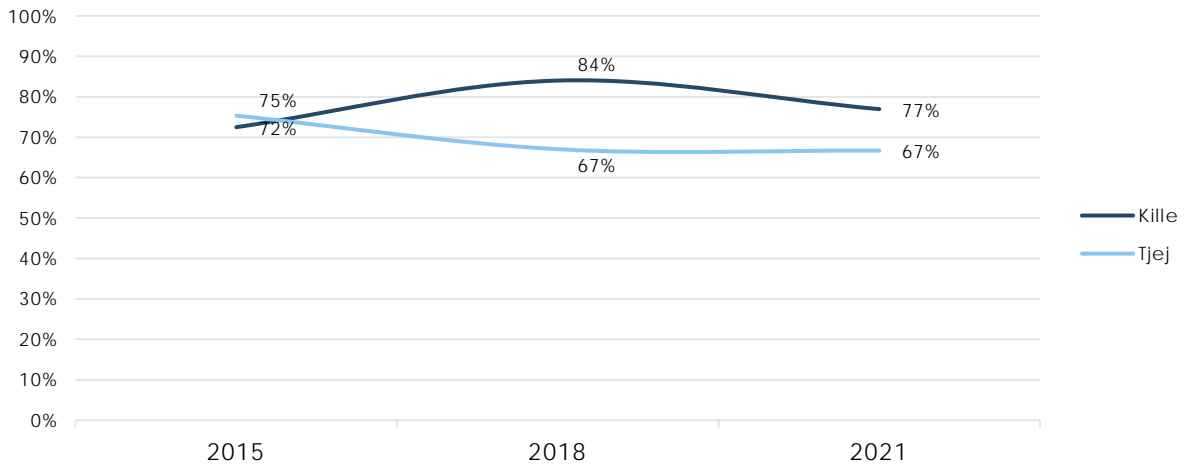
Runt 7 av 10 tränar eller idrottar minst en gång i veckan. Drygt 6 av 10 svarar också att de är ute i naturen minst en gång i veckan.

Tjejer svarar i högre grad än killar att de minst en gång i veckan gör någon kulturaktivitet som spelar teater, gör musik eller dansar samt håller på med foto/film/tecknar/skriver/pysslar m.m.

Klart fler killar än tjejer svarar däremot att de spelar online-, data- eller tv-spel minst en gång i veckan.

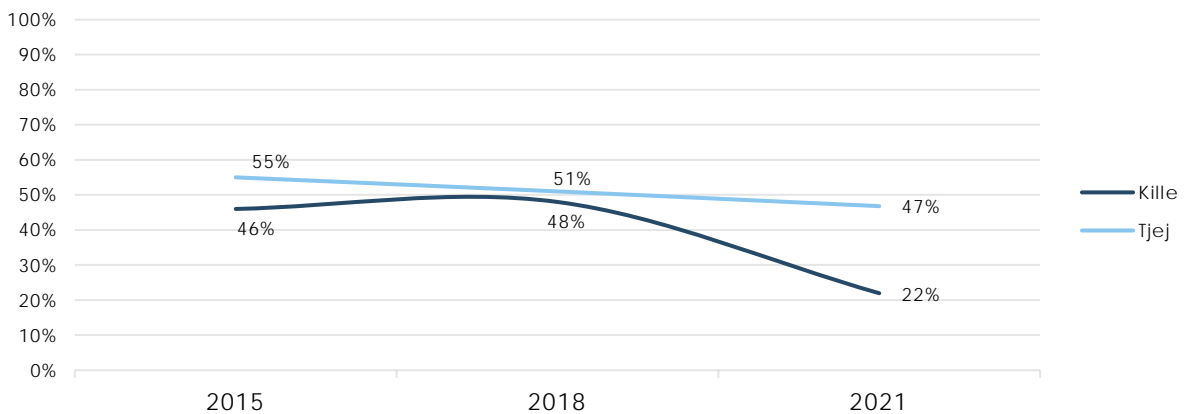

B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare: Tränar/idrottar

Sedan 2018 uppger färre killar att de tränar en gång i veckan eller oftare. Andelen tjejer ligger dock på samma nivå som vid 2018 och har minskat med 5 procentenheter om man jämför med 2015.

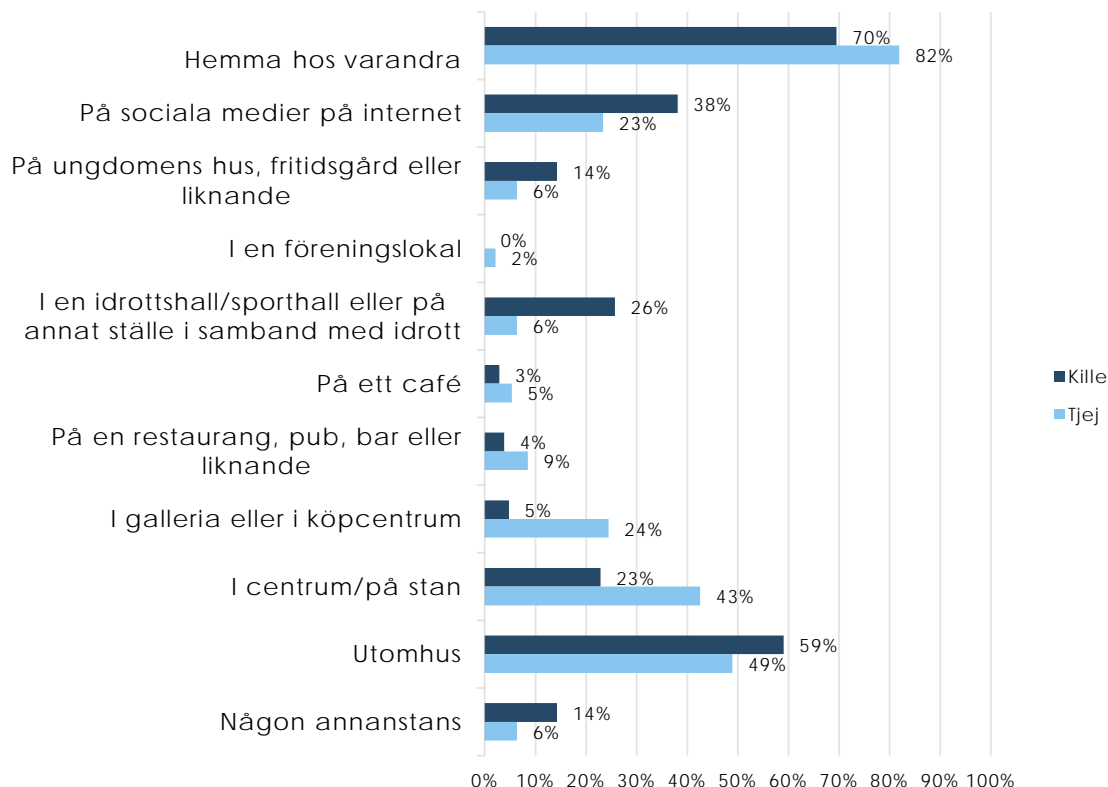
B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare: spelar teater/gör musik/dansar eller håller på med foto/film/tecknar/målar /skriver/pysslar/syr

Andelen tjejer som uppger att de minst en gång i veckan sysslar med en kulturaktivitet har minskat med 8 procentenheter sedan 2015. Sedan 2015 är det färre killar som sysslar med en kulturaktivitet.

B4. När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då vara?

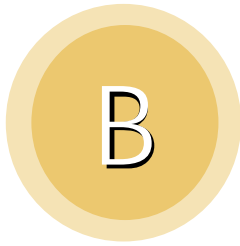
Var ungdomarna träffas

Majoriteten av ungdomarna i Mönsterås kommun svarar att de träffar sina kompisar hemma hos varandra.

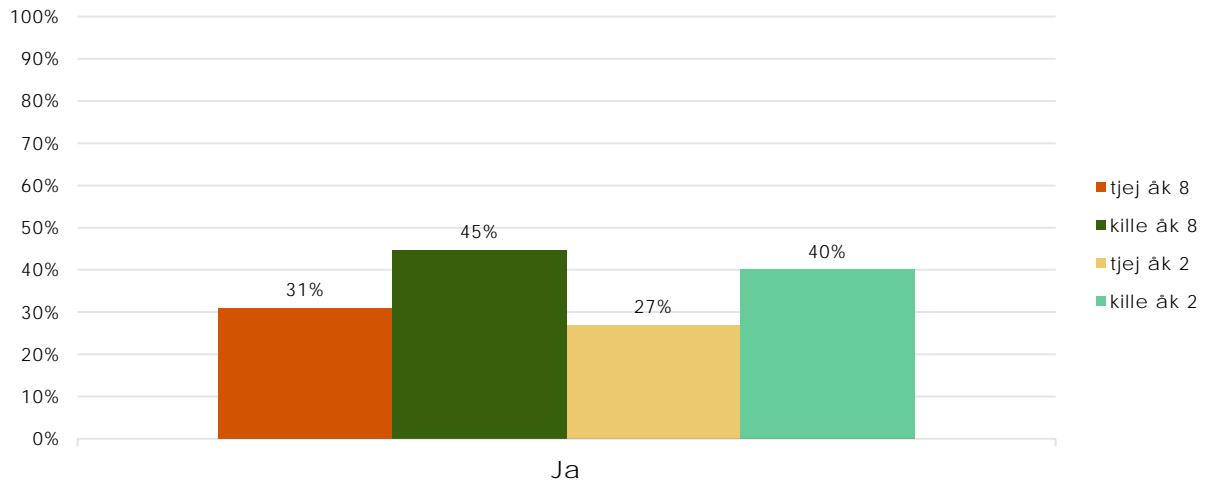
Bland killarna uppger 7 av 10 att de träffar sina kompisar hemma medan 8 av 10 av tjejerna uppger detsamma.

Det näst vanligaste sättet att träffa sina kompisar är utomhus för både tjejer och killar. Tjejer väljer i högre utsträckning att träffas i centrum/på stan och i köpcentrum. Killar svarar i högre utsträckning att de träffar sina vänner på sociala medier och i idrottssammanhang.

B5. Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter där du bor?

I Mönsterås är det fler killar än tjejer som svarat att det saknas fritidsaktiviteter där de bor. Nästan hälften av killarna i årskurs 8 uppger detta.

Aktiviteter som saknas baserat på fritextsvar

På nästkommande sida redovisas de fritextsvar killar och tjejer i Kalmar län lämnat på frågan gällande vilka fritidsaktiviteter de saknar. Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) har granskat samtliga svar och valt ut några som representerar de teman som varit mest förekommande. Det handlar främst om tillgång till idrottsliga och kulturella aktiviteter samt ungdomsgårdar men även ett större utbud av shopping och nöje.

B5b. Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

"Ishall"

"Ungdomsgård, aktiviteter i idrottshallen får skojs skull (ex innebandy)"

"Någon slags prova på grejor, fler kvällar för ungdomar"

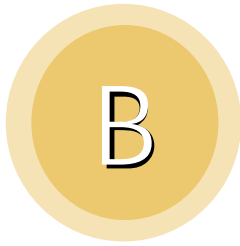
"Saker man kan göra tillsammans med sina kompisar, som dans, konsert, anordnade event/fester."

"Det finns inget för personer som är 16+ då Mönsterås är litet och vår fritidsgård riktar sig mot ungdomar mellan 12-15 år. Vi behöver typ ett större köpcentrum eller platser som är billigare att vara på för att Mönsterås är ganska dyr"

"Aktiviteter som t.ex. mer praktiska hantverk. Slöjd, bakning, matlagning."

" Jag vill att det skulle finnas något ställe i min kommun, där man kan testa på att rida."

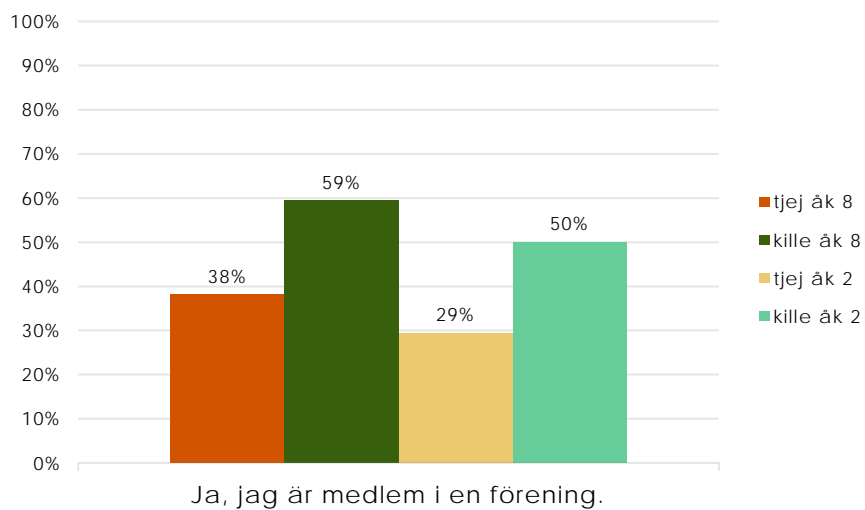

Föreningsmedlemskap

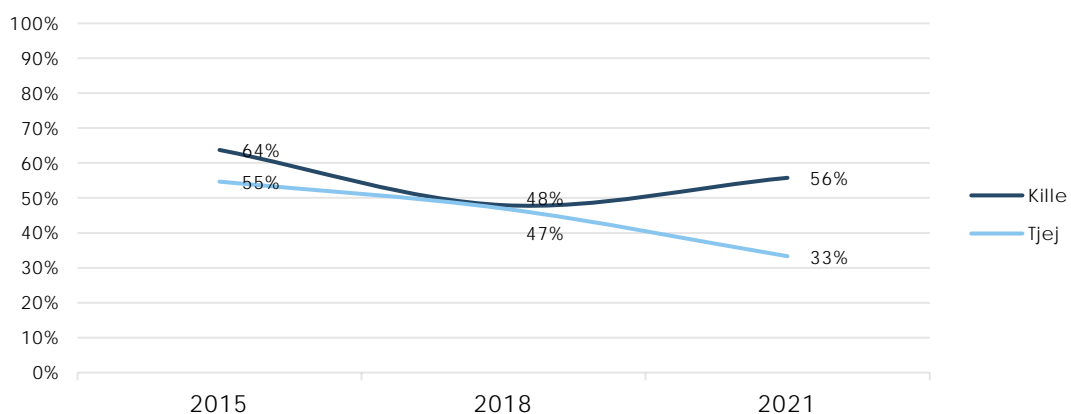
I Mönsterås är det framförallt tjejer och killar i årskurs 8 som är medlemmar i någon förening.

Över hälften av alla killar uppger att de är medlemmar i en förening. Däremot tenderar föreningsmedlemskap att vara betydligt lägre för gymnasietjejer jämfört med högstadietjejer.

B6. Är du medlem i någon förening?

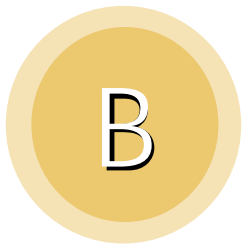

B6a. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Utveckling över tid

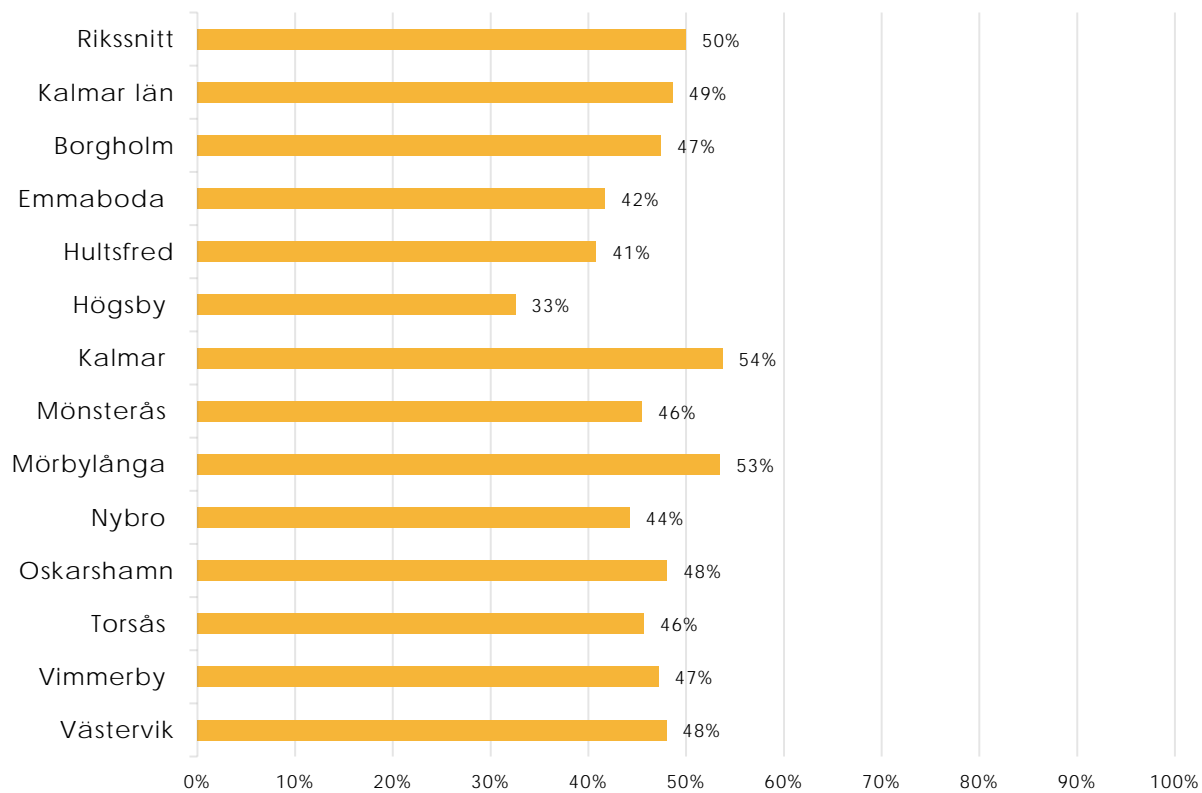

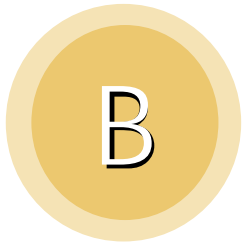
Över tid syns det att färre tjejer är medlemmar i en förening. Sedan 2015 har andelen tjejer minskat med 22 procentenheter.

Fler killar är medlemmar i en förening sedan mätningen 2018. Årets resultat visar den största könsskillnaden i killars och tjejers föreningsmedlemskap.

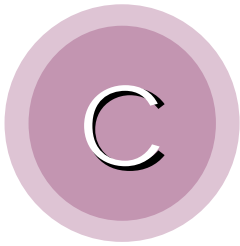
B6b. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Per kommun

Sammanfattande analys

- Killar och tjejer är nöjda med sin fritid i samma utsträckning och det har skett en tydlig ökning i andelen nöjda sedan 2018.
- Generellt är nöjdheten högre i kommunen än i Kalmar län och jämfört med rikssnittet.
- Killar spenderar betydligt mer tid vid datorn och spelar dataspel medan tjejer är överrepresenterade vad gäller kulturella aktiviteter så som teater, musik, fotografering, skrivande o.s.v. Killar tränar/idrottar i något högre grad än tjejer.
- Killar tenderar att vara medlemmar i föreningar i högre grad än tjejer. Föreningsmedlemskap bland tjejer har stadigt minskat sedan 2015.
- Det finns skillnader i hur tjejer och killar väljer att umgås. Fler killar uppger att de umgås med sina vänner utomhus, på sociala medier/internet och på idrottshall/ i samband med idrott medan tjejer i högre grad umgås hemma, i gallerian/köpcentrum eller i centrum/på stan.
- Skillnaderna i vad killar och tjejer väljer att göra på fritiden speglar förmodligen skillnader i intressen men även mönster i att uttrycka sig. I och med att fler killar än tjejer exempelvis spelar datorspel bidrar det till att de i högre grad umgås mer på internet.
- I vilken utsträckning coronapandemin haft en inverkan på ovanstående resultat går att diskutera. I avsnitt H redovisas i vilken utsträckning killar och tjejer upplever att deras liv har förändrats efter coronapandemin. Detta bör man ta hänsyn till vid en granskning av resultaten i detta avsnitt. Möjligen kan det haft en inverkan på kultur- och idrottsutövandet samt killars och tjejers möjligheter till att kunna umgås.

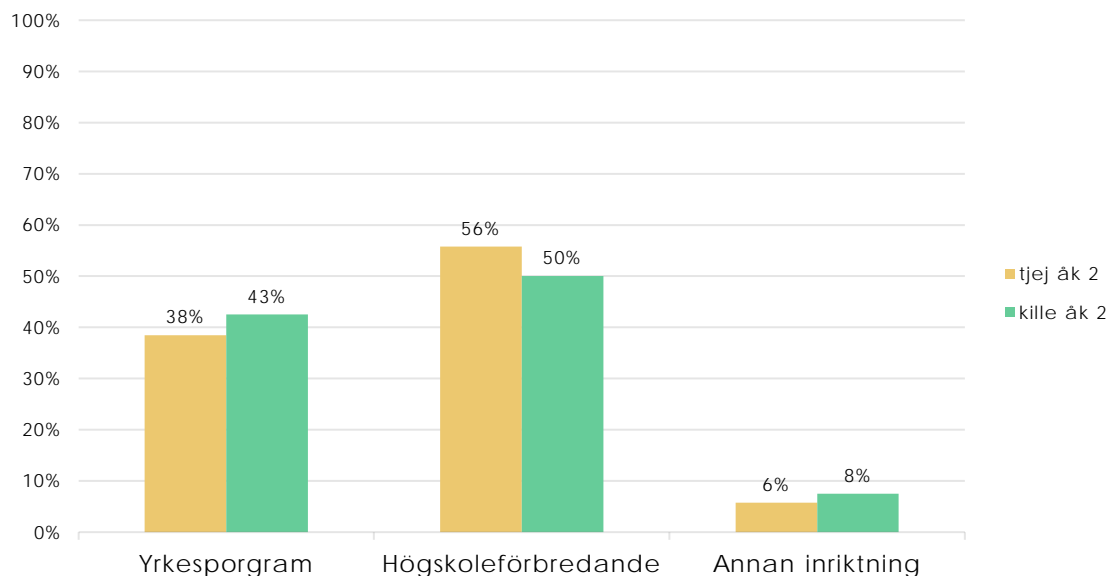
Olika frågor ställs i LUPP-enkäten relaterat till ungdomarnas syn på skolan. Frågor som behandlar bland annat hur de trivs, hur skolmiljön upplevs samt hur de ser på sin undervisning. I enlighet med delmål 3 i strategin "Ett jämställt Kalmar län" handlar en jämställd utbildning både om det formella utbildningssystemet men också en strävan mot att bland annat motverka könsbundna studieval, minska betygsskillnader och skapa trygghet och studiero. Delmålet ligger även väl i linje med både skollagen såväl som läroplanerna vad gäller att arbeta för jämställdhet och därmed att säkerställa lika möjligheter vad gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.²

Enligt en forskningssammanställning av Skolinspektionen bygger framgångar i skolan och undervisningen bland annat på ett tydligt pedagogiskt ledarskap från lärarens sida, goda relationer mellan lärare och elever, samt att själva lärandemiljön i skolan är trygg och stödjande för eleverna. Det behöver även finnas tilltro till varje elevs förmåga samt att skolan måste anpassa undervisningen efter varje elev.

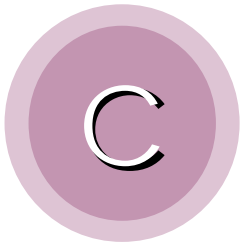
Programinriktning gymnasiet

En majoritet av både killar och tjejer går på ett högskoleförberedande program. Däremot är det fler tjejer än killar som läser ett högskoleförberedande program medan fler killar svarat att de läser ett yrkesprogram.

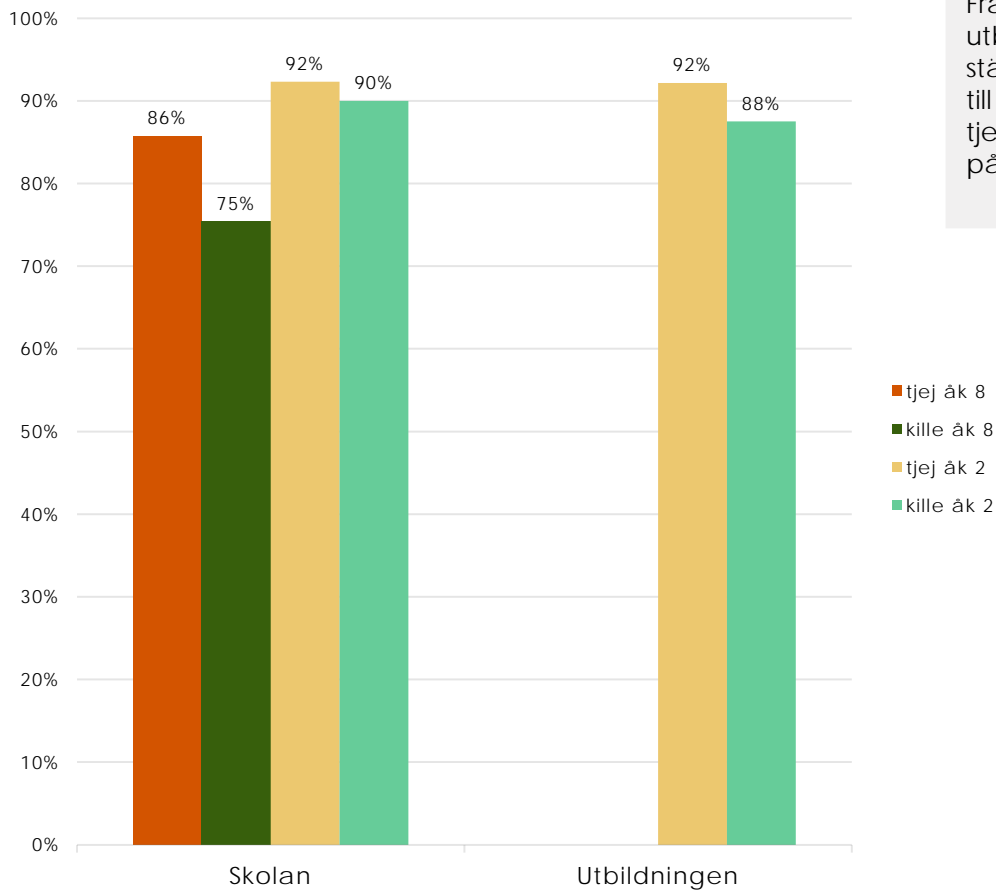
C1. Vilken inriktning har ditt gymnasieprogram?

2. Sveriges Kommuner och Regioner. Maskulinitet och jämställd skola - arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat. 2018.

C2. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande? Andel "mycket nöjd" eller "ganska nöjd".

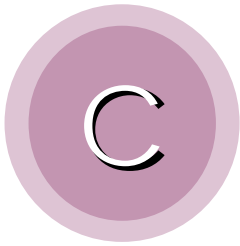
Frågan om utbildningen ställdes endast till killar och tjejer i årskurs 2 på gymnasiet.

I LUPP-enkäten ställdes en fråga kopplad till nöjdhet med skolan i båda årskurserna.

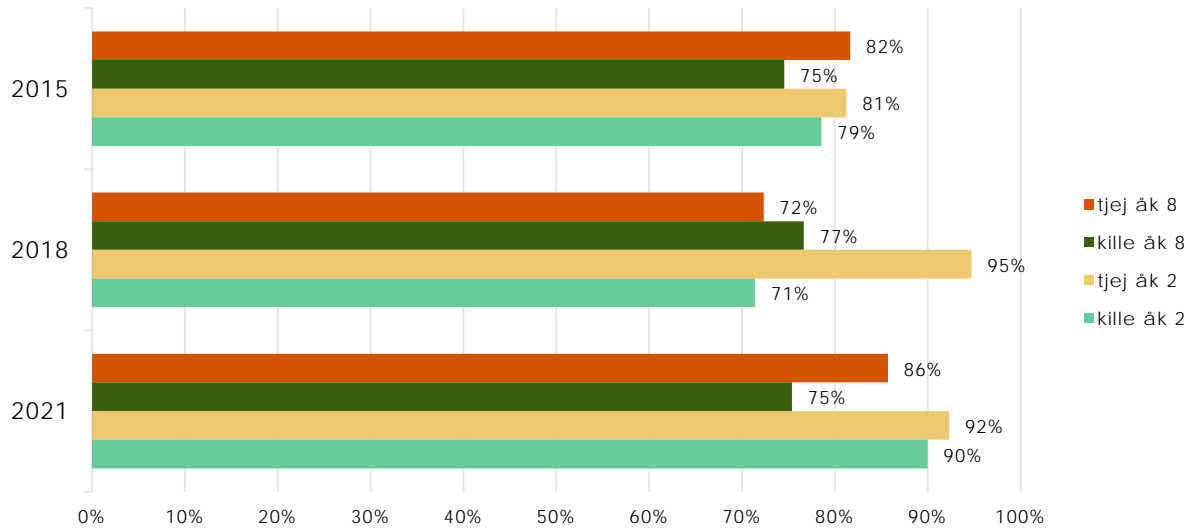
En hög andel, omkring 8 till 9 av 10 svarar att de är mycket eller ganska nöjda med skolan. Killarna i årskurs 8 är minst nöjda med skolan.

Tjejer i årskurs 2 på gymnasiet är mest nöjda med skolan.

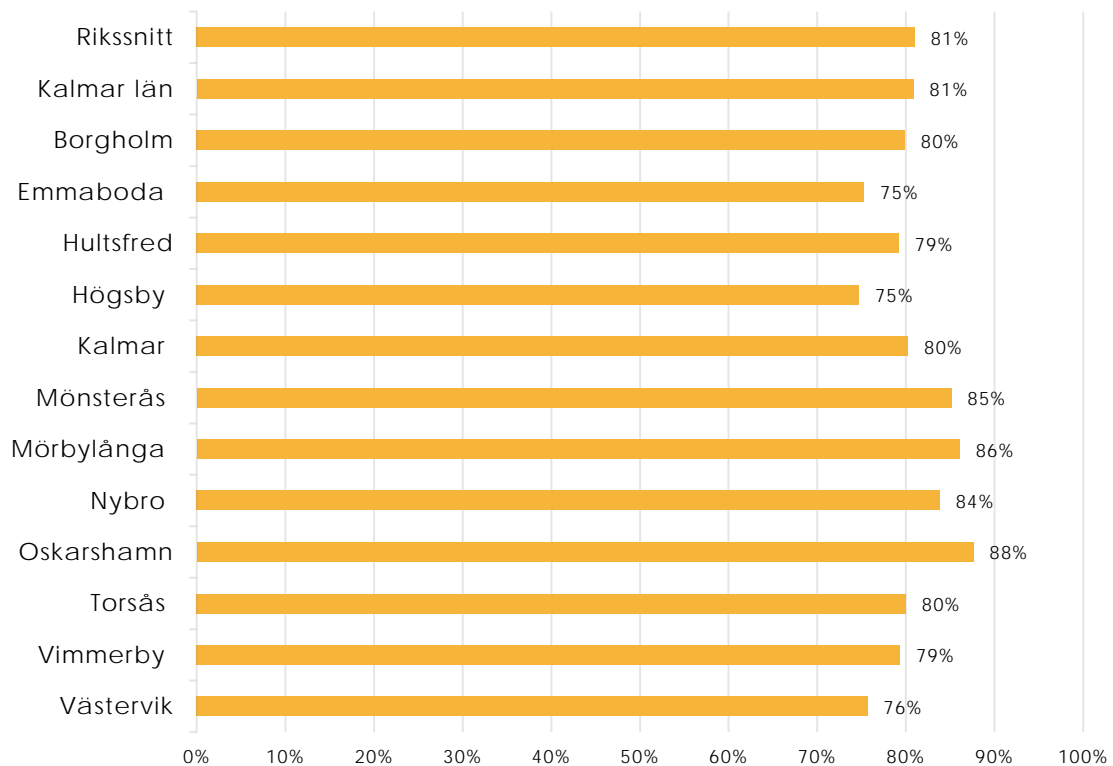
Över tid är det tjejerna i årskurs 2 på gymnasiet som varit nöjda under två av tre mätningar. Killarna i årskurs 8 har varit minst nöjda vid två av tre mättillfällen. Se diagram C2a på nästkommande sida.

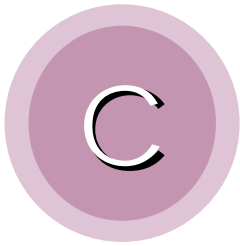
C2a. Andel nöjda med skolan: Utveckling över tid

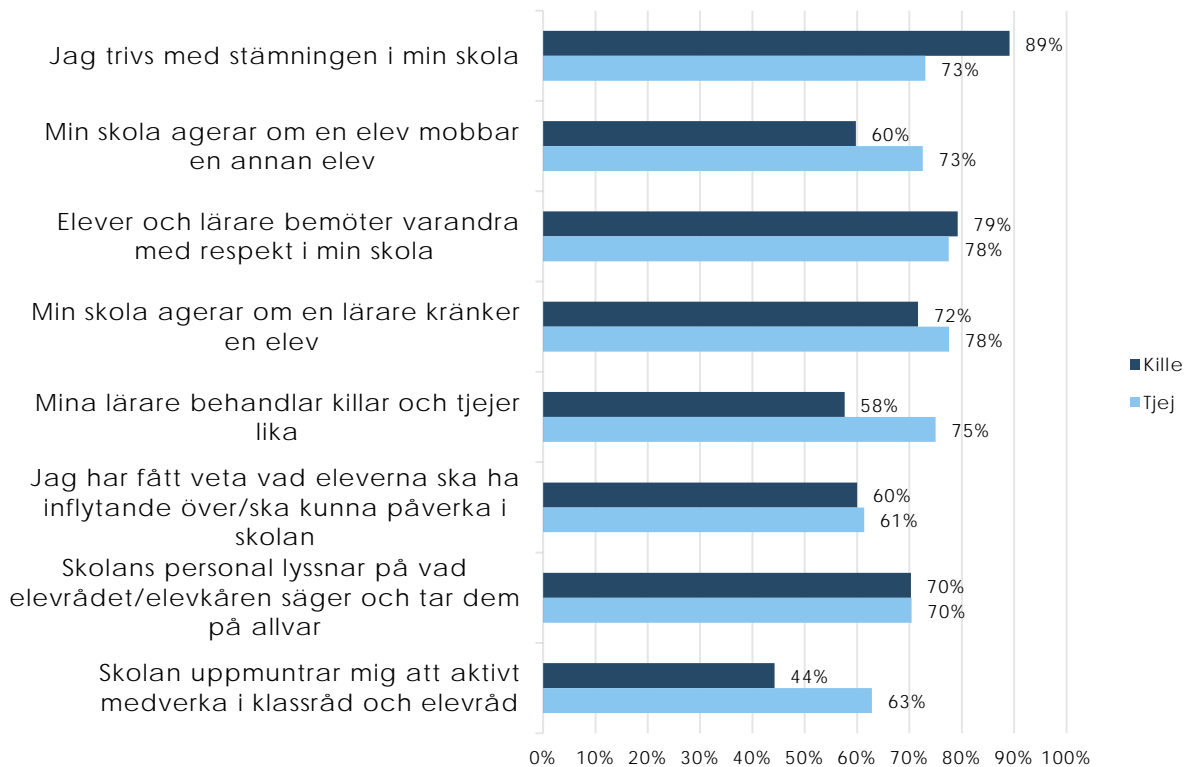
C2b. Andel nöjda med skolan: Per kommun

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

Trivsel och stämning

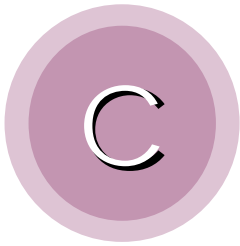
Hur ungdomar trivs i skolan har ett nära samband med hur de upplever skolmiljön, men det har också ett samband med deras allmänna välbefinnande samt psykosomatiska hälsa.

I LUPP-enkäten ställs en rad frågor som rör trivsel, likabehandling och stämningen på skolan, se diagram C3 ovan.

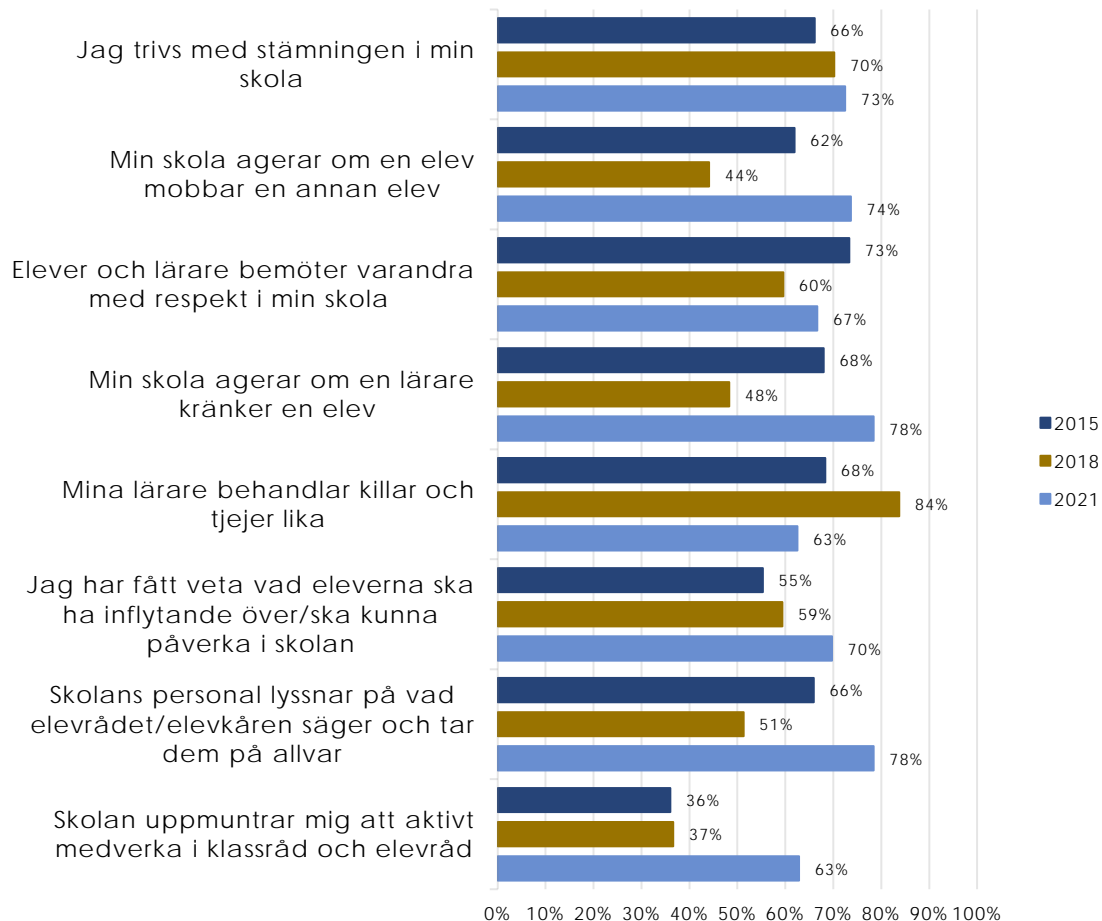
Överlag tenderar tjejer att vara mer nöjda med trivseln och stämningen i skolan. Exempelvis uppger nästan 8 av 10 tjejer att lärarna behandlar killar och tjejer lika medan andelen killar är klart lägre. 6 av 10 och det är även här den största skillnaden finns. Killar uppger i högre utsträckning jämfört med tjejer att de trivs med stämningen i skolan.

Vad gäller relationen mellan elever och lärare uppger 8 av 10 av ungdomarna att elever och lärare bemöter varandra med respekt.

Det framgår även att fler tjejer anser att skolan uppmuntrar till att aktivt medverka i klassråd och elevråd.

C3. tjej åk 8: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

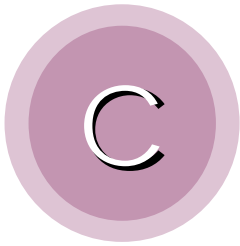
Trivsel och stämning

Diagram C3 ovan redovisar andelen tjejer i årskurs 8 som instämmer på de olika påståendena.

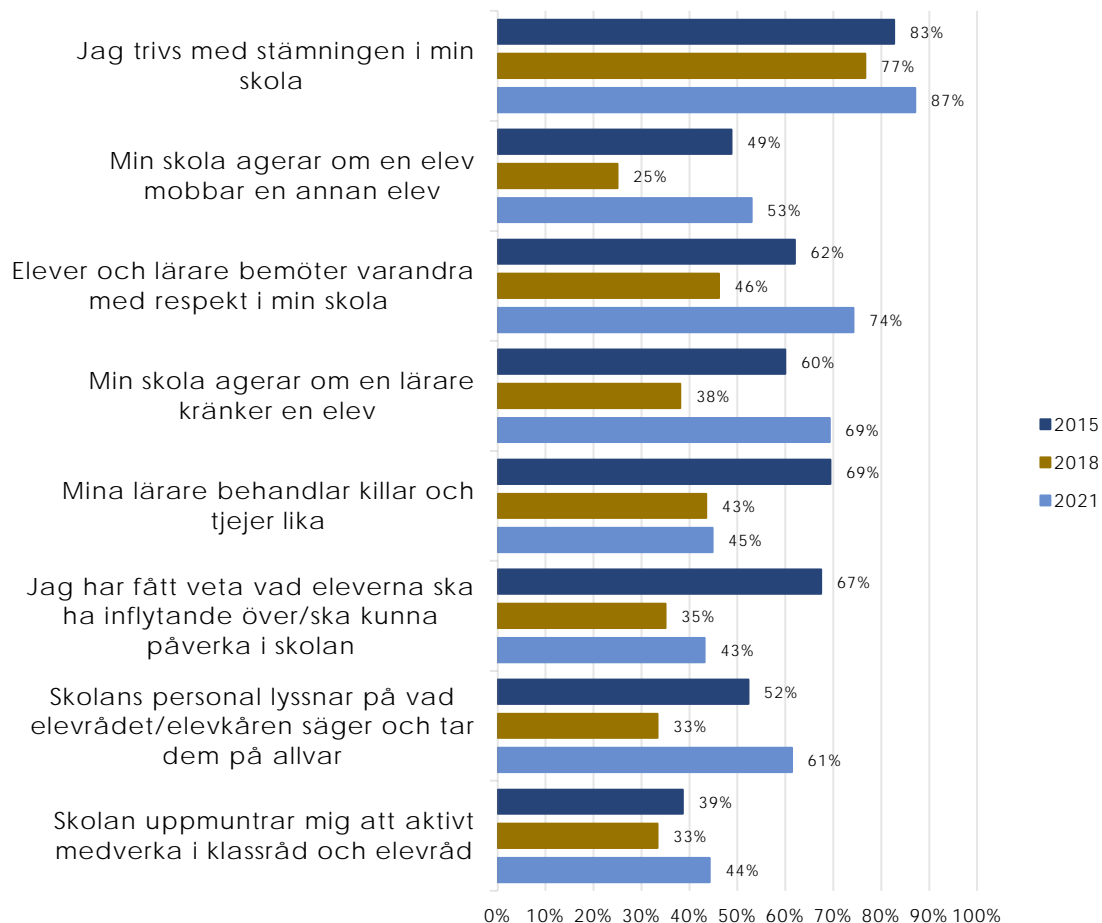
7 av 10 tjejer anser att skolan agerar om en elev mobbar en annan elev. Det är en ökning med 30 procentenheter sedan 2018.

Nästan 8 av 10 tjejer anser att skolans personal lyssnar på vad elevrådet säger och tar dem på allvar. En ökning med nästan 30 procentenheter sedan 2018.

Färre tjejer anser att lärarna behandlar killar och tjejer lika sedan 2018. En minskning med 20 procentenheter.

C3. kille åk 8: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

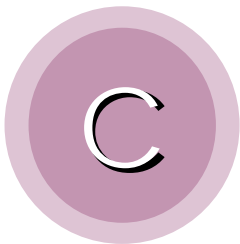

Trivsel och stämning

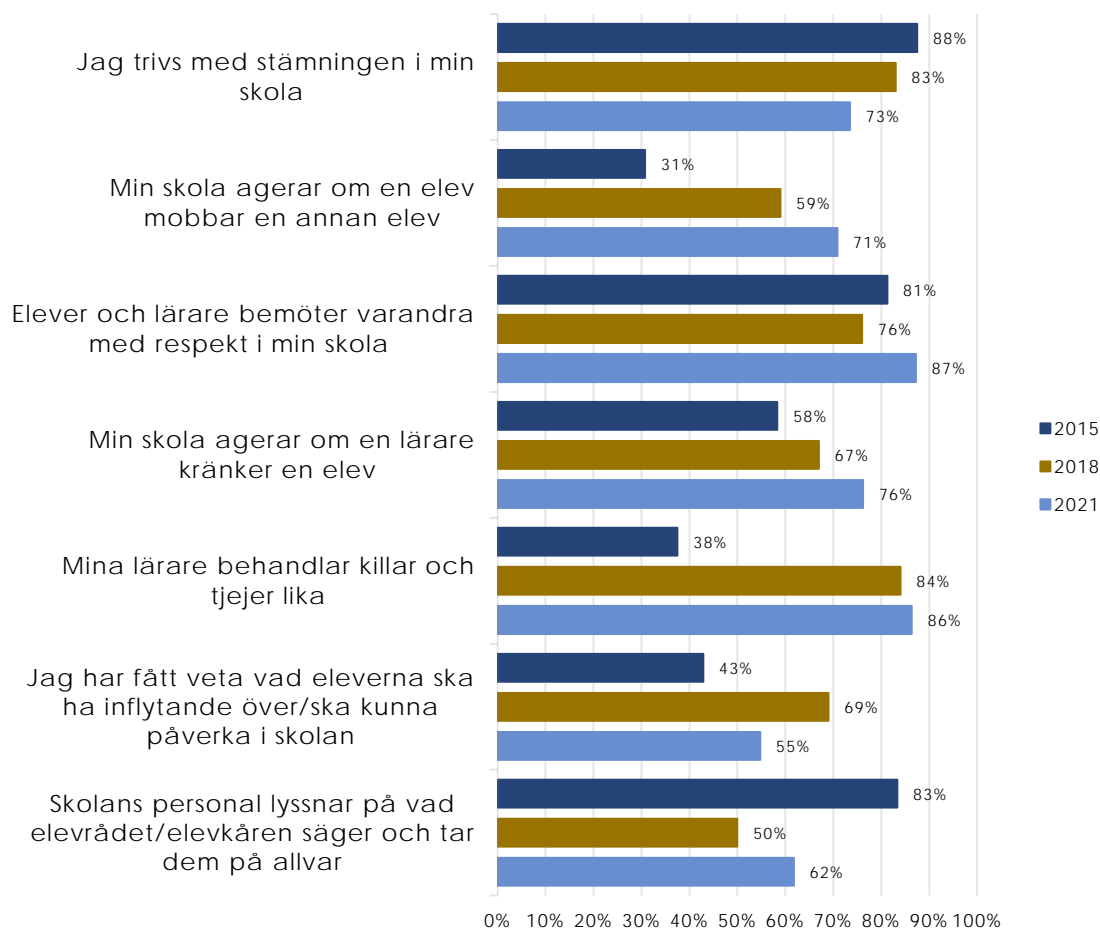
Diagram C3 ovan redovisar andelen killar i årskurs 8 som instämmer på de olika påståendena.

Fler killar instämmer på samtliga påståenden jämfört med 2018. Den största ökningen finns i påståendet att skolan agerar om en lärare kränker en elev. Där har andelen killar ökat med 31 procentenheter sedan 2018.

Betydligt fler killar anser även att skolan agerar om en elev mobbar en annan elev. En ökning med nästan 30 procentenheter sedan 2018.

C3. tjej åk 2: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

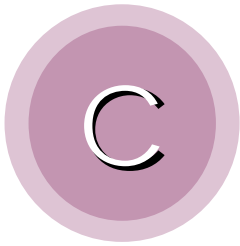
Trivsel och stämning

Diagram C3 ovan redovisar andelen tjejer i årskurs 2 på gymnasiet som instämmer på de olika påståendena.

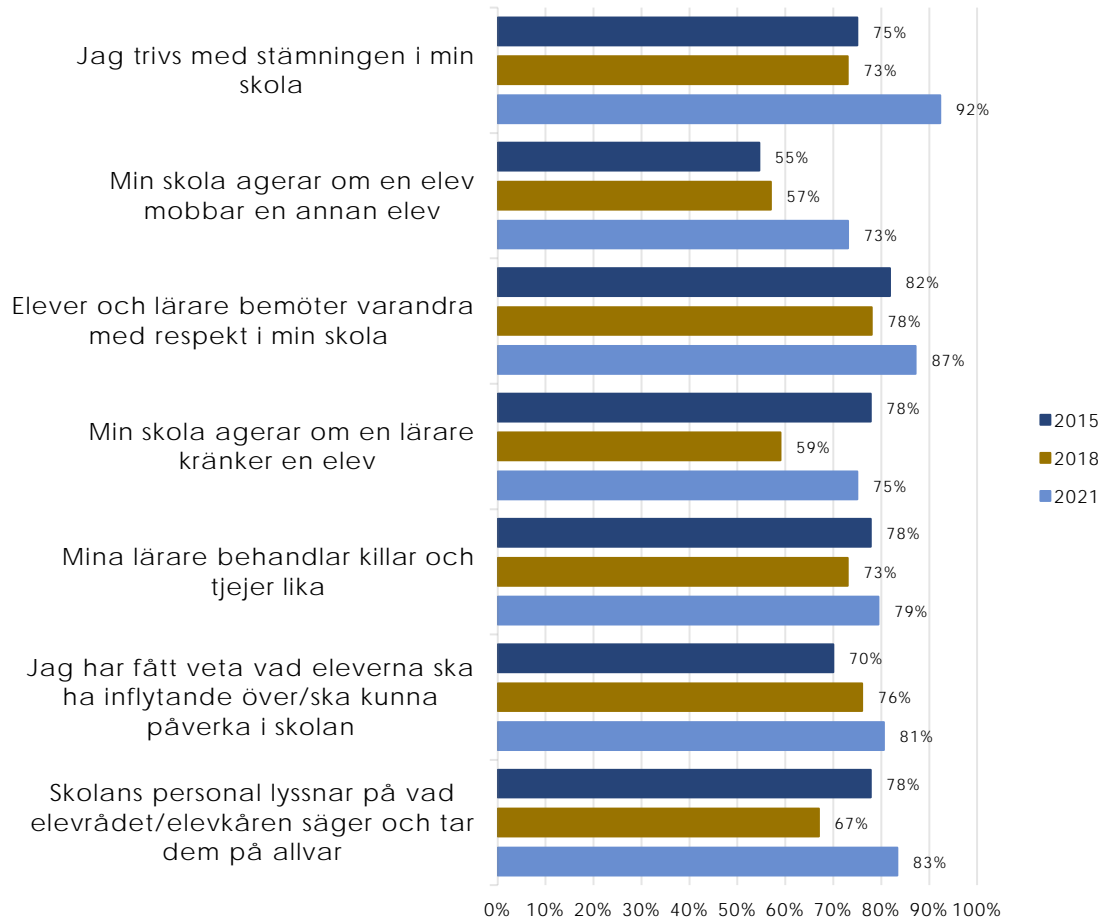
Över tid är det färre tjejer i årskurs 2 som anser att de har fått veta vad de som elever ska ha inflytande över/ska kunna påverka i skolan. En minskning med ungefär 14 procentenheter sedan 2018.

Färre tjejer trivs även med stämningen i skolan. Sedan 2015 har andelen minskat med 15 procentenheter.

Fler tjejer anser däremot att behandlar tjejer och killar lika. En ökning med 48 procentenheter sedan 2015.

C3. killar åk 2: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

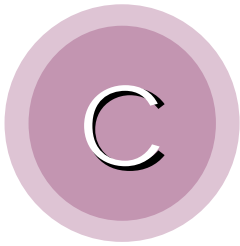

Trivsel och stämning

Diagram C3 ovan redovisar andelen killar i årskurs 2 på gymnasiet som instämmer på de olika redovisade påståendena.

Över tid har det skett en positiv utveckling av andelen killar i årskurs 2 på gymnasiet som anser att skolans personal lyssnar på elevrådet.

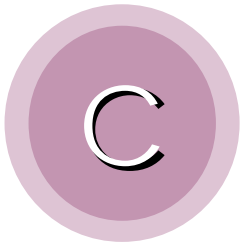
Betydligt fler killar trivs även med stämningen i skolan. Sedan 2018 har andelen killar ökat med runt 19 procentenheter.

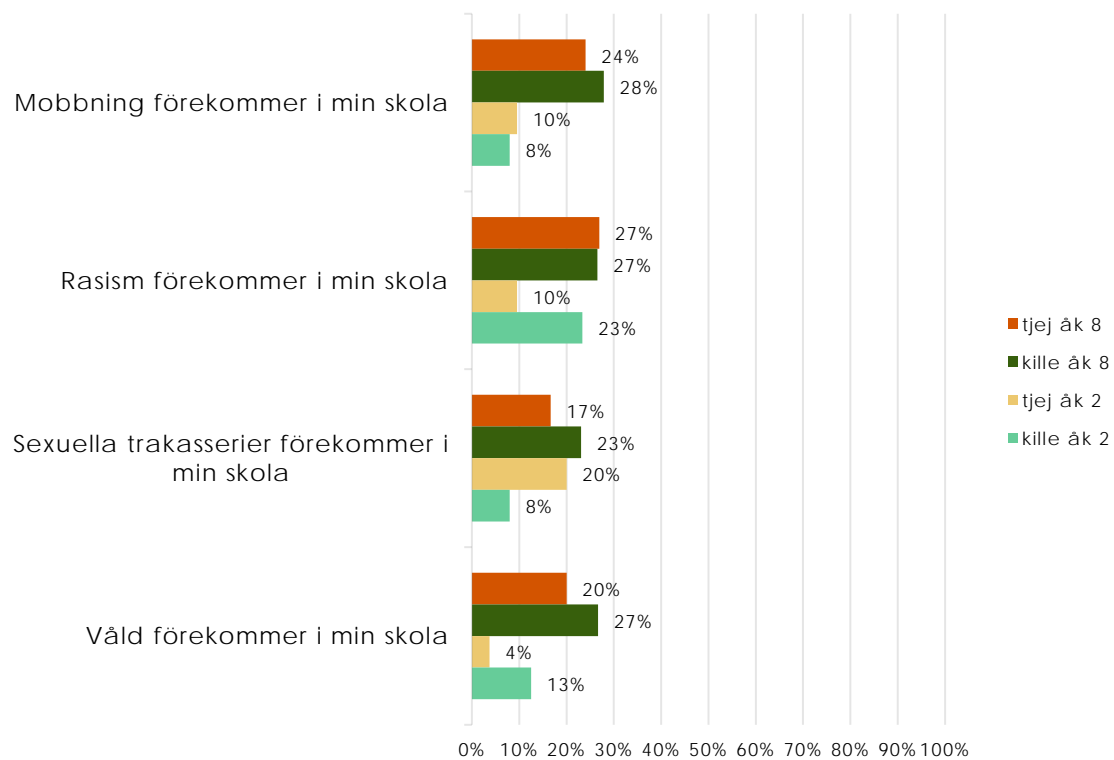
C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

	Jag trivs med stämningen i min skola	Min skola agerar om en elev mobbar en annan elev	Elever och lärare bemöter varandra med respekt i min skola	Min skola agerar om en lärare kränker en elev	Mina lärare behandlar killar och tjejer lika	Jag har fått veta vad eleverna ska ha inflytande över/ska kunna påverka i skolan	Skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar	Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd
Rikssnitt	77%	49%	71%	44%	66%	49%	50%	44%
Kalmar län	76%	44%	72%	43%	65%	48%	49%	43%
Borgholm	76%	41%	61%	40%	61%	51%	47%	40%
Emmaboda	70%	41%	70%	43%	64%	46%	48%	38%
Hultsfred	77%	44%	76%	42%	70%	51%	47%	55%
Högsby	65%	40%	68%	37%	55%	37%	38%	32%
Kalmar	76%	44%	70%	44%	66%	49%	52%	42%
Mönsterås	78%	47%	75%	47%	59%	47%	50%	42%
Mörbylånga	85%	48%	75%	50%	68%	54%	59%	55%
Nybro	73%	47%	73%	41%	61%	48%	53%	34%
Oskarshamn	82%	46%	78%	46%	74%	52%	53%	54%
Torsås	75%	45%	70%	51%	74%	48%	46%	36%
Vimmerby	80%	48%	73%	42%	60%	46%	44%	41%
Västervik	72%	41%	68%	39%	61%	40%	41%	40%

Tabellen ovan redovisar hur Mönsterås ligger till i relation till kommunerna.

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

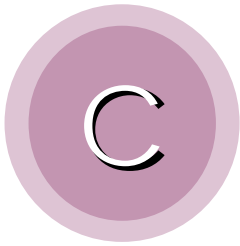
Problem i skolan

Ungdomar fick ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan.

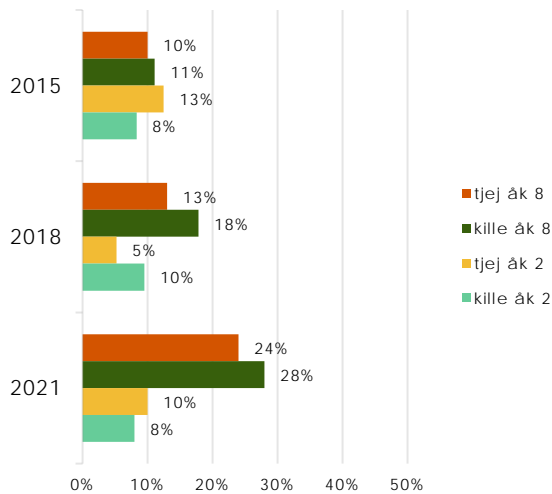
Killar uppger i högre utsträckning att våld förekommer på deras skola.

Bland ungdomar i högstadiet är det fler killar än tjejer som uppger att det förekommer sexuella trakasserier i skolan. Bland ungdomar i gymnasiet är det däremot fler tjejer som svarat att sexuella trakasserier förekommer i skolan.

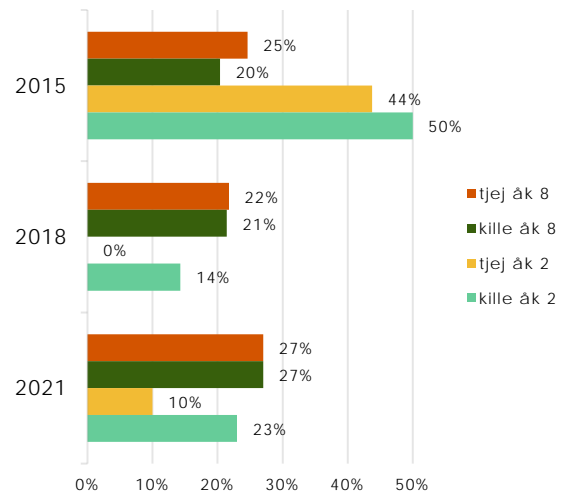
Samma mönster syns när det gäller förekomsten av mobbning i skolan. När det däremot gäller rasism uppger lika många tjejer som killar i årskurs 8 att det förekommer. Fler killar än tjejer i årskurs 2 i gymnasiet uppger att rasism förekommer.

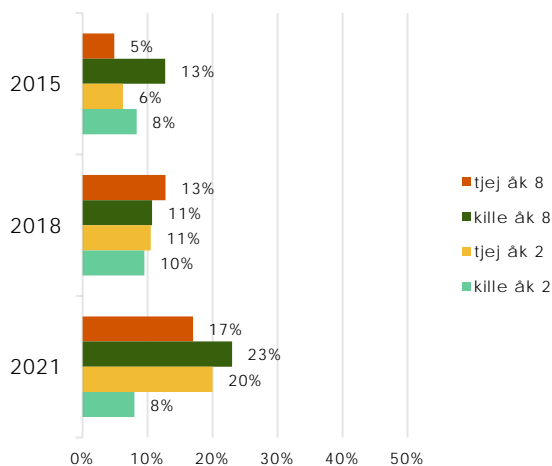
C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Mobbing förekommer i min skola

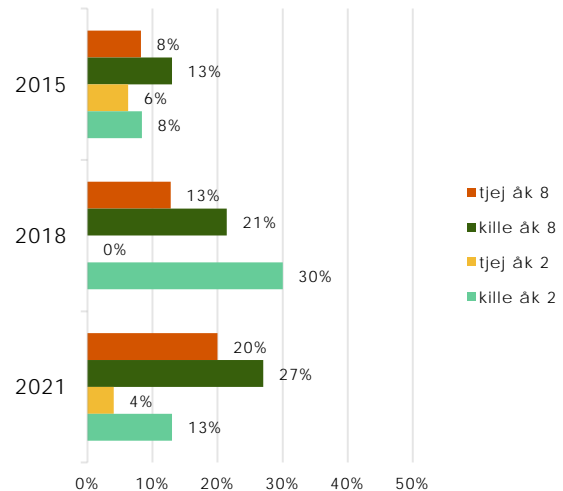
C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Rasism förekommer i min skola

C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Sexuella trakasserier förekommer i min skola

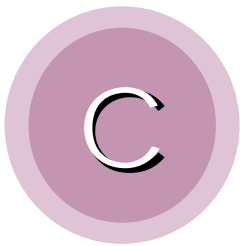

C3. Andel instämmer: Utveckling över tid
Våld förekommer i min skola

Diagrammen ovan redovisar utvecklingen över tid vad gäller förekomsten av mobbing, rasism, sexuella trakasserier samt våld i skolan bland killar och tjejer i båda årskurserna.

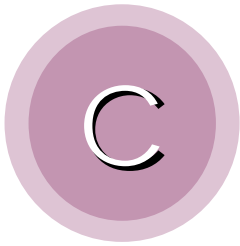

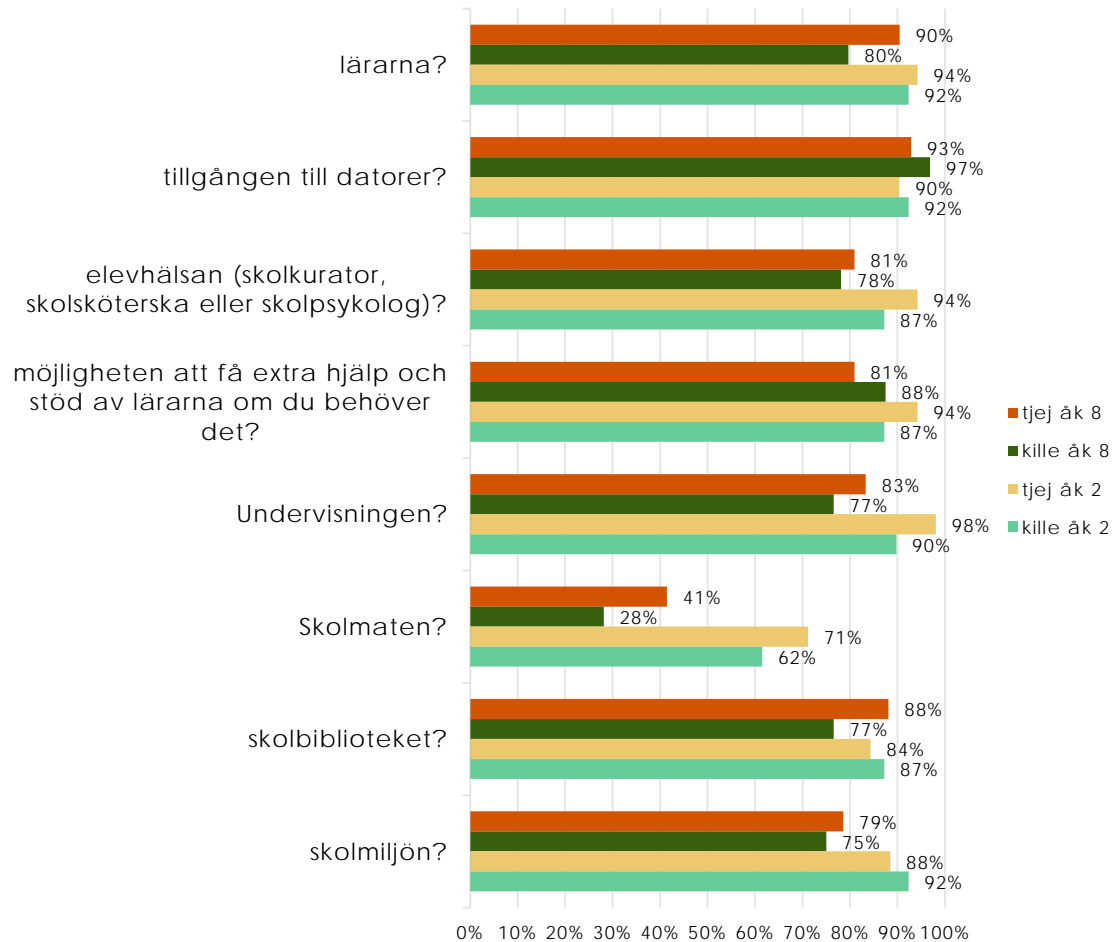
C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

	Mobbning förekommer i min skola	Rasism förekommer i min skola	Sexuella trakasserier förekommer i min skola	Våld förekommer i min skola
Rikssnitt	12%	13%	8%	14%
Kalmar län	13%	15%	9%	16%
Borgholm	14%	21%	10%	16%
Emmaboda	20%	23%	14%	17%
Hultsfred	14%	19%	10%	18%
Högsby	17%	23%	12%	23%
Kalmar	11%	12%	8%	14%
Mönsterås	11%	14%	10%	12%
Mörbylånga	7%	9%	5%	7%
Nybro	10%	12%	6%	13%
Oskarshamn	15%	17%	7%	17%
Torsås	9%	10%	5%	12%
Vimmerby	10%	14%	8%	10%
Västervik	18%	20%	12%	29%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Mönsterås i relation till årets resultat i kommunerna.

C4. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"

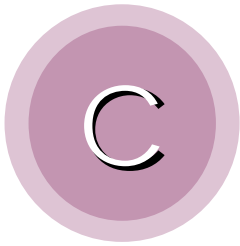

Omdöme skola

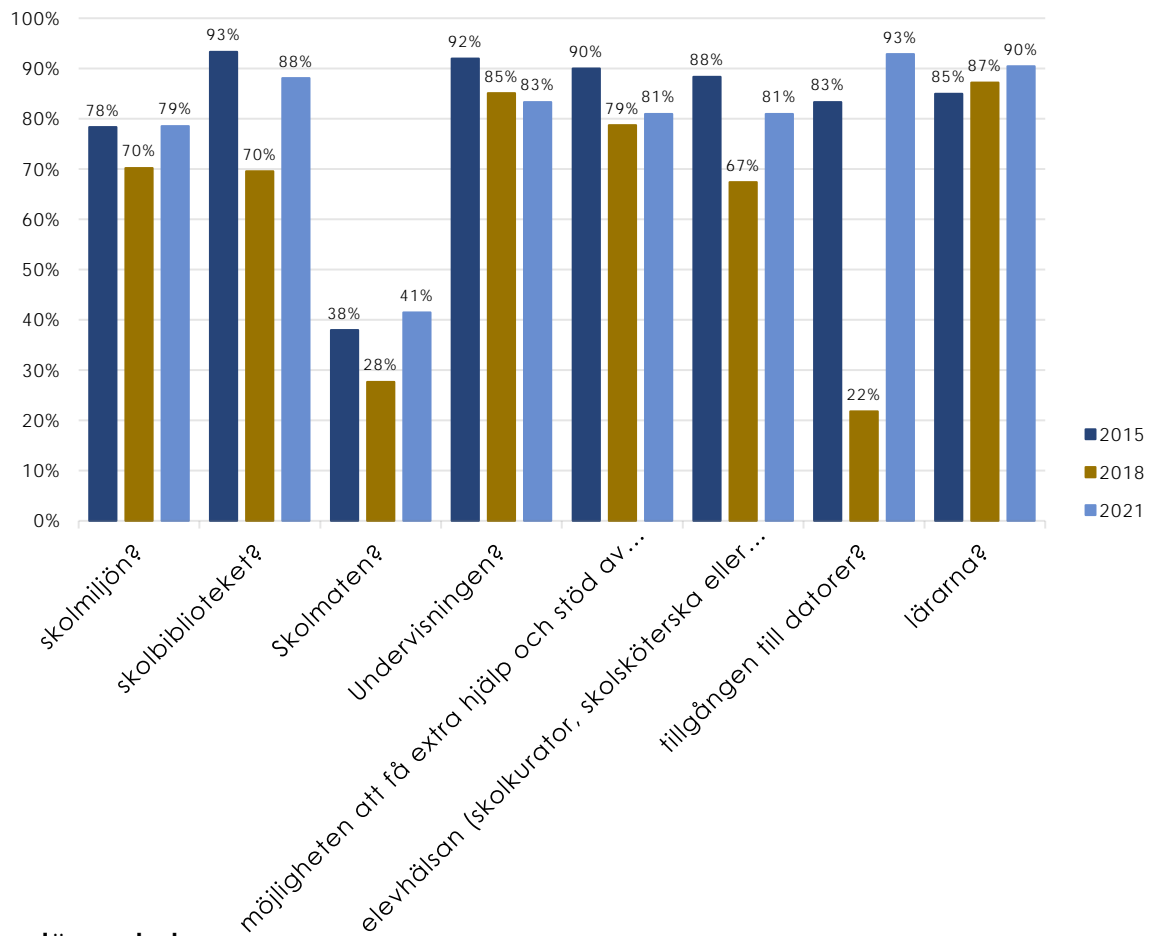
Lupp-enkäten innefattar även frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, så som skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsövarlden, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp eller stöd.

Ungefär 8 till 9 av 10 ungdomar är nöjda med lärarna möjligheten till extra hjälp, och tillgången till datorer. Mer än 7 av 10 är därutöver nöjda med skolmiljön, skolbiblioteket, undervisningen och elevhälsan.

Minst nöjda är framförallt ungdomar i årskurs 8 med skolmaten och även killar årskurs 8 är mer missnöjda med skolmiljön än övriga grupper.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling
över tid
tjej åk 8

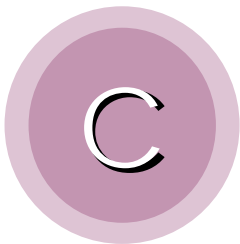
Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar tjejerna i årskurs 8 och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

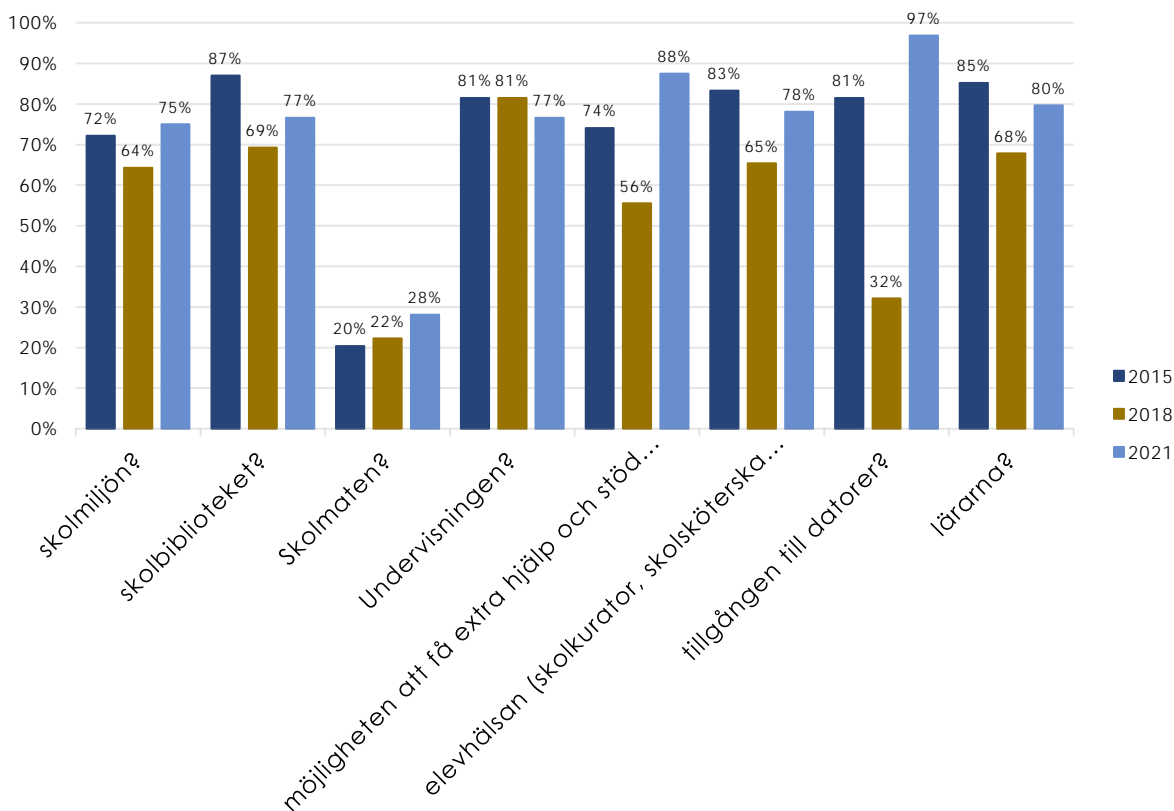
Vid en granskning av utvecklingen över tid framgår det att i synnerhet tillgången till datorer haft en signifikant positiv utveckling sedan 2018.

Skolmaten är minst populär bland tjejer i årskurs 8.

Vad gäller skolans undervisning framgår en negativ utveckling sedan 2015 då det utifrån årets mätning är drygt 8 av 10 tjejer i årskurs 8 som anser att undervisningen är mycket eller ganska bra vilket i jämförelse med mättillfället 2015 är en minskning med 9 procentenheter.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över
tid
kille åk 8

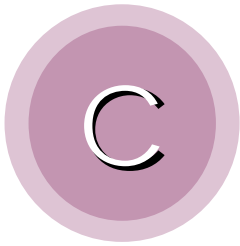
Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar killarna i årskurs 8 och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

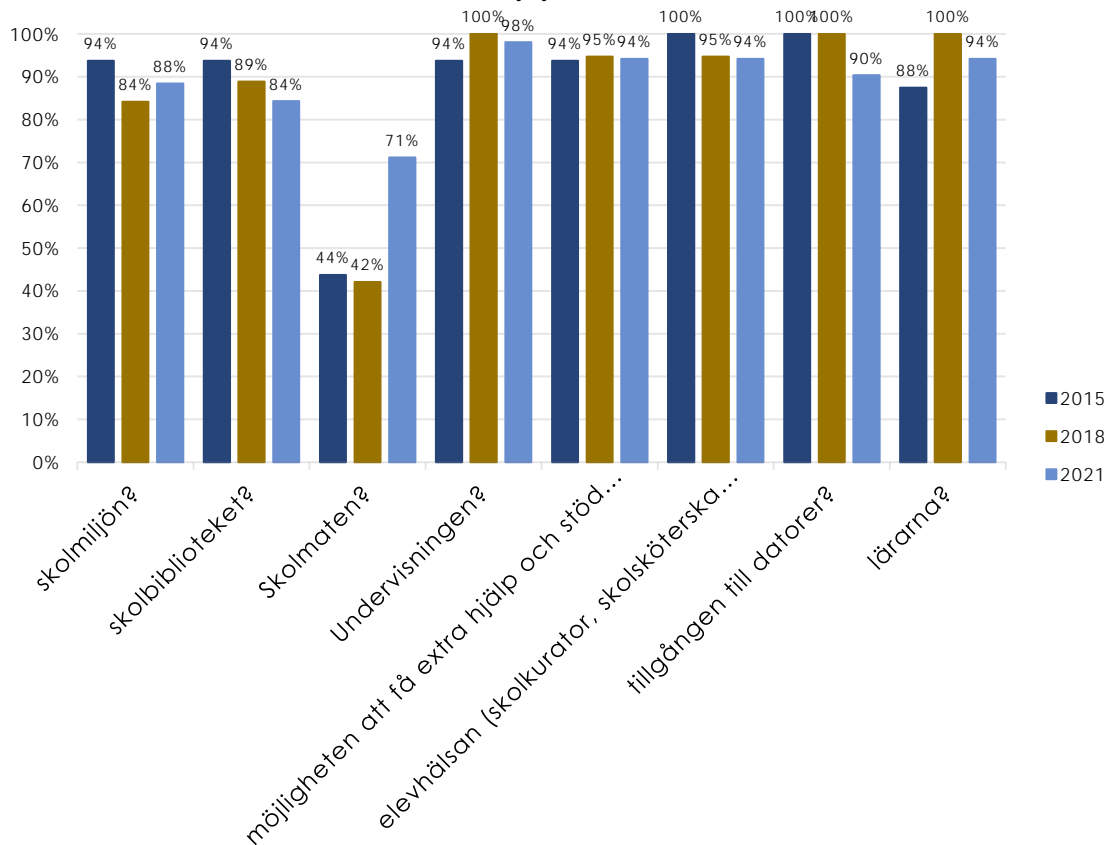
Vid en granskning av utvecklingen över tid framgår en tydlig positiv utveckling vad gäller andelen killar som anser att tillgången till datorer är mycket eller ganska bra. Sedan 2018 har andelen ökat med 65 procentenheter.

Resultatet för killarna inom de olika aspekterna har genomgått en positiv utveckling sedan 2018. Undantaget är undervisningen där nöjdheten har minskat med 4 procentenheter.

Återigen är det skolmaten som minst andel är nöjda med.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över tid tjejer åk 2

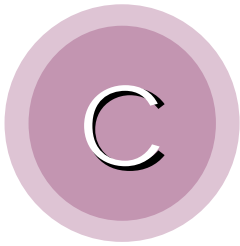
Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar tjejerna i årskurs 2 på gymnasiet och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

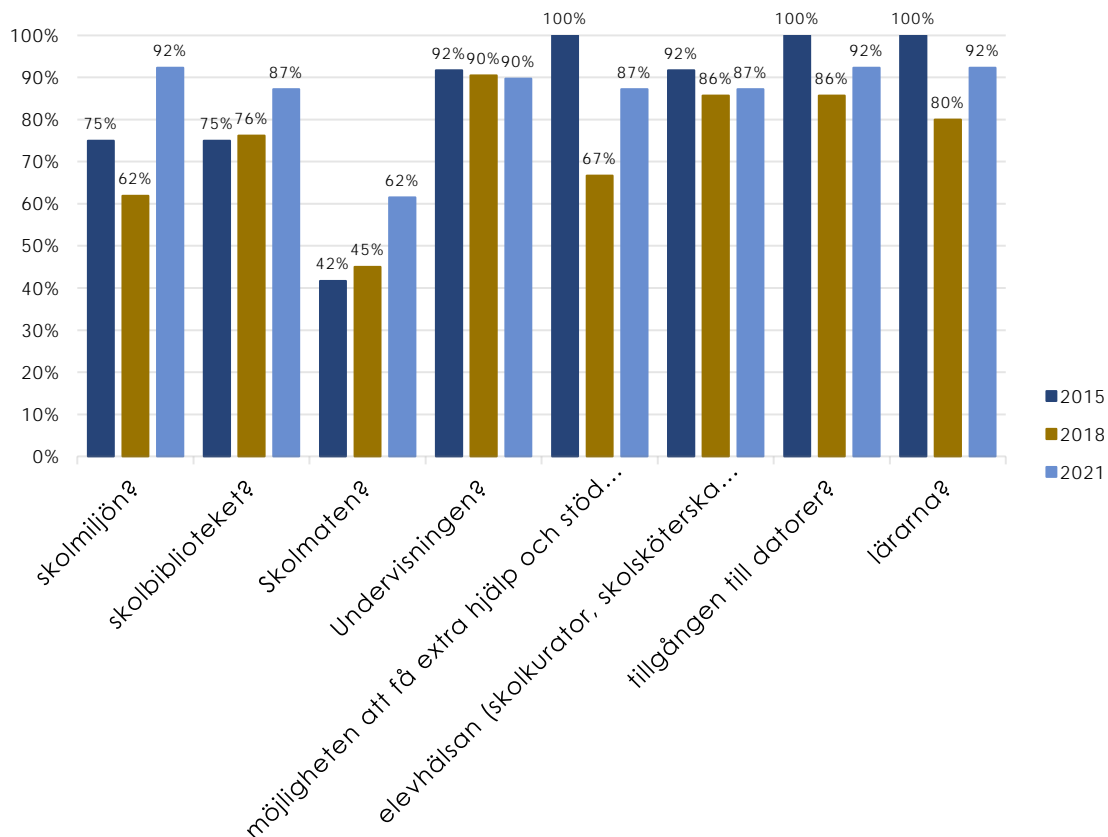
Över tid framgår det att nästan samtliga alternativ har genomgått en negativ utveckling sedan 2018. Undantagen är skolmiljön och skolmaten.

Den största förändringen återfinns i alternativet skolmaten där andelen som anser att den är bra har ökat med 29 procentenheter sedan 2018. Resultatet ovan redovisar att minst 8 av 10 tjejer har fyllt i svarsalternativen mycket eller ganska bra på samtliga aspekter förutom skolmaten där andelen ligger runt 7 av 10.

Flest positiva omdömen anges om undervisning, möjligheten till extra hjälp, elevhälsan, tillgången till datorer samt lärarna.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över tid
kille åk 2

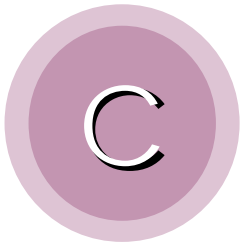

Omdöme skola

Diagrammet C4a ovan redovisar killarna i årskurs 2 på gymnasiet och deras övergripande bedömningar av olika aspekter inom skolan.

Vid en granskning av utvecklingen över tid framgår det stora andelar av killarna i årskurs 2 på gymnasiet är nöjda med de olika aspekterna inom skolan. Exempelvis framgår det att runt 9 av 10 anser att skolmiljön, undervisningen, tillgången till datorer och lärarna är mycket eller ganska bra.

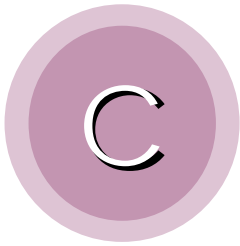
Tydligt är att en mindre andel killar, 6 av 10, anser att skolmaten är mycket eller ganska bra.

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Totalnivå.

	Skolmiljön	Biblioteket	Skolmaten	Undervisningen	Möjligheten att få extra hjälp och stöd av lärarna om du behöver det	Elevhälsan	Tillgång till datorer	Lärarna
Rikssnitt	82%	78%	52%	88%	84%	82%	92%	88%
Kalmar län	82%	78%	56%	87%	85%	83%	94%	87%
Borgholm	80%	87%	58%	84%	82%	79%	95%	86%
Emmaboda	76%	74%	50%	78%	72%	74%	82%	82%
Hultsfred	77%	64%	46%	88%	84%	80%	91%	89%
Högsby	71%	73%	54%	81%	80%	76%	95%	82%
Kalmar	83%	75%	65%	86%	87%	83%	94%	86%
Mönsterås	83%	82%	49%	87%	88%	85%	94%	89%
Mörbylånga	89%	78%	62%	94%	89%	88%	86%	93%
Nybro	80%	88%	57%	92%	87%	82%	95%	90%
Oskarshamn	88%	87%	56%	93%	86%	87%	98%	90%
Torsås	88%	92%	63%	86%	84%	85%	97%	88%
Vimmerby	85%	84%	56%	88%	86%	85%	95%	88%
Västervik	79%	70%	41%	83%	81%	78%	95%	84%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Mönsterås i relation till årets resultat i kommunerna.

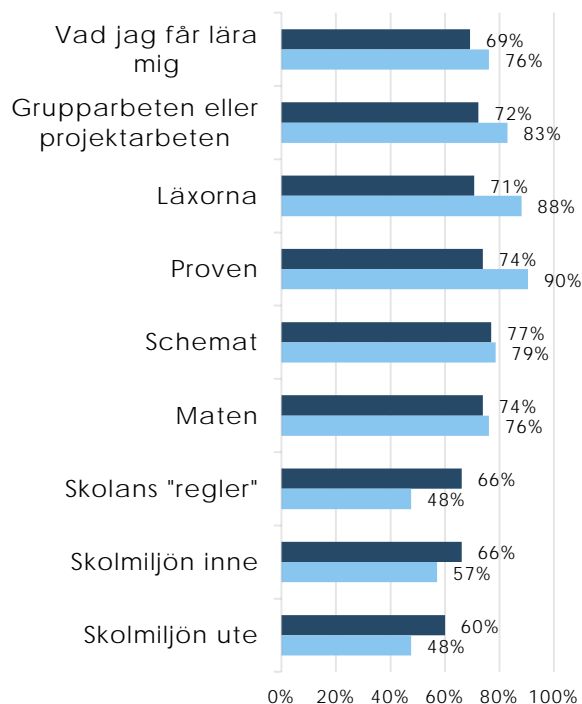
Elevinflytande

Lupp-enkäten innehåller ett antal frågor som rör elevinflytande. Ungdomarna svarade på frågor om hur mycket de skulle vilja vara med och bestämma om i skolan samt hur mycket de anser att de får bestämma i dagsläget. Skolverket påpekar att det finns ett tydligt samband mellan elevers möjlighet till delaktighet och inflytande samt kunskapsresultat och välmående i skolan. I en av statens offentliga utredningar från 2009 tar man även upp att ju mer inflytande en elev upplever att den har om en aspekt, desto mer positivt ser eleven på den aspekten i skolan. Med andra ord korrelerar möjligheter till inflytande med nöjdhet.

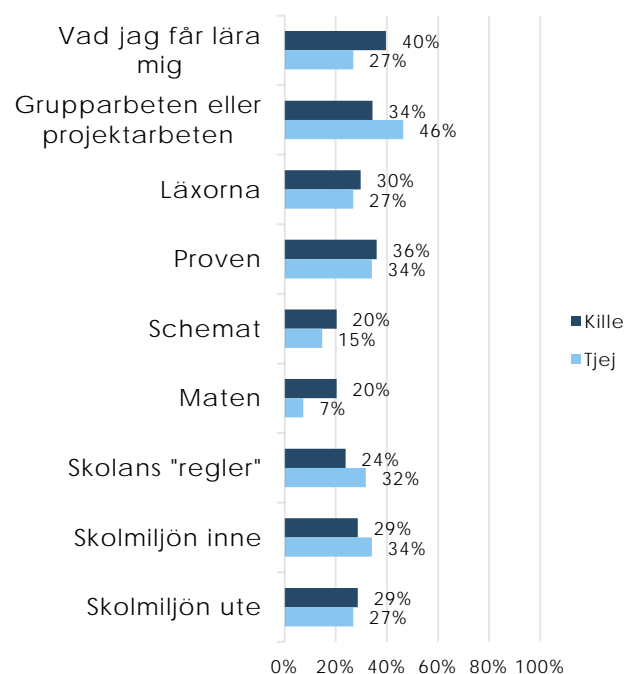
I diagram C5 och C6 redovisas andelen tjejer och killar på högstadiet som vill vara med och påverka eller bestämma i skolan. Det framgår tydligt att andelen som upplever att de vill vara med och påverka är klart större än andelen som upplever att de får vara med och bestämma. Det är värt att uppmärksamma att andelen tjejer som vill vara med och bestämma är större än andelen killar. Undantagen är skolmiljön och skolans regler.

Andelen tjejer som anser att de får med och bestämma är något mindre än andelen killar på de flesta aspekter.

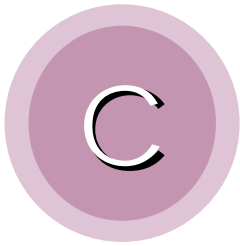
C5. Hur mycket eller lite **vill du** som elev vara med och bestämma om följande? - ÅK 8

C6. Hur mycket eller lite **upplever du** att du som elev får vara med och bestämma när det gäller följande? - ÅK 8

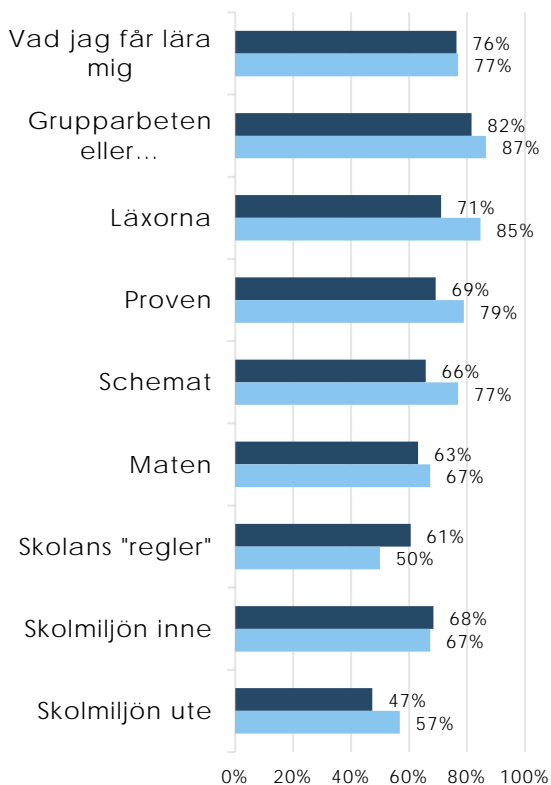
Elevinflytande

Liknande resultat som bland högstadieungdomarna går att notera även bland de svarande killarna och tjejerna i gymnasiet. Exempelvis uppger nästan 8 av 10 tjejer och nästan 7 av 10 killar att de vill vara med och bestämma om proven medan runt 4 av 10 ungdomar anser att de får vara med och påverka proven.

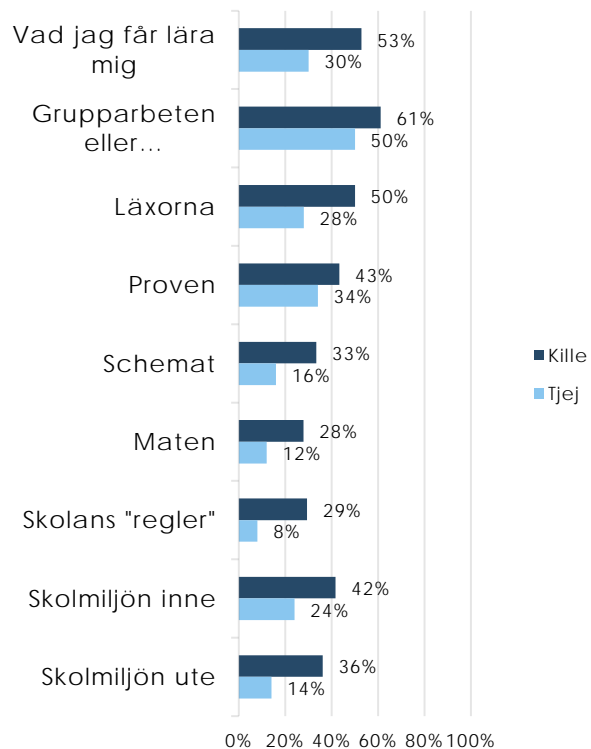
Vad gäller viljan att vara med och bestämma om läxorna anger nästan 9 av 10 tjejer och 7 av 10 killar att de gärna hade velat ha inflytande över utformningen av läxorna. Sett till hur stor andel som upplever att de får vara med och bestämma utgörs detta av hälften av killarna och 3 av 10 tjejer.

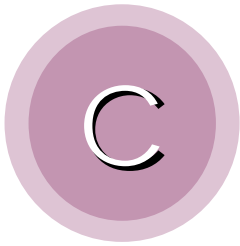
En större andel tjejer på flertalet punkter vill vara med och påverka, i synnerhet proven, läxorna samt schemat.

C5. Hur mycket eller lite **vill du** som elev vara med och bestämma om följande? - ÅK 2

C6. Hur mycket eller lite **upplever du** att du som elev får vara med och bestämma när det gäller följande? - ÅK 2

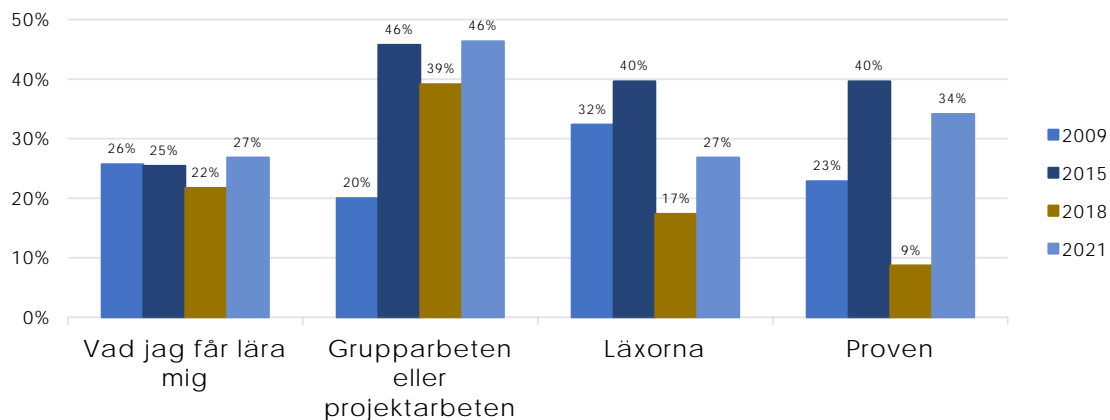
Elevinflytande över tid

Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 8 som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

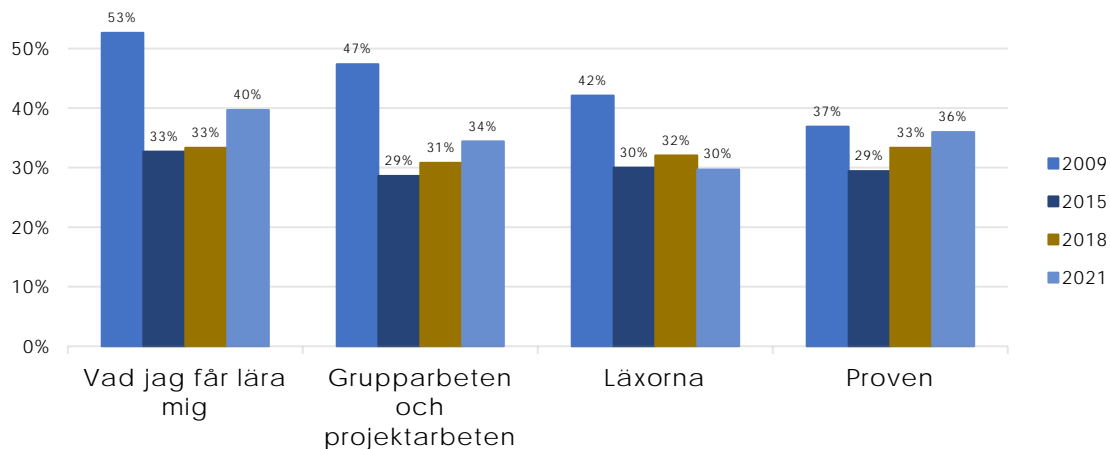
Andelen killar i årskurs 8 som upplever att de får vara med och påverka de fyra skol- aspekterna har ökat i högre utsträckning än andelen tjejer sedan 2018.

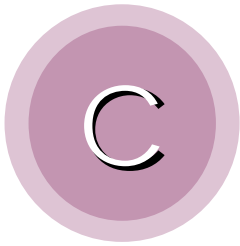
Som mest har andelen nöjda killar ökat med 25 procentenheter och som mest har andelen tjejer ökat med 7 procentenheter. När det gäller läxorna har dessutom andelen nöjda tjejer minskat med 2 procentenheter sedan 2018, vilket är den enda minskningen.

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: tjej åk 8

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: kille åk 8

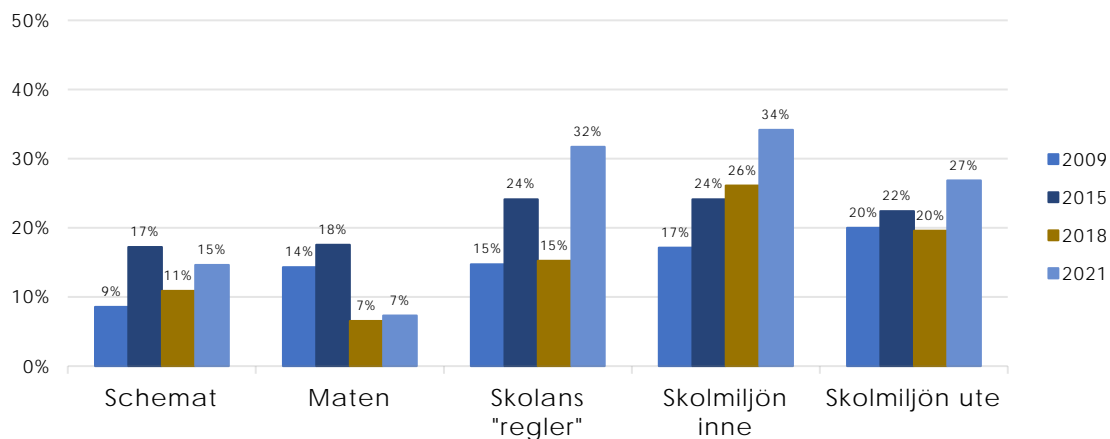
Elevinflytande över tid

Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 8 som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

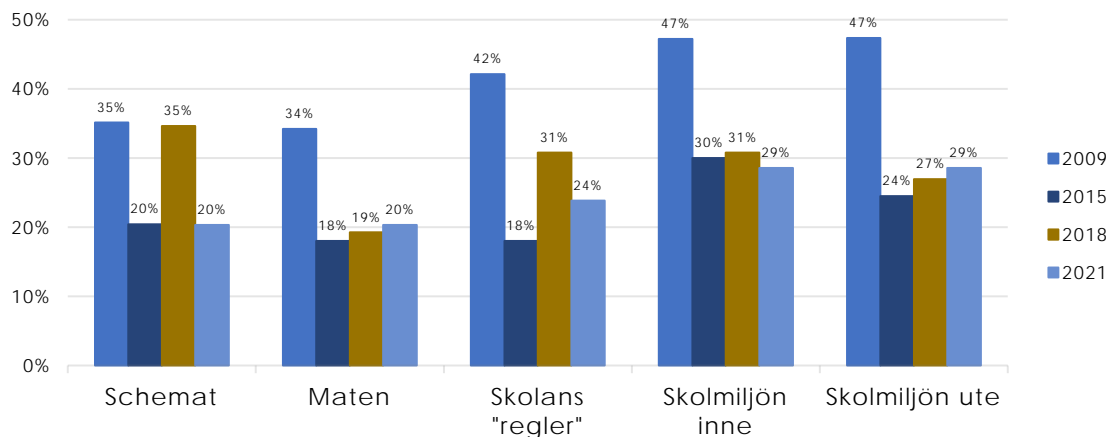
Det är en större andelar killar i årskurs 8 på samtliga punkter som anser att de får vara med och bestämma i jämförelse med tjejerna i samma årskurs.

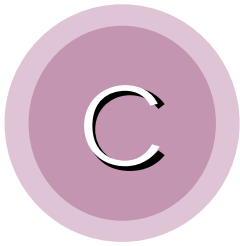
Vidare framgår det även en positiv utveckling bland killar och en negativ utveckling för tjejer sedan mätningen 2009 vad gäller andelen som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan.

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: tjej åk 8

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: kille åk 8

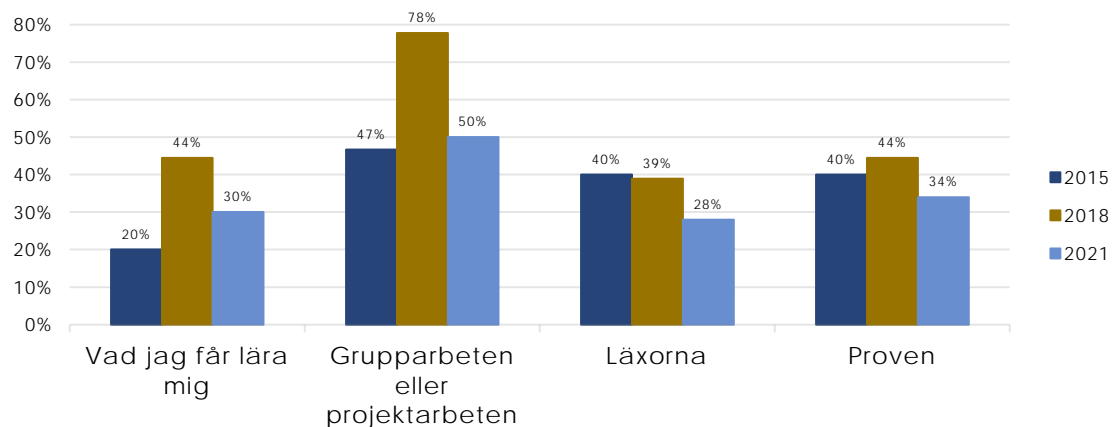
Elevinflytande över tid

Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

Andelen tjejer och killar som anser att de får bestämma om saker i skolan har sedan mätningen 2018 minskat inom samtliga aspekter. Bland tjejer har minskningen varit som störst angående att kunna påverka hur man arbetar med grupparbeten och projektarbeten medan minskningen bland killar är störst angående att kunna påverka proven.

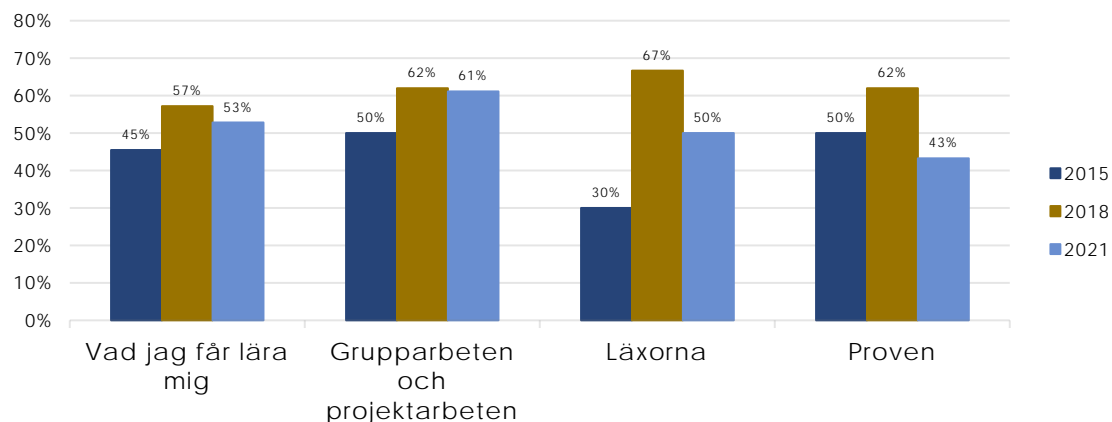
C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:

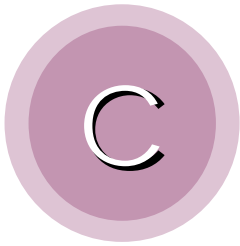
Utveckling över tid: tjej åk 2

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:

Utveckling över tid: kille åk 2

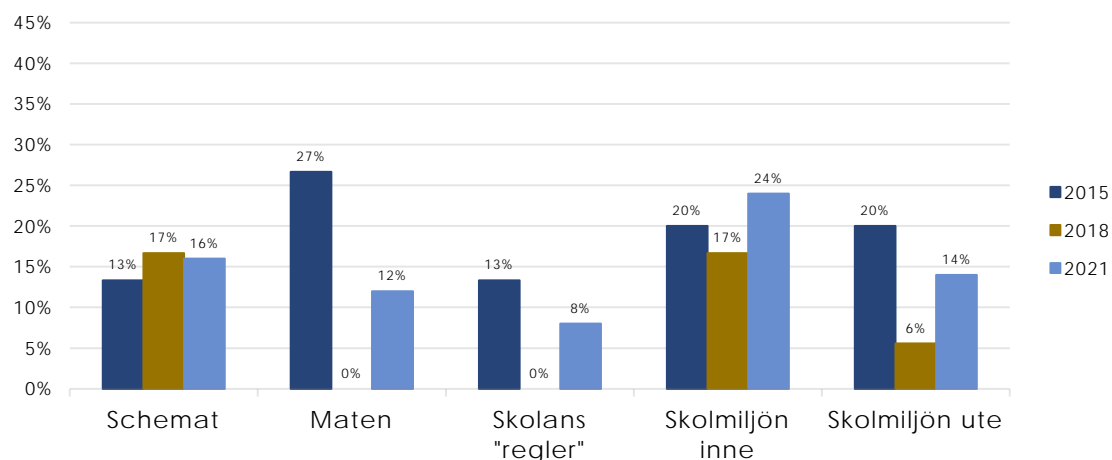

Elevinflytande över tid

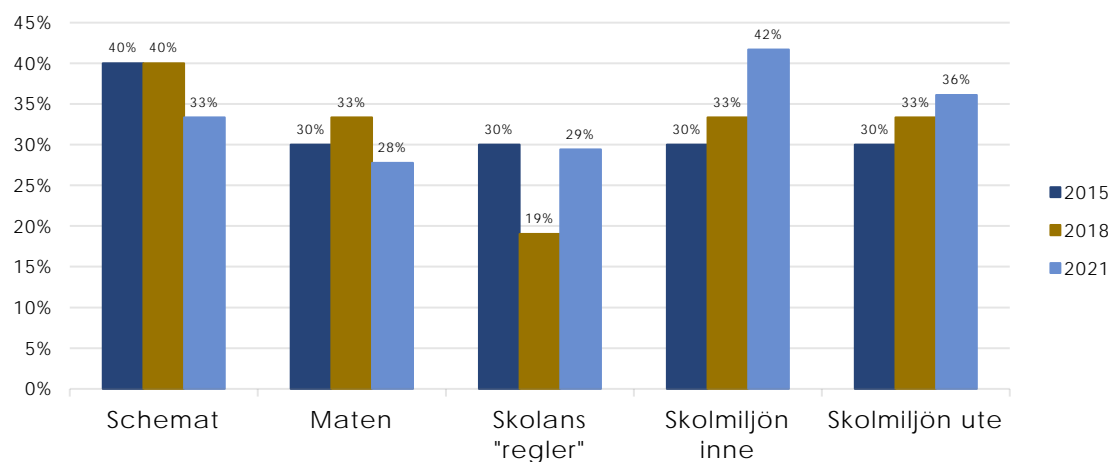
Diagrammen nedan redovisar andelen tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet som anser att de får vara med och bestämma om saker i skolan över tid. Det redovisas information sedan mätningen 2009 till och med årets mätning 2021.

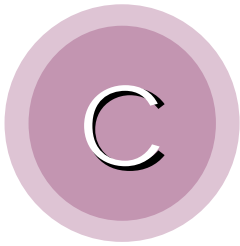
Sedan den föregående mätningen från 2018 har andelen killar i årskurs 2 som anser att de får vara med och bestämma ökat på samtliga nedanstående punkter förutom schemat. Andelen tjejer som anser att de får vara med och bestämma har ökat när det gäller skolans regler samt skolmiljön inne och ute.

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: tjej åk 2

C6a. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid: kille åk 2

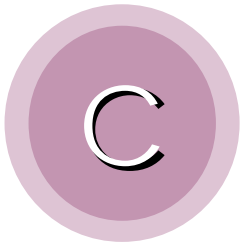

C6b. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan: Per kommun

	Vad jag får lära mig	Grupparbeten	Läxorna	Proven	Schemat	Maten	Skolans "regler"	Skolmiljön inne	Skolmiljön ute
Riksnitt	32%	44%	27%	31%	22%	21%	27%	32%	28%
Kalmar län	32%	43%	27%	31%	20%	20%	24%	31%	27%
Borgholm	32%	40%	28%	28%	20%	17%	23%	30%	29%
Emmaboda	44%	48%	37%	40%	29%	24%	25%	32%	28%
Hultsfred	40%	52%	33%	37%	25%	21%	34%	37%	35%
Högsby	30%	38%	30%	39%	16%	14%	24%	28%	22%
Kalmar	29%	43%	25%	30%	20%	22%	23%	29%	26%
Mönsterås	37%	46%	32%	36%	21%	17%	23%	31%	25%
Mörbylånga	33%	45%	23%	22%	17%	19%	28%	34%	28%
Nybro	39%	49%	27%	35%	18%	20%	23%	34%	27%
Oskarshamn	30%	42%	26%	29%	18%	20%	25%	32%	30%
Torsås	37%	45%	31%	34%	17%	18%	25%	36%	36%
Vimmerby	27%	39%	24%	27%	22%	20%	26%	33%	28%
Västervik	27%	38%	24%	30%	20%	16%	19%	27%	24%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Mönsterås i relation till årets resultat i kommunerna.

Sammanfattande analys

- Det framgår tydliga könsskillnader vid val av inriktning på gymnasiet. Killar väljer i högre utsträckning yrkesprogram jämfört med tjejer, medan en större andel tjejer väljer högskoleförberedande program.
- Både tjejer och killar är nöjda med skolan och utbildningen de går på. Minst nöjda med skolan är killar i årskurs 8.
- Ungdomar i årskurs 8 upplever i högre grad än ungdomar på gymnasiet att det förekommer mobbning, rasism, sexuella trakasserier och våld på deras skola.
- Ungdomarnas omdöme om olika aspekter av skolan är över lag högt med undantag för skolmaten där ungdomar i årskurs 8 är väldigt missnöjda.
- Över hälften av både killar och tjejer uppger att de vill vara med och bestämma om olika saker i skolan. Tjejer vill vara med och bestämma i något högre grad än vad killar vill.
- Det är färre tjejer i årskurs 2 på gymnasiet som upplever att de faktiskt får vara med och bestämma.
- Som nämnt tidigare i rapporten är nöjdhet och inflytande två faktorer som kan påverka varandra vilket möjligtvis kan förklara varför det uppstår skillnader i nöjdhet bland killar och tjejer. Skillnader i förväntningar vad gäller elevinflytande kan påverka i vilken utsträckning en elev sedan upplever att denna faktiskt har inflytande.
- Att killar i högre grad väljer att studera på yrkesprogram och tjejer på högskoleförberedande program kan bero på olika intressen men även olika förväntningar på vad tjejer respektive killar bör studera.

Delaktighet & inflytande

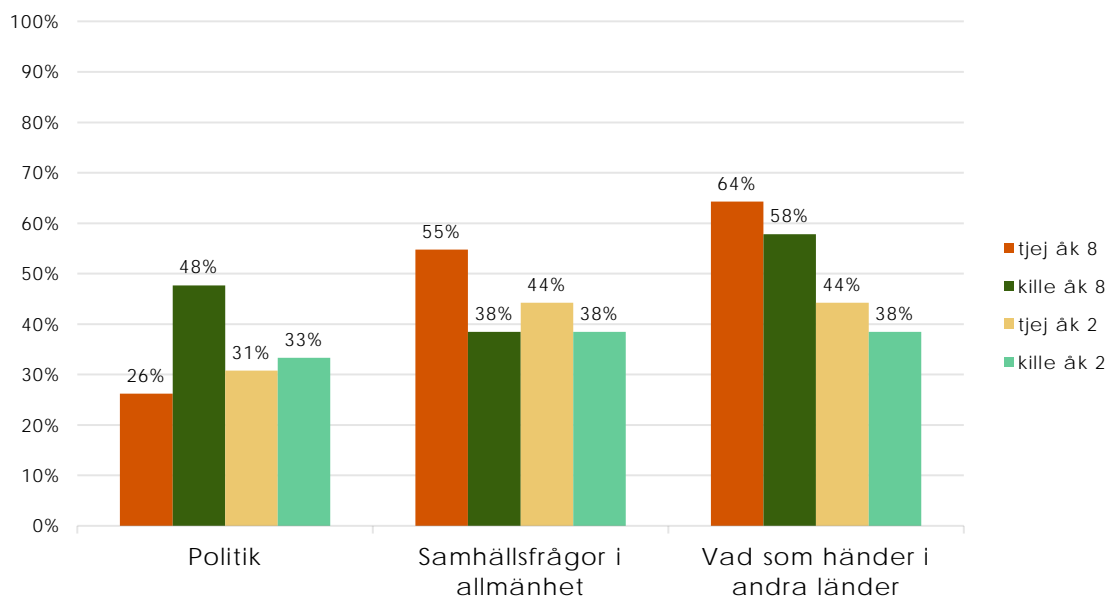
Att främja ungas inflytande över samhällsutvecklingen och delaktighet i de politiska beslutsprocesserna är i den svenska ungdomspolitiken ett centralt mål. Ungas inflytande i beslutsprocesser stärker kännedom om och tillit till det demokratiska systemet. Ungdomars kunskaper är värdefulla resurser för den framtida samhällsutvecklingen.

I rapporten "Ungas inflytande" framgår det att både kommuner och regioner bedriver en omfattande verksamhet att stärka ungas inflytande. Rapporten visar att ungas möjligheter till dialog med lokala beslutsfattare har ökat de senaste fyra åren men samtidigt så visar den också att ungas åsikter och kunskaper sällan har en reell inverkan i det lokala beslutsfattandet. Slutsatsen ligger även väl i linje med ungas egen syn på möjligheter till inflytande. Varannan kommun eller region har ett eller fler inflytandeforum för unga men det är betydligt vanligare att tjejer engagerar sig i forumen än killar. Ungefär var tredje inflytandeforum har en jämn könsfördelning bland deltagarna.³

Intresse för olika frågor

Ungdomarna svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder, se diagram D1 nedan och tillhörande kommentarer på nästkommande sida.

D1. Hur intresserad är du av följande?
Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

3. Sveriges Kommuner och Regioner. *Ungas inflytande – ungas inflytande i den lokala beslutsprocessen*. 2019.

Delaktighet & inflytande

Intresse för olika frågor D1

Det framgår att det framförallt är alternativet "Vad som händer i andra länder" som flest killar och tjejer i båda årskurserna angett att de är mycket eller ganska intresserade av. Inom den kategorin framgår det tydligt att det är fler tjejer än killar i båda årskurserna som svarar att de är intresserade av det.

Vad gäller intresset för samhällsfrågor är intresset större bland killar och tjejer i årskurs 8 på gymnasiet än vad det är bland killar och tjejer i årskurs 2 på högstadiet. Inom båda årskurserna är det dessutom fler tjejer än killar om svarar att de är intresserade av samhällsfrågor i allmänhet. Över hälften av tjejerna i årskurs 8 svarar detta.

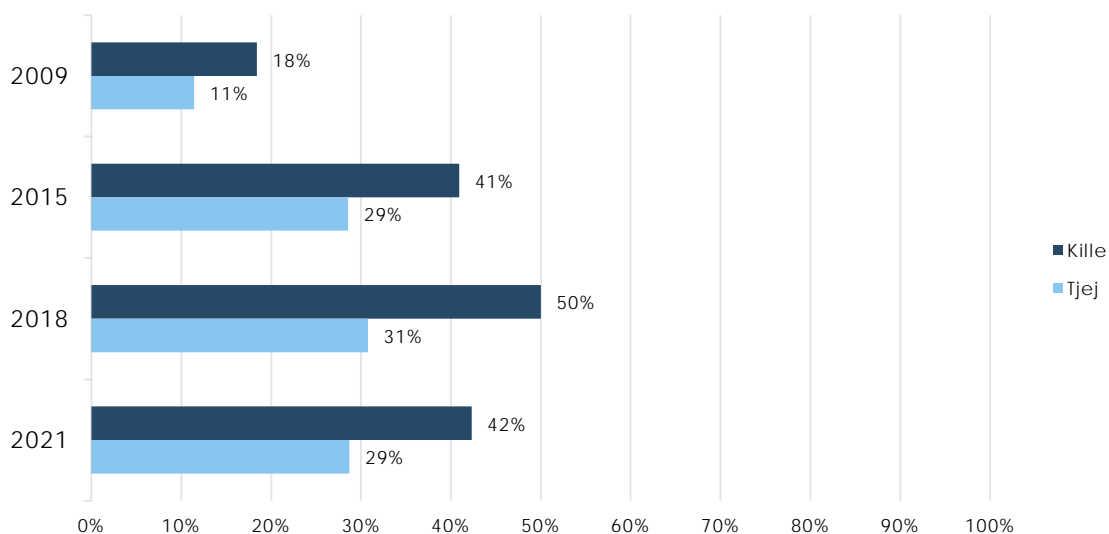
När det kommer till politik påträffas ännu en tydlig könsskillnad mellan tjejerna och killarna i årskurs 8 i högstadiet. Hälften av killarna och nästan 3 av 10 tjejer uppger att de är mycket eller ganska intresserade av politik.

Även bland tjejerna och killarna i årskurs 2 i gymnasiet är det fler killar än tjejer som uppgett att de är intresserade av politik.

Intresse för olika frågor över tid – bland tjejer och killar

Genom nedanstående diagram D1a, framgår det att intresset för politik har varit större bland killarna i jämförelse med tjejerna under samtliga mätningar sedan 2009. Under 2009 var differensen inte stor men har gradvis ökat mellan de olika mättillfällena.

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade, Politik: Utveckling över tid

Delaktighet & inflytande

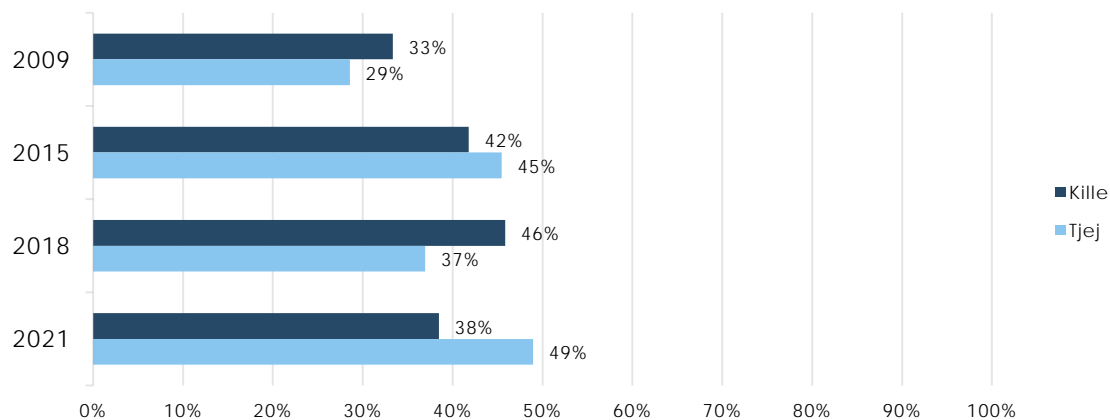
Intresse för politik, samhällsfrågor samt vad som händer i andra länder över tid.

Det är något fler tjejer än killar som uppger att de är intresserade av samhällsfrågor i allmänhet (se nedanstående diagram).

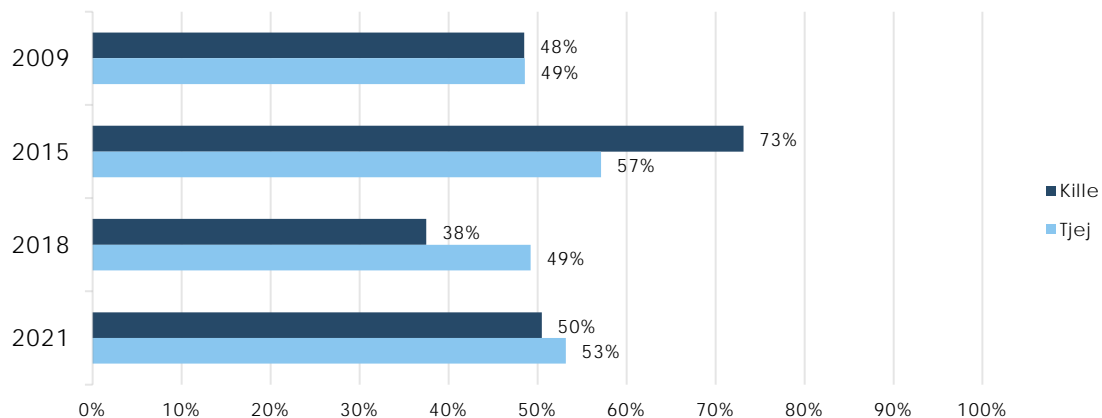
Andelen tjejer med ett intresse för samhällsfrågor har varit något större under samtliga mätningar sedan 2015. Årets mätning redovisar en stor skillnad mellan tjejerna och killarna på 11 procentenheter.

Vad gäller intresset för vad som händer i andra länder redovisas det en liten skillnad mellan tjejerna och killarna under årets mätning på 3 procentenheter.

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade, Samhällsfrågor i allmänhet: Utveckling över tid

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade, Vad som händer i andra länder: Utveckling över tid

Delaktighet & inflytande

D1. Hur intresserad är du av följande?

Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

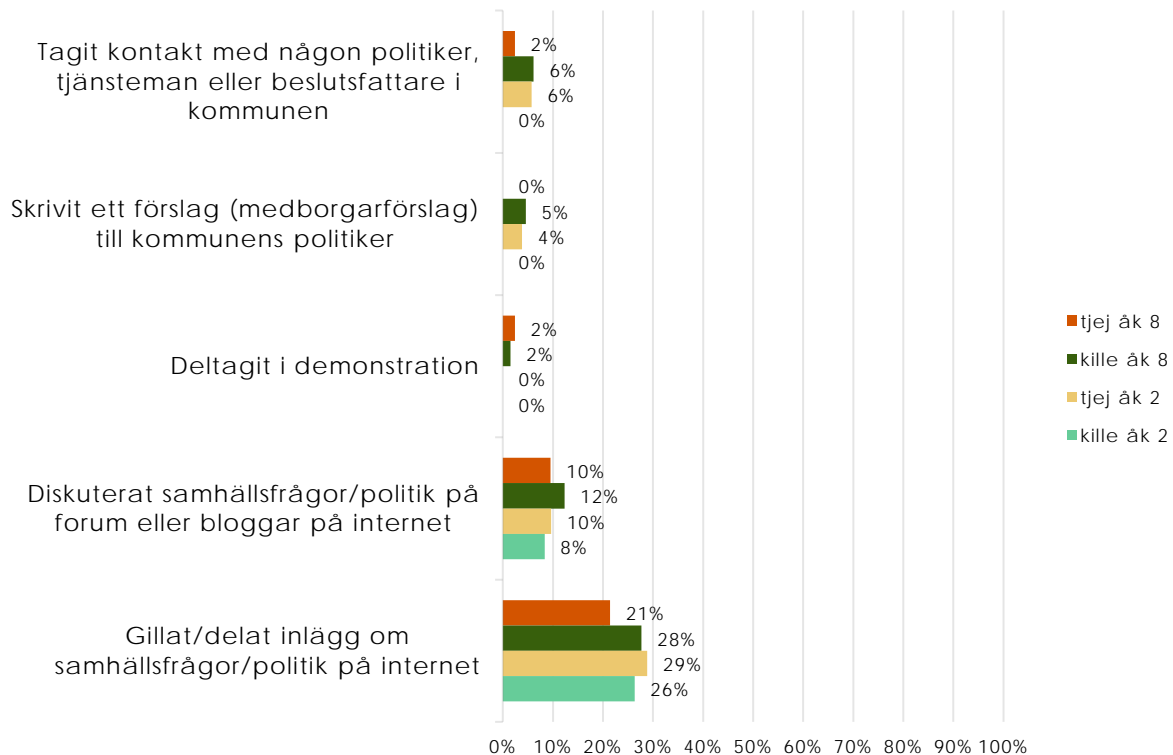
	Politik	Samhällsfrågor i allmänhet	Vad som händer i andra länder
Rikssnitt	30%	41%	54%
Kalmar län	31%	41%	56%
Borgholm	24%	36%	53%
Emmaboda	35%	40%	59%
Hultsfred	29%	41%	58%
Högsby	26%	39%	58%
Kalmar	31%	43%	58%
Mönsterås	36%	43%	52%
Mörbylånga	31%	46%	58%
Nybro	34%	40%	54%
Oskarshamn	33%	45%	57%
Torsås	29%	33%	55%
Vimmerby	22%	31%	47%
Västervik	30%	41%	53%

Tabellen ovan redovisar årets resultat för Mönsterås i relation till årets resultat i kommunerna.

Delaktighet & inflytande

D2. Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande?
Andel som svarat "ja"

Aktivt samhällsengagemang

I Lupp-enkäten ställs inte någon fråga om politiskt engagemang i partier, men däremot finns det andra typer av frågor som behandlar politiskt engagemang under det senaste året.

Vad som framgår i diagram D2 ovan är att flest killar och tjejer i Mönsterås kommun, oavsett kön eller ålder, har gillat eller delat inlägg om politik eller samhällsfrågor på internet. Mellan 2 till 3 av 10 ungdomar svarar att de gjort detta det senaste året.

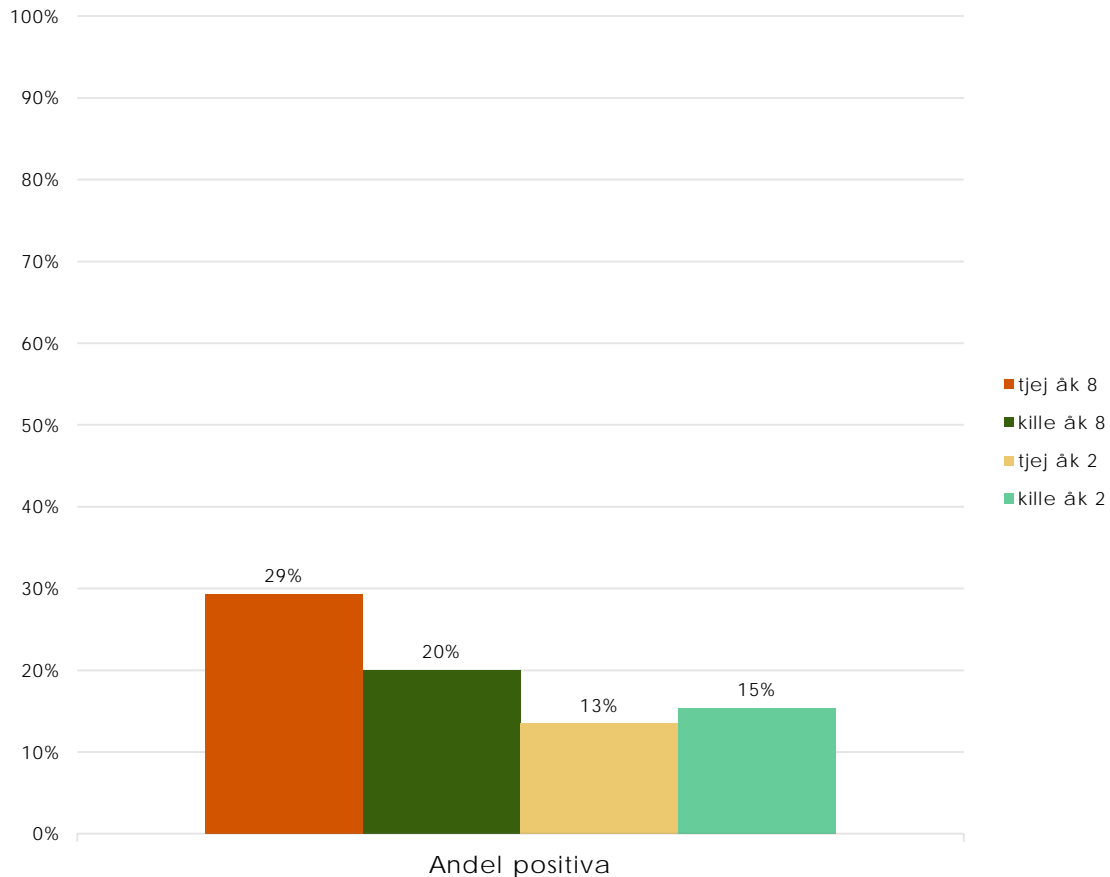
Ungefär 1 av 10 uppger att de har diskuterat samhällsfrågor/politik på forum eller bloggar på internet.

De övriga formerna för engagemang är tydligt mindre vanliga bland killar och tjejer i Mönsterås.

Delaktighet & inflytande

D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

Möjligheter att påverka

En viktig faktor för att kunna öka ungas delaktighet är att unga faktiskt känner att de har möjligheter att få sin röst hörd.

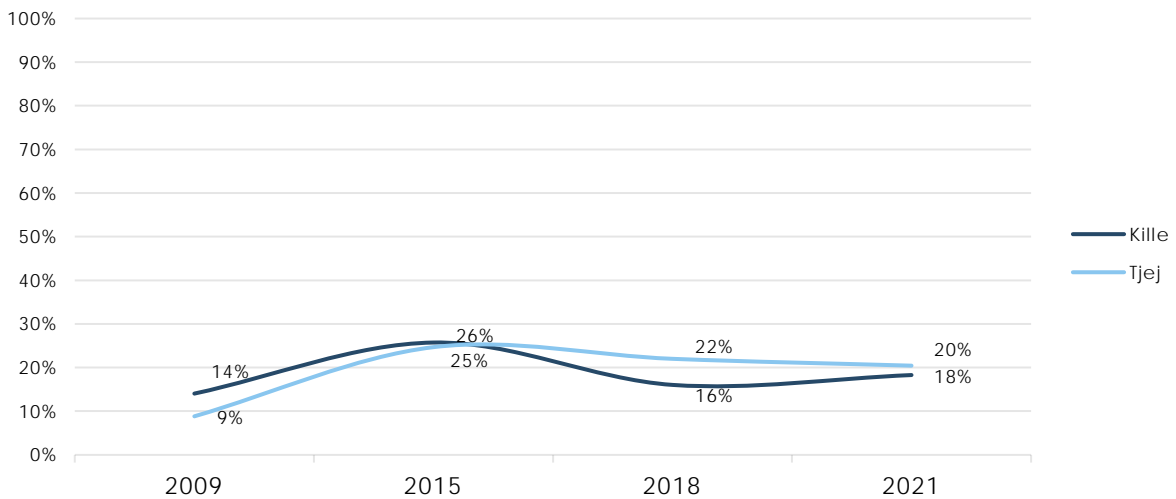
En varierande andel om mellan 1 och 3 av 10 ungdomar i Mönsterås kommun svarar att de har ganska eller mycket stora möjligheter att påverka.

Tjejer i årskurs 2 svarar i lägst grad att de har möjligheter att föra fram sina åsikter medan tjejer i årskurs 8 i högst grad svarar att de har möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen.

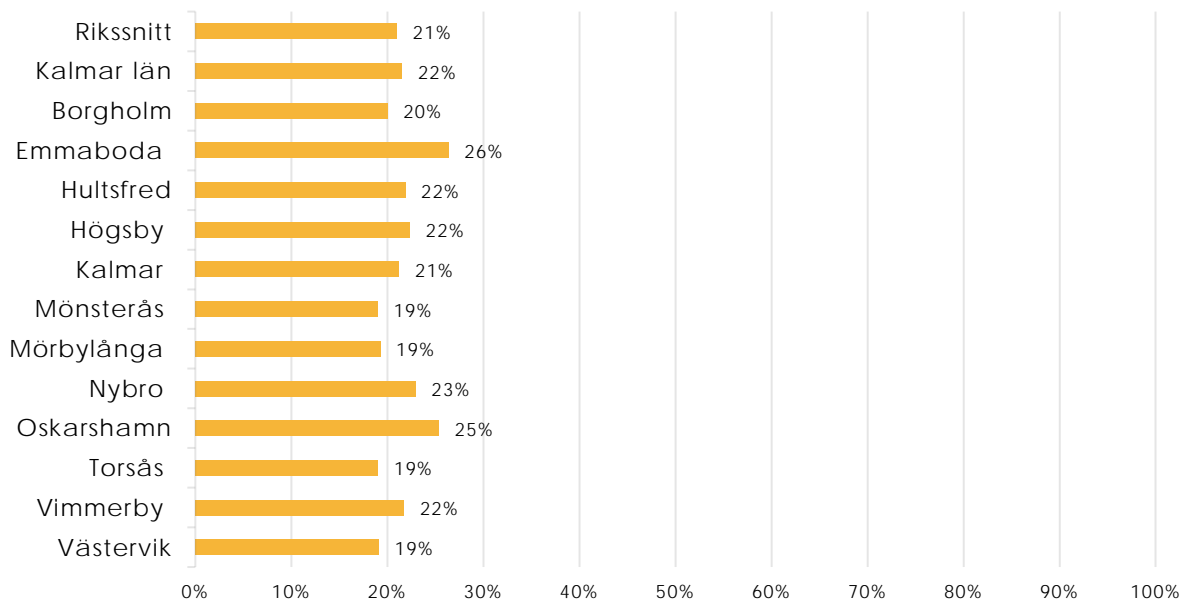
Delaktighet & inflytande

D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

I diagram D3 framgår det att andelen tjejer som upplever att de har mycket eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till beslutstagare i kommunen har minskat med 5 procentenheter sedan 2015. På samma fråga har andelen killar ökat med 8 procentenheter.

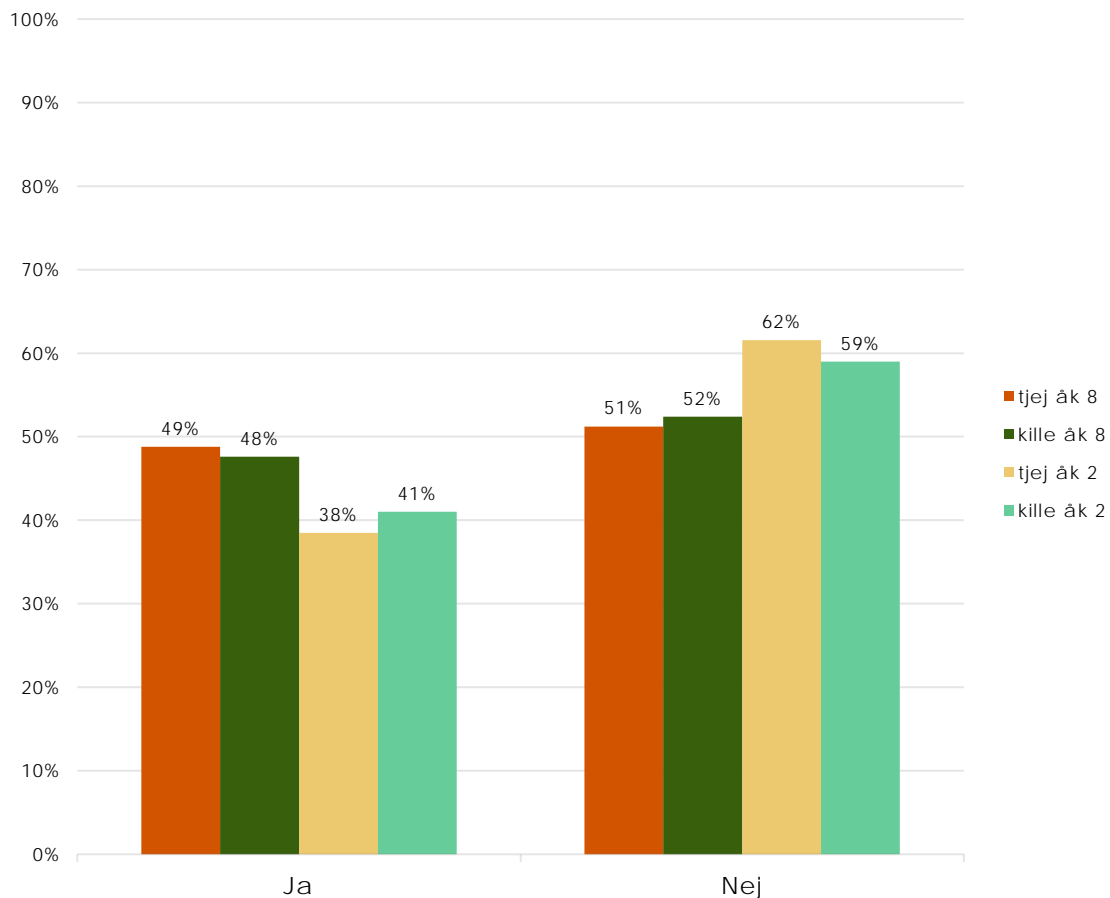
D3b. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter:
Per kommun

Delaktighet & inflytande

D4. Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

Viljan att vara med och påverka

Resultatet i diagram D4 visar att det inte finns någon betydande skillnad mellan könen.

Bland ungdomar i årskurs 2 i gymnasiet svarade 3 procentenheter fler killar än tjejer att de vill påverka i kommunen och bland ungdomar i årskurs 8 var det endast 1 procentenhet fler tjejer än killar som svarade att de skulle vilja påverka i kommunen.

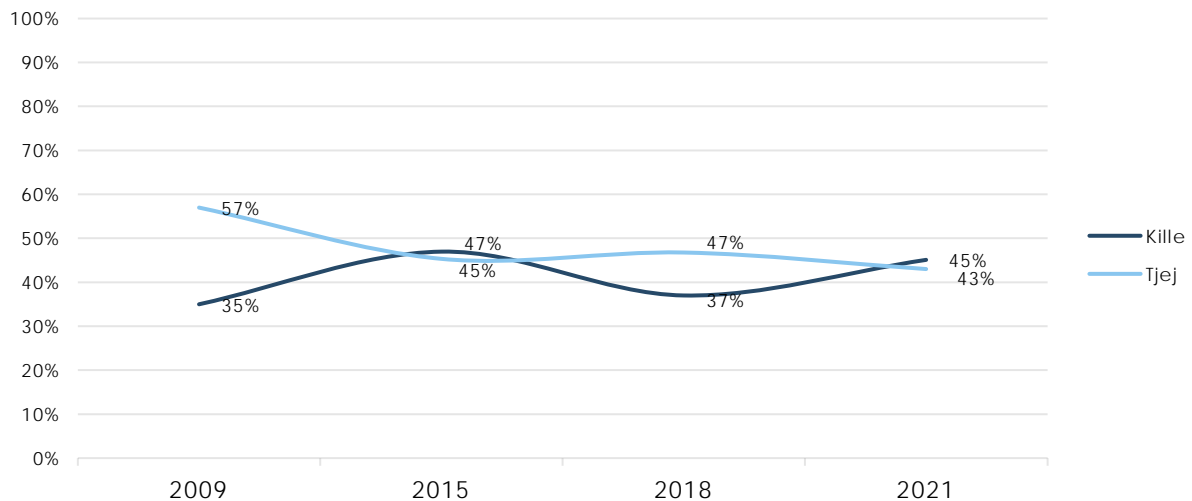
Delaktighet & inflytande

Viljan att vara med och påverka

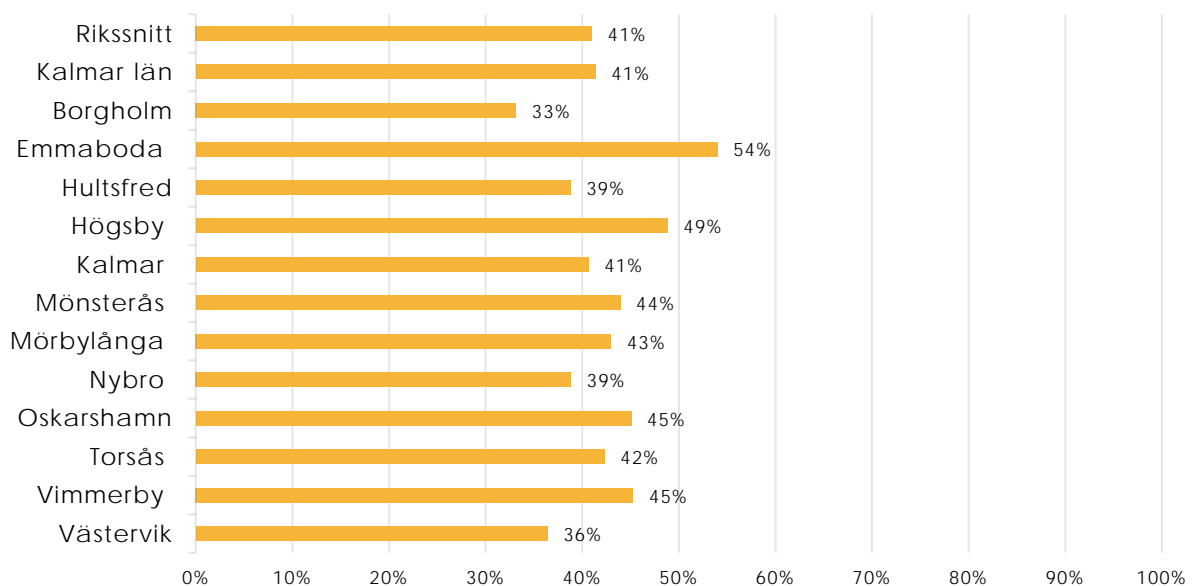
Överlag har viljan att vara med och påverka i kommunen en tendens att variera kraftigt över tid.

Över tid framgår det att sedan 2018 har det skett en negativ utveckling av andelen tjejer som vill vara med och påverka i kommunen. Andelen tjejer har minskat med 4 procentenheter sedan 2018 medan andelen killar har ökat med 8 procentenheter.

D4a. Andel som vill påverka i kommunen: Utveckling över tid

D4b. Andel som vill påverka i kommunen: Per kommun

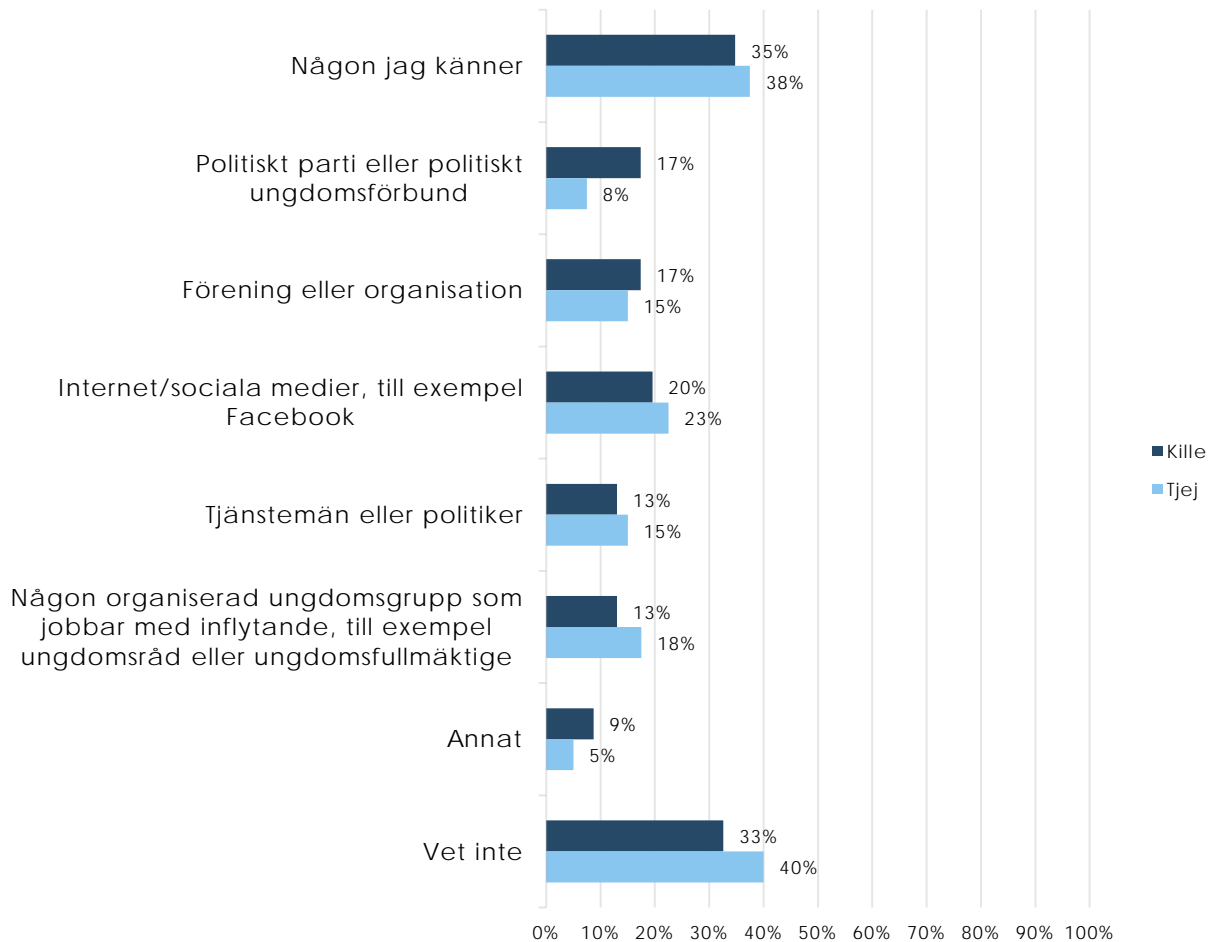

Delaktighet & inflytande

D4c. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?

Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka

De som svarade att de vill påverka i kommunen fick en följdfråga gällande vem de skulle vända sig till om de vill påverka något.

4 av 10 tjejer och 1 av 3 killar svarar att de inte vet vart de skulle vända sig.

Nästan 4 av 10 ungdomar svarar att de skulle vända sig till någon de känner.

Ungefär en femtedel av killarna och en knapp fjärdedel av tjejerna anger att de skulle använda sig av internet/sociala medier som ett forum för att kunna påverka något i kommunen.

Totalt sett vill fler killar än tjejer vända sig till föreningar eller organisationer samt politiska partier eller ungdomsförbund.

Delaktighet & inflytande

Vad killar och tjejer vill påverka baserat på fritextsvar

Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) har granskat samtliga fritextsvar och valt ut några som representerar ämnen som varit mer förekommande.

Inledningsvis framgår en vilja att påverka olika kommunala satsningar, inte minst att skapa fler aktiviteter för ungdomar.

Vissa andra svar framhävde frågor om trygghet och säkerhet där det specifikt handlade om exempelvis säkrare internet.

D4c. Vad vill du påverka?

"Jag vill påverka miljön"

"Vilka aktiviteter som finns"

"Skolmaten"

"Kollektivtrafiken"

"Trygghet och vad vi lägger pengar på"

"jag skulle vilja att skolor för med pengar att arbeta med"

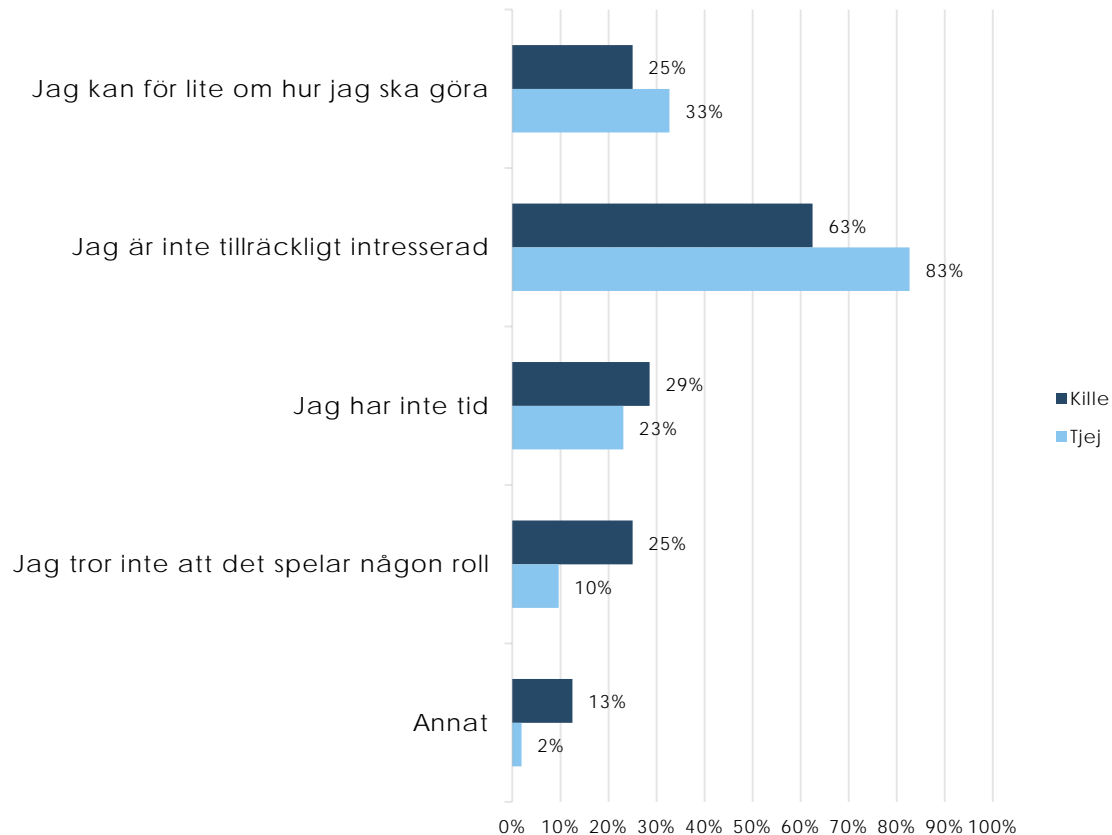
"Fräscha upp fritids ställen som Hopptornet. Bygga en Crossbana närmare än i blomstermåla."

Delaktighet & inflytande

D4d. Vilken eller vilka är anledningarna till att du inte vill vara med och påverka?
Besvarades endast av de som svarat att de inte vill påverka

Killar och tjejer med en vilja att inte påverka

Diagram D4d ovan redovisar att majoriteten, 63% av killarna och 83% av tjejerna anser att de inte är tillräckligt intresserade av att påverka.

Cirka 3 av 10 svarar att de kan för lite om hur man ska göra.

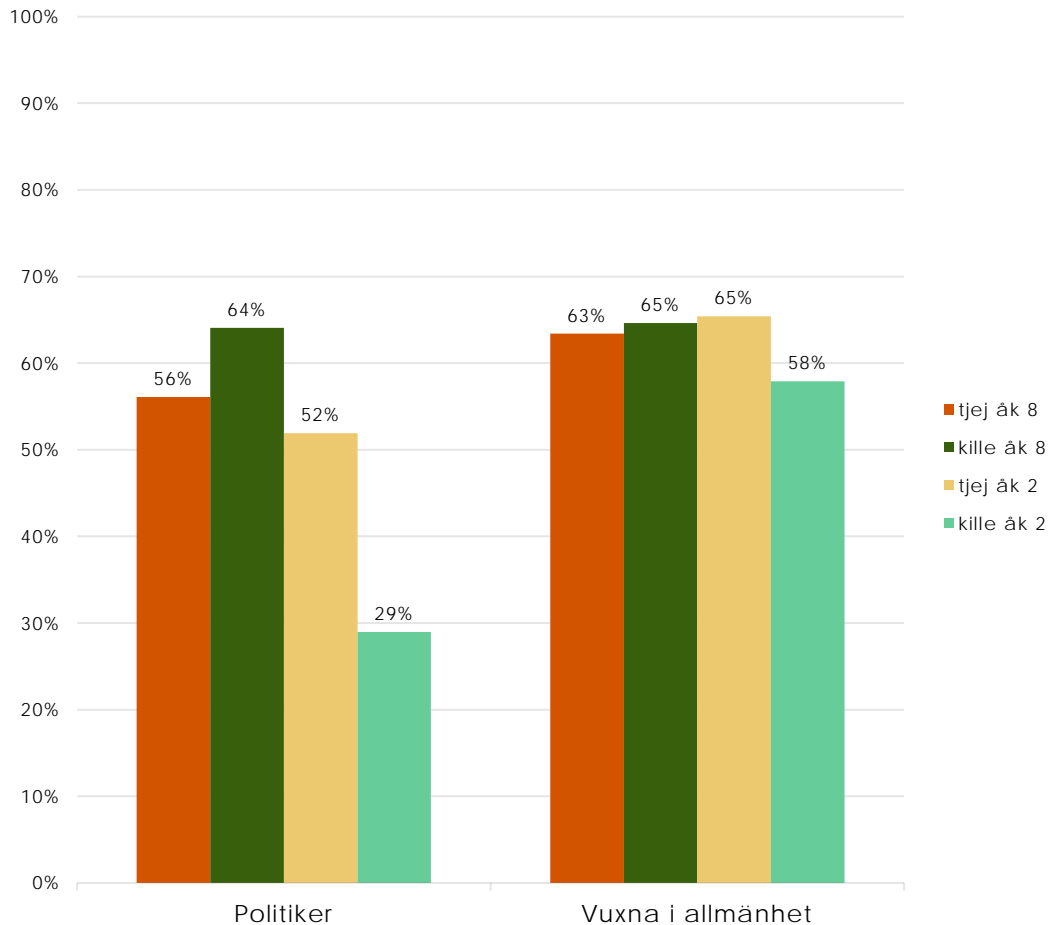
Mindre än en fjärdedel svarade både att de inte har tid och att de inte tror att det spelar någon roll.

Totalt sett svarar fler tjejer än killar att de kan för lite om hur man ska göra och att de inte är tillräckligt intresserade medan killar i högre grad svarar att de inte har tid och att de inte tror det spelar någon roll eller någon annan orsak.

Delaktighet & inflytande

D5. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort"

Förtroende för politiker och vuxna

Killarna och tjejerna fick svara på en fråga om hur stort förtroende de har för vuxna i allmänhet respektive politiker.

Tydligt är att majoriteten av ungdomar har stort förtroende för vuxna i allmänhet medan förtroendet för politiker är lägre bland både killar och tjejer i båda årskurserna.

Majoriteten av killarna i årskurs 8 svarar att de har stort förtroende för politiker.

Delaktighet & inflytande

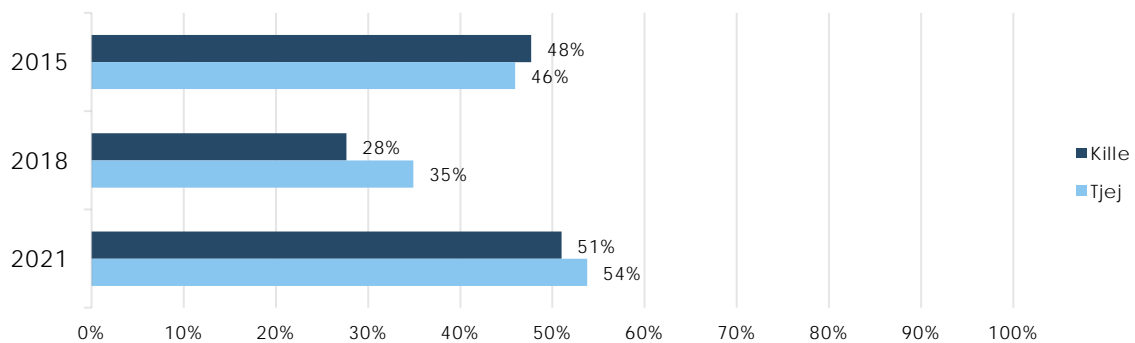
Förtroende för politiker och vuxna

Nedanstående diagram D5a redovisar förtroendet för politiker och vuxna över tid bland killar och tjejer i Mönsterås kommun.

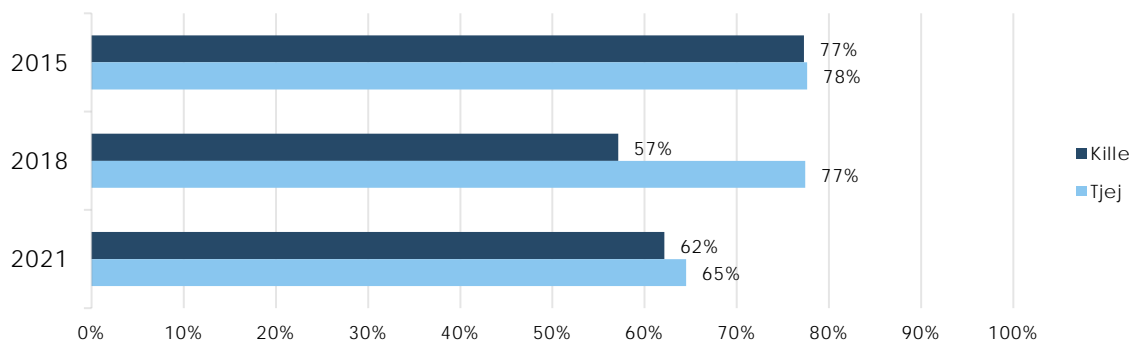
Vad gäller förtroendet för politiker redovisas det att skillnaden mellan tjejer och killar har minskat sedan 2018 och idag är det endast 3 procentenheter fler tjejer än killar med stort förtroende för politiker.

Ur ett övergripande perspektiv framgår det att förtroendet för vuxna i allmänhet, både bland tjejer och killar, har sedan mätningen 2015 minskat, i synnerhet bland tjejerna.

D5a. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?: Politiker
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

D5a. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?: Vuxna i allmänhet
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

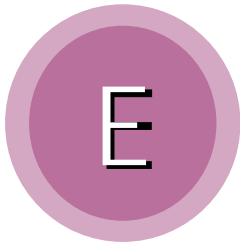

Delaktighet & inflytande

Sammanfattande analys

- Intresset skiljer sig något mellan killar och tjejer. Killar är mer intresserade av politik medan tjejer är något mer intresserade av samhällsfrågor i allmänhet. Intresset för vad som händer i andra länder är ungefär lika mellan könen.
- Intresset för politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder är i linje med hur intresset ser ut i Kalmar län och jämfört med rikssnittet.
- Det är nästan 2 av 10 som upplever att de kan föra fram sina åsikter till de som bestämmer. Killar upplever att de kan föra fram sina åsikter i något högre grad än vad tjejer upplever.
- Drygt 4 av 10 uppger att de vill vara med och påverka i kommunen. Tjejer uppger att de vill vara med och påverka i högre grad än vad killar uppger.
- De allra flesta av dem som uppger att de inte vill vara med och påverka uppger att de helt enkelt inte är tillräckligt intresserade. Tjejer uppger det här alternativet i något högre grad än killar.
- Killar och tjejer har förtroende för politiker i ungefär samma utsträckning. Killar har däremot ett tydligt större förtroende för vuxna i allmänhet.
- Både killar och tjejer uppger att de vill vara med och påverka frågor som rör deras kommun i lika hög utsträckning.
- Vad gäller delaktighet och inflytande finns det inga större skillnader mellan killar och tjejer i Mönsterås kommun. Tjejer uppger däremot att de vill vara med och påverka i kommunen i högre grad än vad killar uppger, men killar upplever i högre grad att de faktiskt får vara med och bestämma. Dessa skillnader skulle kunna bero på skillnader i förväntningar, där tjejer förväntar sig större inflytande än vad de faktiskt får medan killar i högre grad har lägre förväntningar och därmed upplever att de får vara med och påverka mer än vad de hade trott.

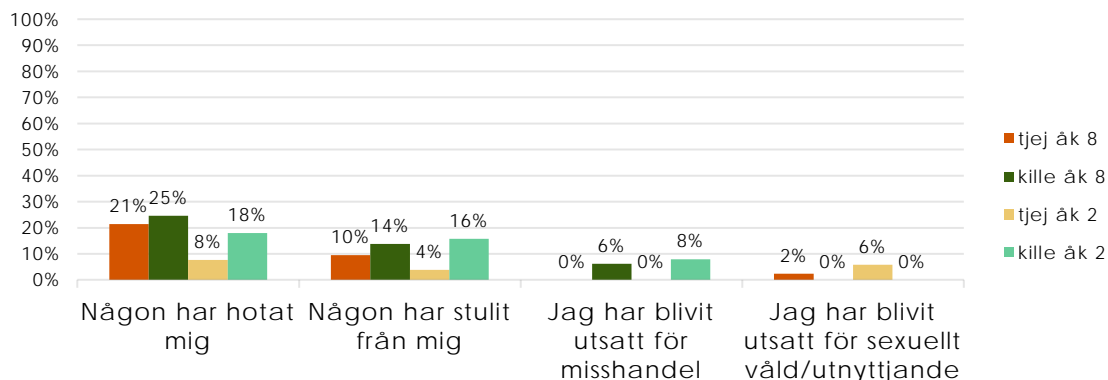

Trygghet

Det är alla barn och ungas rättighet till en trygg uppväxt, fri från våld och trakasserier. MUCF tillsammans med Barnombudsmannen menar att det krävs ett samlat grepp från myndigheter, regionala och lokala aktörer såväl som civilsamhället för att det ska åstadkommas. Ett led i det förebyggande arbetet är därmed att öka medvetenheten om ungas utsatthet för både brott, våld och känslan av trygghet. Att utsättas för något typ av våld kan generera en rad olika negativa konsekvenser men rädslan för att återupprepat utsättas kan göra så att man begränsar sin tillvaro och undviker olika sammanhang. Senare i analysen fastställs det att det förekommer tydliga skillnader mellan tjejer och killar vad gäller sexualbrott där fler tjejer än killar uppger att de utsatts vid något tillfälle under de senaste tolv månaderna. En annan skillnad mellan könen som hittills inte verkar minska över tid är känslan av otrygghet i det egna bostadsområdet där tjejer är överrepresenterade. Samtidigt är killar något mer utsatta för lindrigare våld än tjejer. Det grövre våldet är mindre omfattande och där är skillnaderna mellan killar och tjejer inte lika påtagligt.⁴

E1. Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

Utsatthet för brott och otrygga situationer

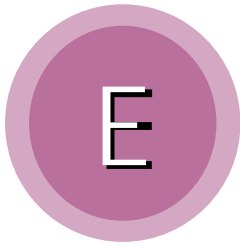
I enkäten fick ungdomarna svara på om de har blivit utsatta för något av ovanstående otrygga situationer och brott.

En större andel killar än tjejer i båda årskurserna blivit hotade under de senaste 6 månaderna, likaså fått något bestulet.

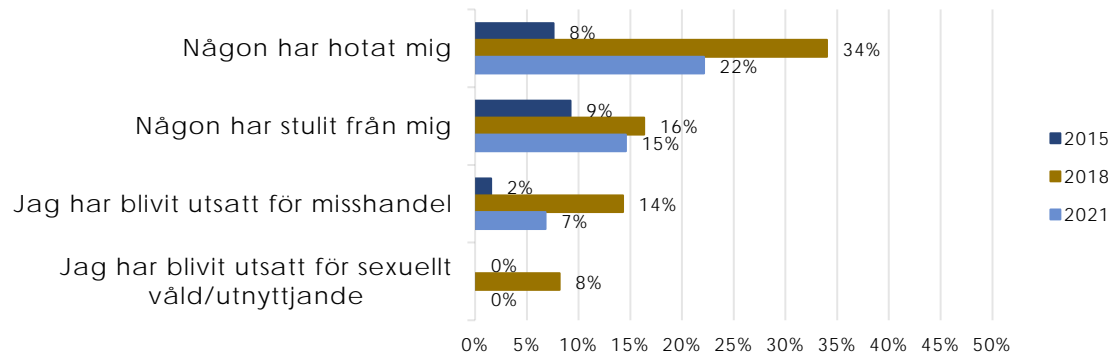
De enda som svarat att det någon gång blivit misshandlade är killar.

En större andel tjejer i relation till killarna i båda årskurserna har uppgett att de under de senaste 6 månaderna utsatts för sexuellt våld/utnyttjande.

4. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Barn och unga som utsatts för brott – Kort analys av Barnombudsmannen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. 2021.

Kille: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

Utsatthet för brott och otrygga situationer

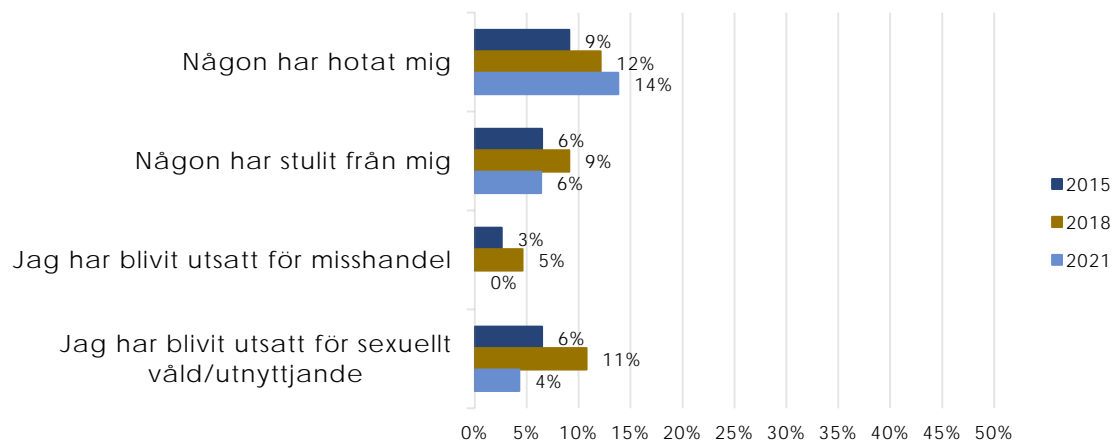
Andelen killar som blivit utsatta för hot, stöld misshandel och sexuellt våld/utnyttjande har minskat sedan mätningen 2018. Däremot i relation till 2015 ligger årets siffror vad gäller samtliga brott på högre nivåer.

Undantaget är utsattheten för sexuellt våld som är lika stor under 2021 och 2015.

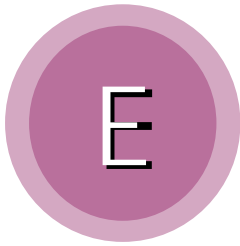
Utvecklingen över tid bland tjejerna gällande utsattheten för hot samt sexuellt våld/utnyttjande redovisar diagrammet nedan en minskning med 7 procentenheter sedan 2018.

Andelen tjejer som blivit utsatta för stöld har dock minskat stadigt med 3 procentenheter sedan 2018. Andelen som blivit utsatta för misshandel har minskat med 5 procentenheter sedan 2018.

Tjej: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

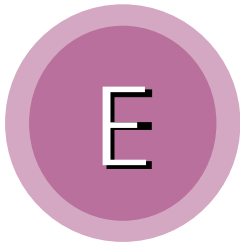

Trygghet

E1. Har något av detta hänt dig? Andel ja: per kommun

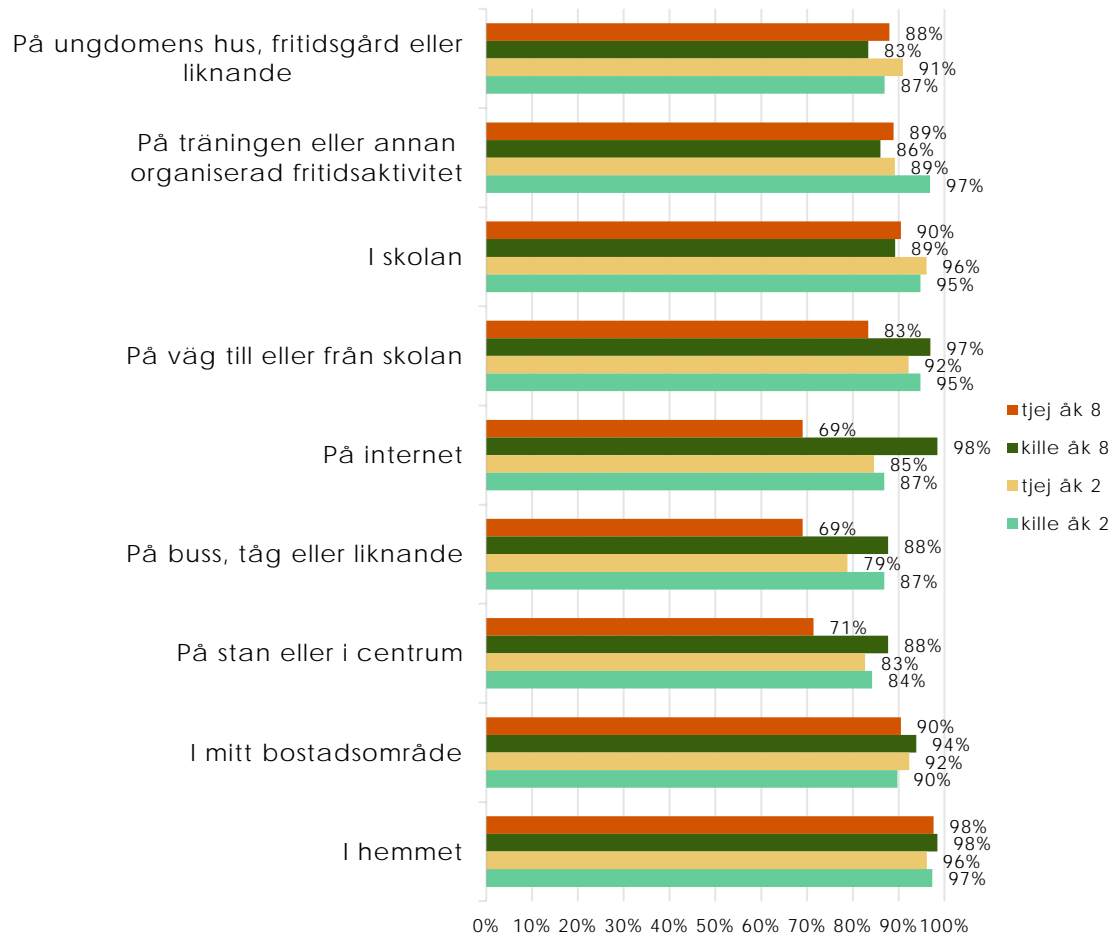
	Någon har hotat mig	Någon har stulit från mig	Jag har blivit utsatt för misshandel	Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande
Rikssnitt	18%	12%	5%	6%
Kalmar län	19%	12%	5%	6%
Borgholm	18%	11%	6%	10%
Emmaboda	21%	13%	8%	4%
Hultsfred	25%	14%	6%	4%
Högsby	19%	13%	14%	7%
Kalmar	18%	12%	5%	6%
Mönsterås	18%	11%	4%	2%
Mörbylånga	16%	11%	2%	2%
Nybro	21%	14%	5%	7%
Oskarshamn	13%	10%	4%	4%
Torsås	16%	9%	5%	6%
Vimmerby	17%	10%	4%	6%
Västervik	22%	17%	6%	7%

Ovanstående tabell redovisar årets resultat för Mönsterås i relation till kommunernas resultat. Tabellen redovisar bland annat att kommunernas resultat står sig jämförelsevis jämt med Kalmar läns resultat.

Trygghet

E2. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen? Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga

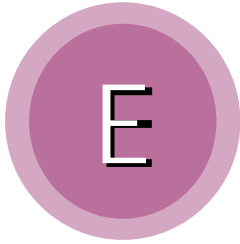
Trygghet

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen samt på internet.

En hög andel, runt 9 av 10, känner sig trygga i hemmet, i sitt bostadsområde, på väg till eller från skolan, i skolan, på träningen och på fritidsgårdarna.

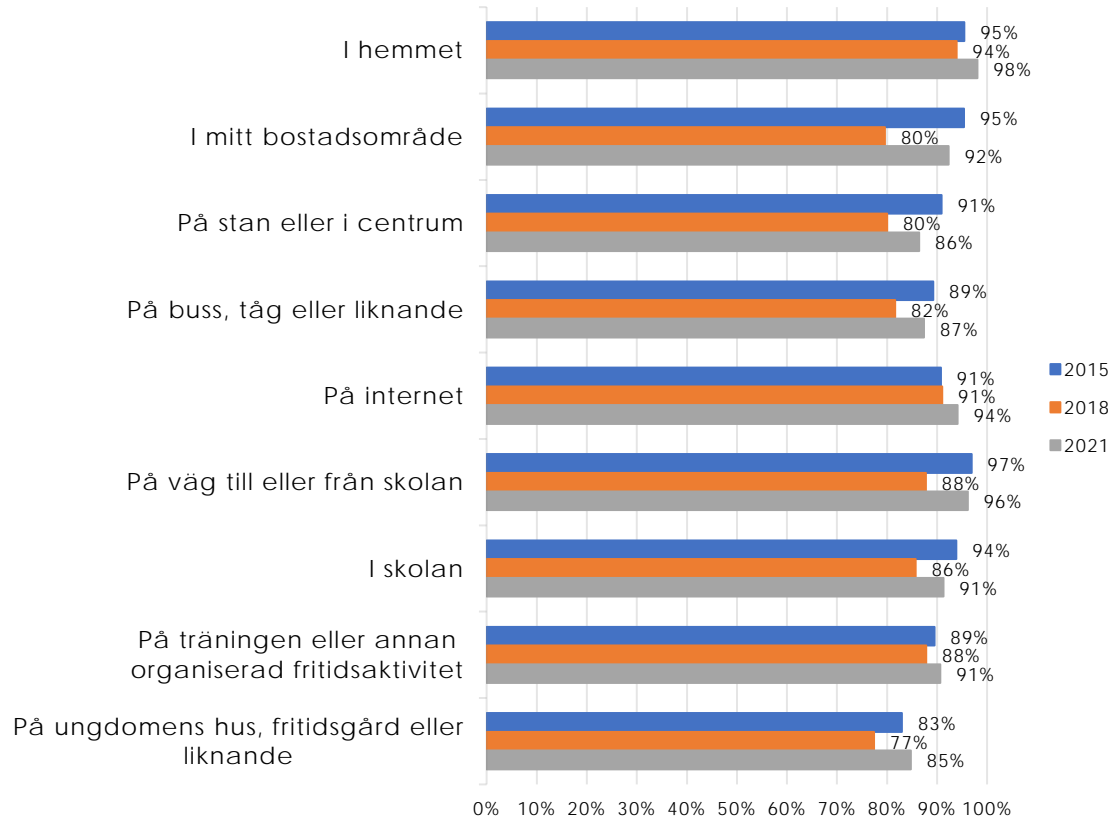
De platser där ungdomar, och framförallt tjejer, känner sig mindre trygga på är på stan eller i centrum, i kollektivtrafiken samt på internet.

Killarna känner sig minst trygga på fritidsgårdarna medan tjejer känner sig minst trygga i kollektivtrafiken.

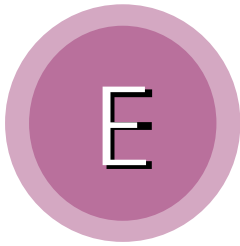
Trygghet

Kille: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen? Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

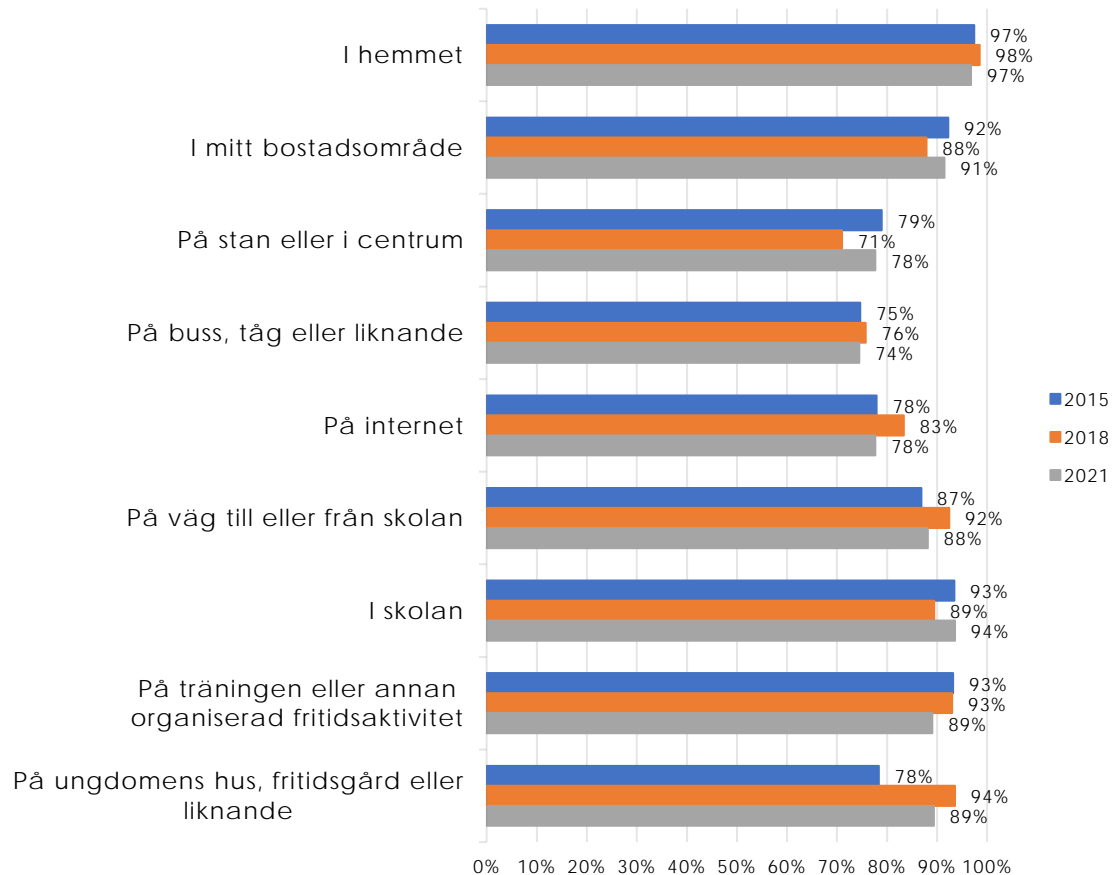
Trygghet

Undersöks utvecklingen över tid kopplat till killarna framgår det att tryggheten har ökat marginellt på de flesta platser sedan 2018.

Trygghet

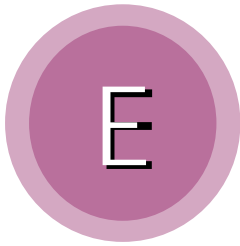
Tjej: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen? Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

Trygghet

Över tid uppger tjejer att tryggheten minskat marginellt sedan 2018. Undantagen är tryggheten i sitt bostadsområde som har ökat med 3 procentenheter, i skolan som har ökat med 5 procentenheter, samt på stan eller i centrum som har ökat med 7 procentenheter.

På de flesta platser har tryggheten endast minskat med 1-2 procentenheter men den största trygghetsförändringen har skett på internet och fritidsgårdar där tryggheten har minskat med 5 procentenheter.

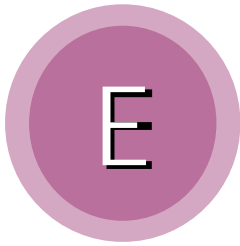

Trygghet

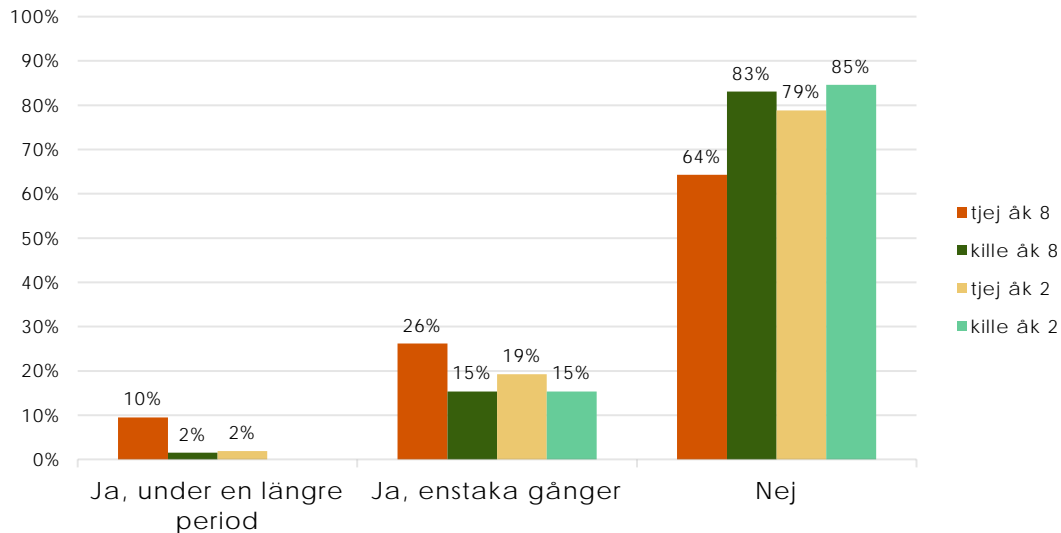
E2c. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast" Per kommun

	I hemmet	I mitt bostadsområde	På stan eller i centrum	På buss, tåg eller liknande	På internet	På väg till eller från skolan	I skolan	På träning eller annan organiserad fritidsaktivitet	På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande
Riksnitt	97%	93%	79%	78%	88%	91%	90%	92%	80%
Kalmar län	97%	93%	80%	79%	87%	93%	91%	92%	83%
Borgholm	96%	96%	74%	79%	86%	94%	88%	89%	83%
Emmaboda	93%	91%	74%	76%	91%	88%	85%	86%	72%
Hultsfred	96%	91%	72%	74%	84%	91%	89%	90%	82%
Högsby	99%	92%	76%	73%	87%	89%	82%	93%	92%
Kalmar	97%	92%	82%	79%	86%	94%	92%	92%	84%
Mönsterås	98%	92%	83%	82%	86%	92%	92%	90%	87%
Mörbylånga	99%	97%	84%	83%	92%	96%	95%	96%	86%
Nybro	97%	93%	74%	80%	86%	92%	89%	93%	79%
Oskarshamn	98%	95%	83%	83%	89%	95%	94%	94%	89%
Torsås	97%	96%	80%	81%	85%	94%	93%	90%	79%
Vimmerby	97%	94%	84%	79%	87%	94%	91%	91%	85%
Västervik	97%	92%	82%	73%	88%	92%	87%	90%	80%

Ovanstående tabell redovisar årets resultat för Mönsterås i relation till kommunernas resultat. Tabellen redovisar bland annat att kommunernas resultat står sig jämförelsevis jämt med Kalmar läns resultat.

E3. Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst?

Mobbning och trakasserier

I denna del redovisas frågor som rör utsatthet för mobbning och trakasserier. Som tidigare nämnts är utsatthet för mobbning något som tydligt påverkar hälsan.

Det är nästan 2 av 10 killar och mellan 2 till 4 av 10 tjejer som har blivit utsatta för mobbning och trakasserier.

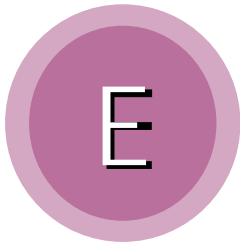
Fler tjejer än killar och fler högstadieungdomar än gymnasieungdomar svarade att det har hänt dem enstaka gånger.

En högre andelen tjejer än killar och en högre andel högstadieungdomar har dessutom svarat att det har hänt dem under en längre period.

Utveckling över tid

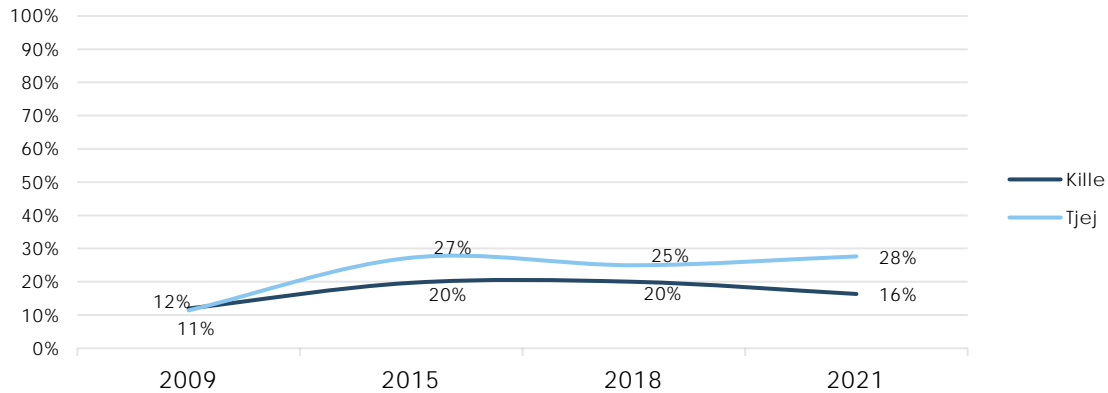
Undersöks utvecklingen över vad gäller andelen killar och tjejer som svarat ja på frågan om de blivit utsatta för mobbning/trakasserier/utfrysning framgår det att bland killar har den minskat med 4 procentenheter sedan 2018.

Andelen tjejer har däremot ökat med 3 procentenheter sedan 2018. Noterbart är att det under samtliga mätningar är en större andel tjejer som uppger att de blivit utsatta sedan 2015. Se diagrammet på nästkommande sida.

Trygghet

E3a. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning Utveckling över tid

E3b. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Per kommun

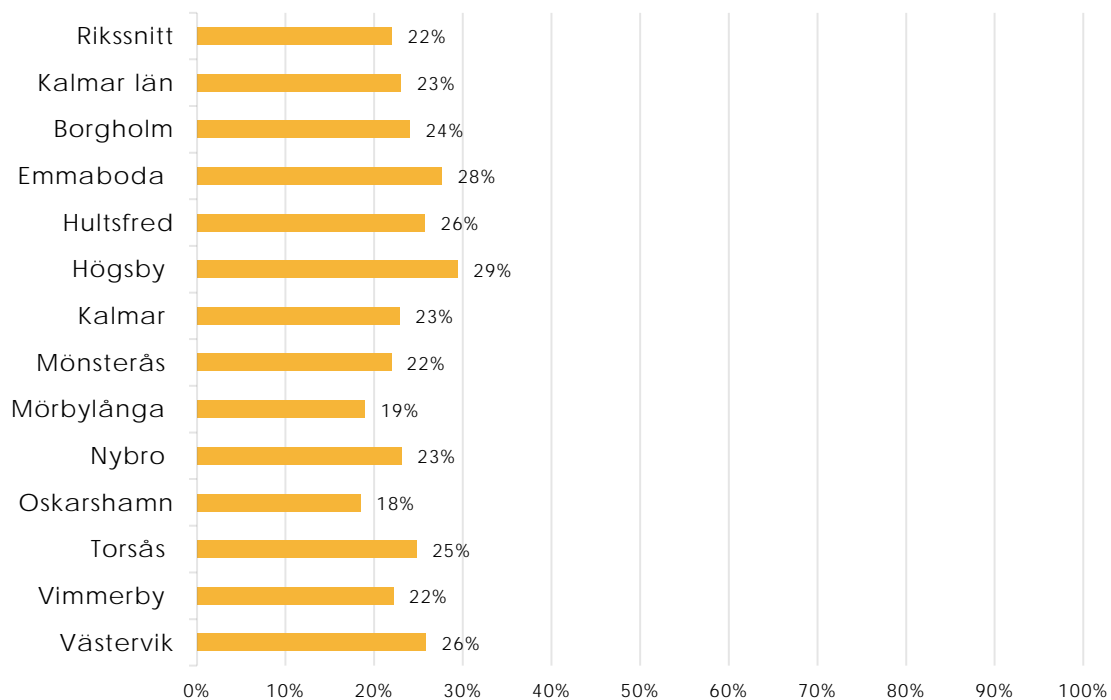
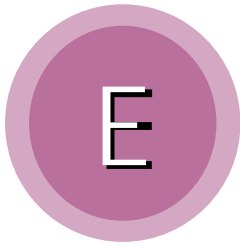
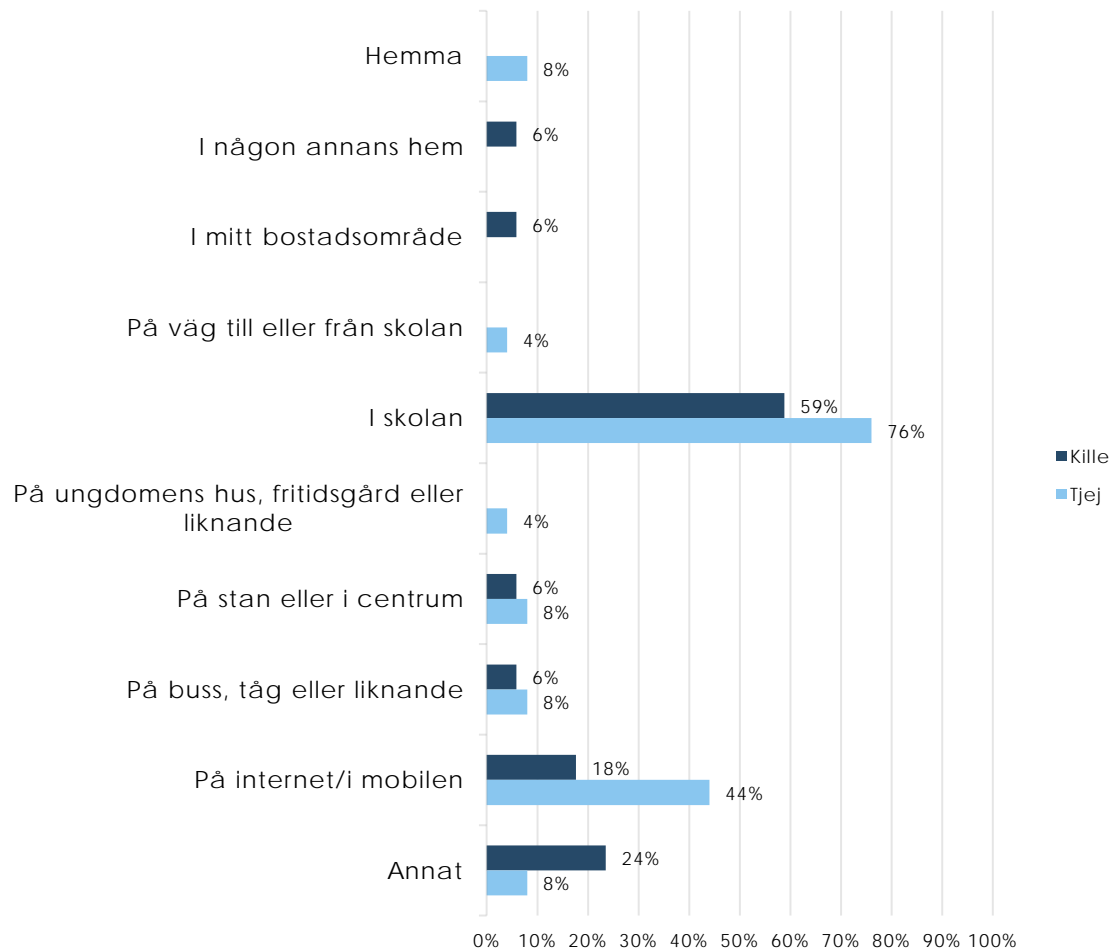

Diagram ovan redovisar årets resultat för Mönsterås i relation till rikssnittet samt kommunerna. Siffran står för andelen tjejer och killar sammanlagt som svarat ja på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning.

E3c. Var blev du mobbad, trakasserad eller utfryst?
Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för
mobbing/trakasserier/utfrysning

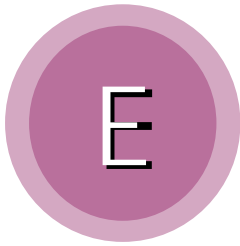

Mobbing och trakasserier

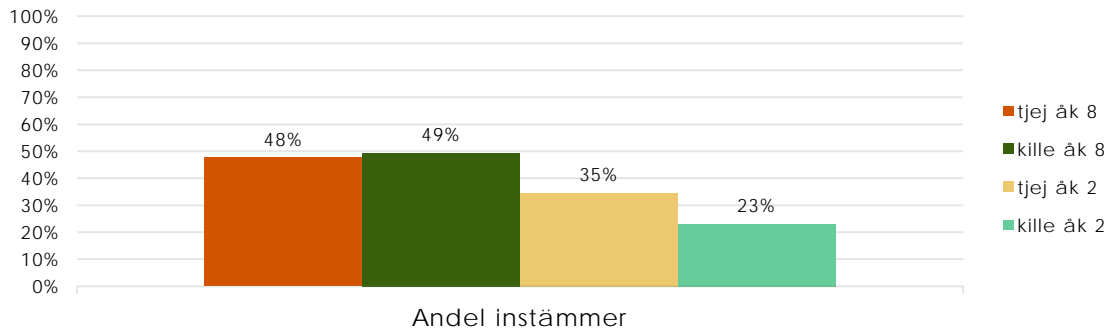
Majoriteten av ungdomarna som uppgav att de blivit mobbade uppger att det sker i skolan. En något större andel tjejer uppger även att de blir mobbade på internet/ i mobilen.

Det framgår även att bortsatt från i någon annans hem, i sitt bostadsområde eller annat finns det inte någon plats där andelen utsatta killar är högre än andelen utsatta tjejer.

E4. Har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?

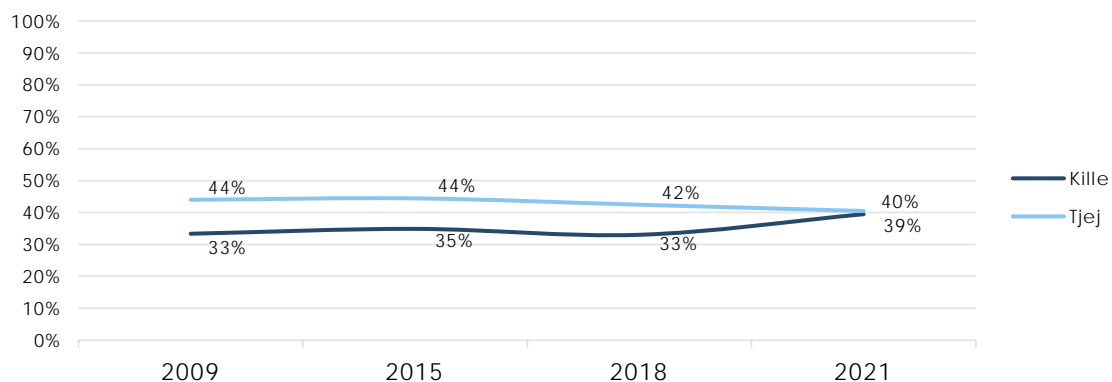
Orättvis behandling

Ungdomarna fick även ange om de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt.

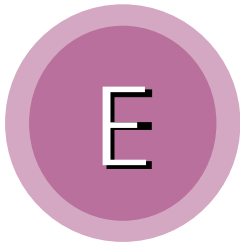
En större andel tjejer i årskurs 2 i gymnasiet uppger att de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt. För ungdomar i årskurs 8 så är andelen tjejer och killar lika stora.

Nästan hälften av både tjejer och killar i årskurs 8 uppger att den under de senaste månaderna blivit orättvist behandlade.

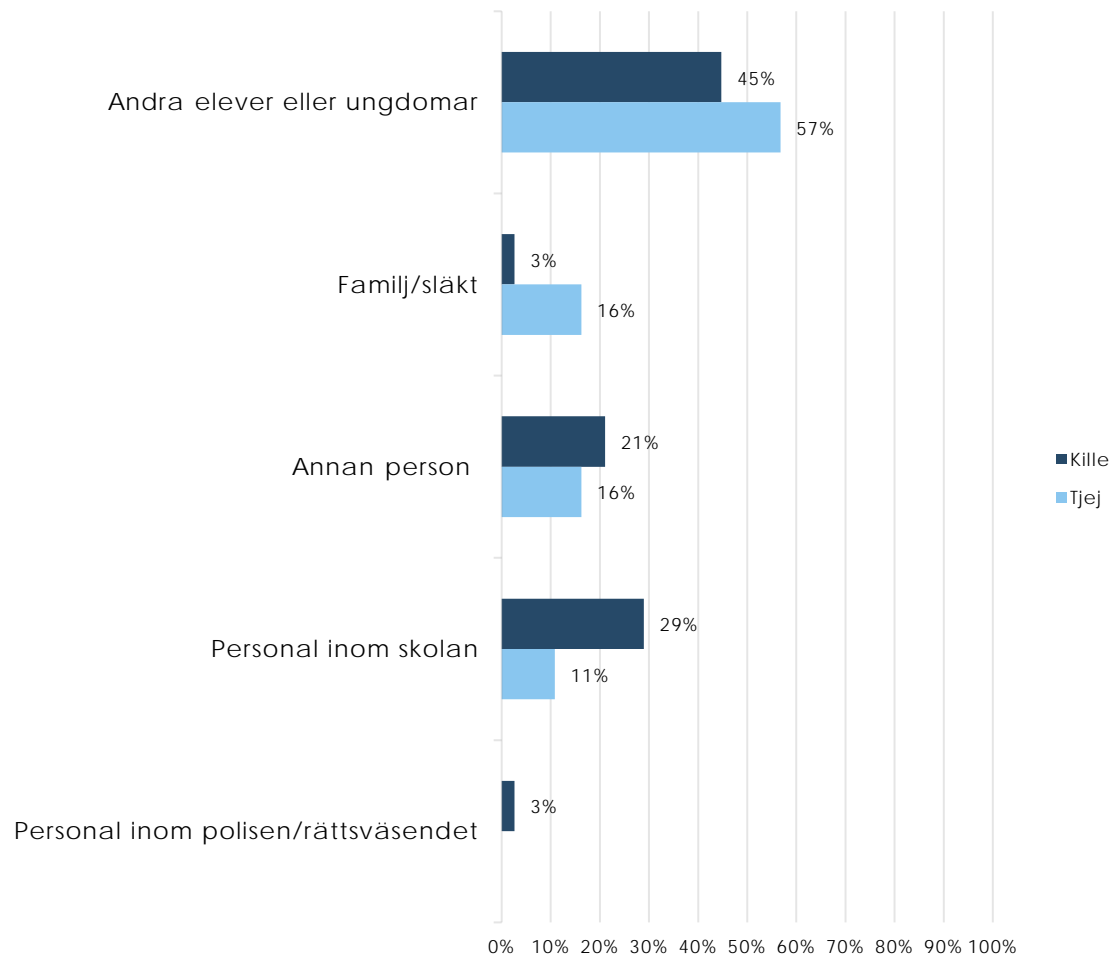
E4a. Andel utsatta för orättvis behandling (flera gånger + någon gång)
Utveckling över tid

Undersöks sedan utvecklingen över tid visar det sig att andelen tjejer som säger att de blivit utsatta för orättvis behandling har minskat med 4 procentenheter sedan 2009. Andelen killar har dock ökat med 6 procentenheter sedan 2009. Noterbart är att det är en större andel tjejer under samtliga mätningar som uppger att de blivit utsatta för orättvis behandling någon gång eller flera gånger.

Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

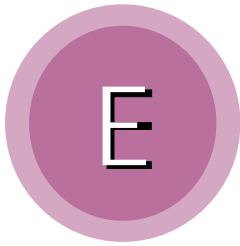

Orättvis behandling

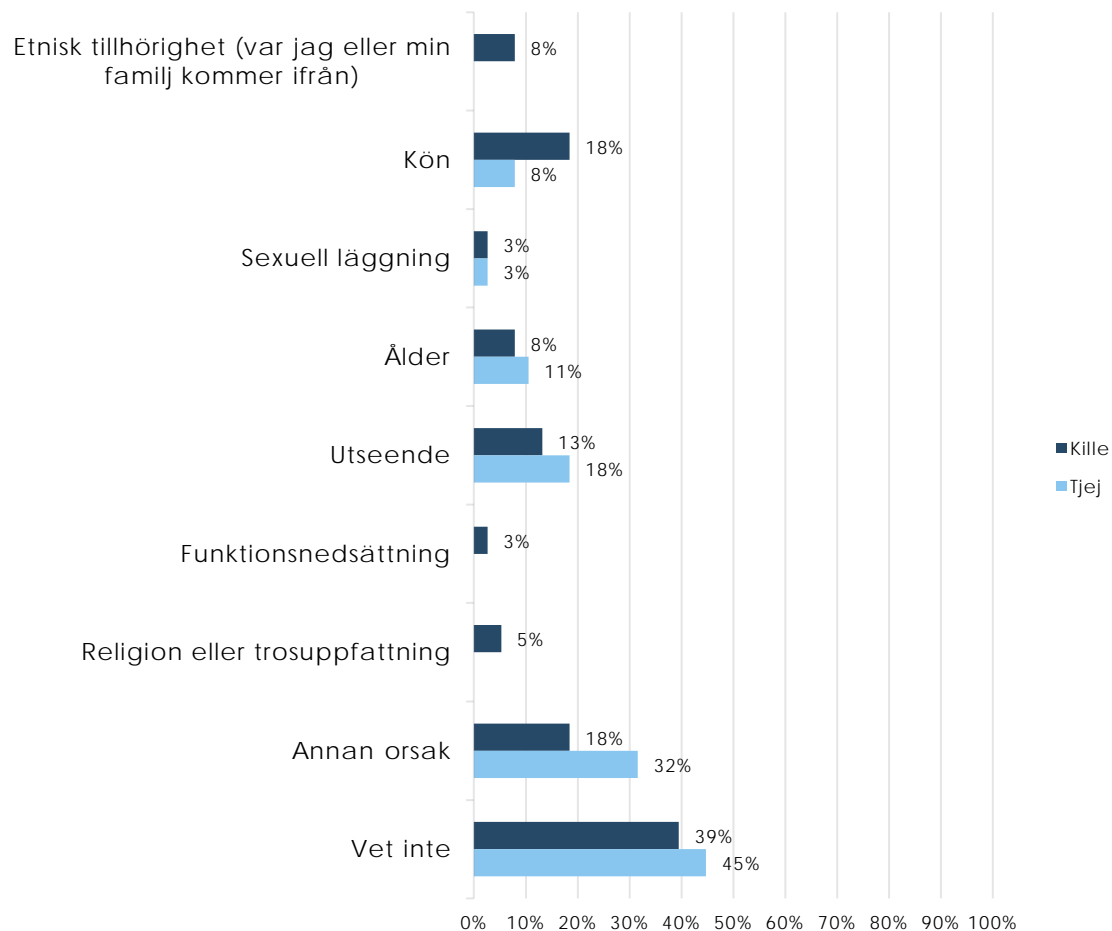
Diagrammet ovan redovisar information om att det framförallt är andra elever/ungdomar som både killar och tjejer blivit orättvist behandlade av.

Det är fler killar än tjejer känt sig orättvist behandlade av personal inom skolan eller någon annan person medan tjejer i högre grad känt sig orättvist behandlade av andra elever eller ungdomar samt av familj/släkt.

Förekomsten av orättvis behandling av personal inom andra sektorer så som sjukvården, rättsväsendet eller socialtjänsten är låg generellt.

E4c. Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad?

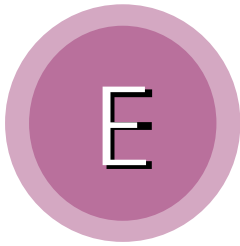

Orättvis behandling

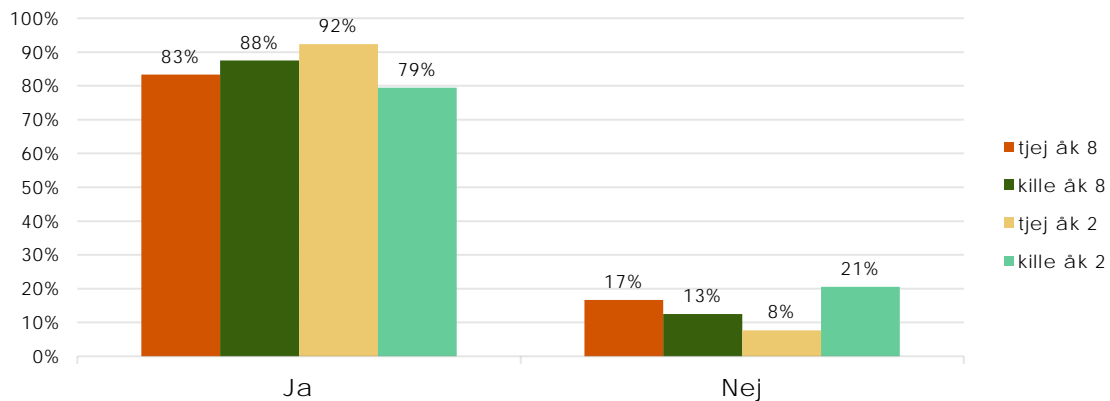
Runt 4 av 10 tjejer och killar som blivit utsatta för orättvis behandling uppger att de inte vet varför de blev utsatta.

Nästan 2 av 10 ungdomar uppger att de blivit orättvist behandlade på grund av deras utseende. Det är något fler tjejer än killar som uppger detta.

Det framgår även att runt 2 till 3 av 10 ungdomar anser att de blivit orättvist behandlade på grund av orsaker som ej specificeras i frågeformuläret.

E5. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

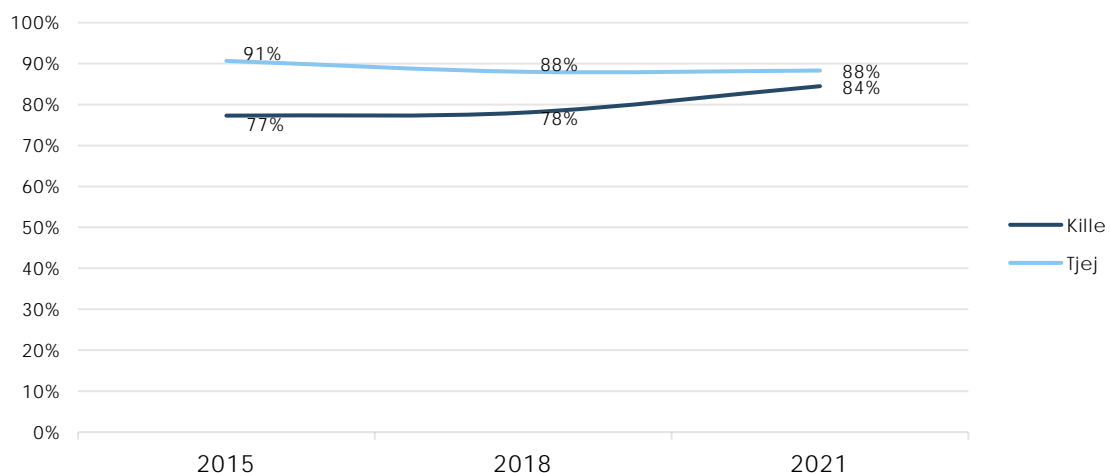

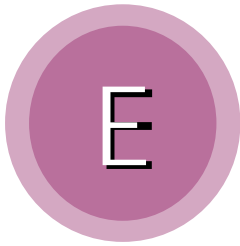
Stöd och hjälp

8 av 10 eller fler av både tjejer och killar svarar att de vet vart de kan vända sig för att få stöd om de blir illa behandlade eller mår dåligt. Det är fler killar i årskurs 2 på gymnasiet i relation till övriga grupper som uppger att de inte vet vart de skulle vända sig.

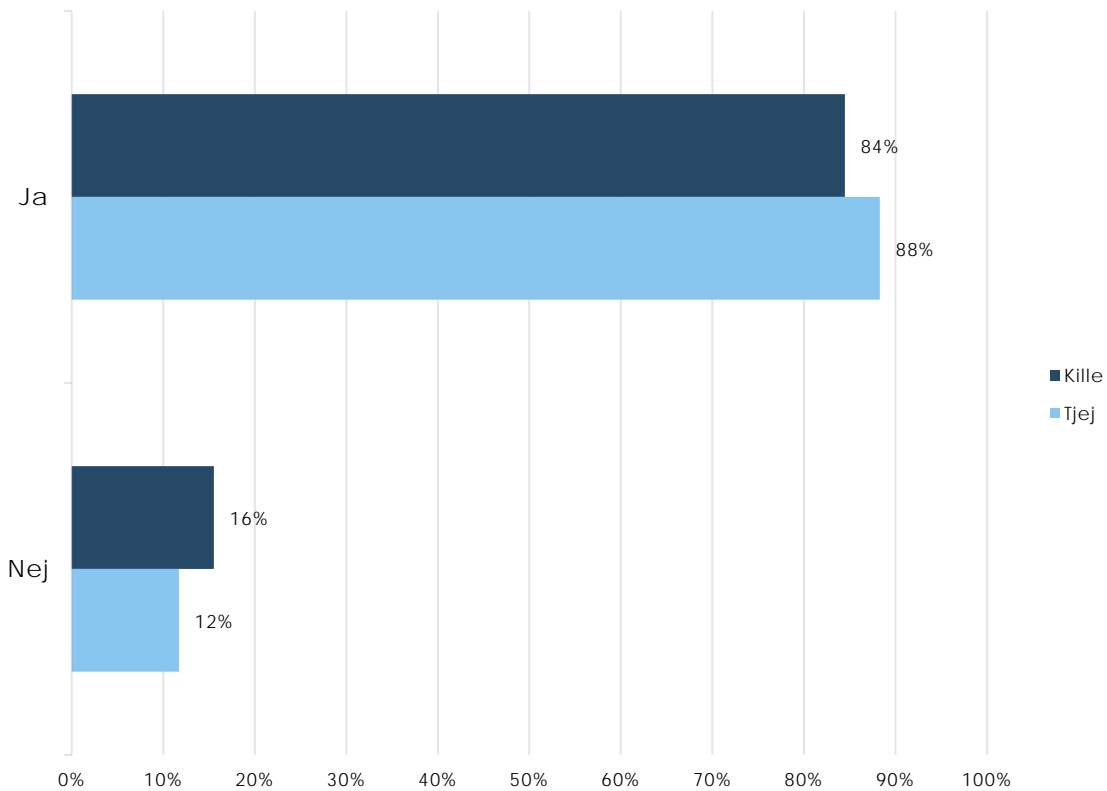
Över tid visar det sig att andelen som uppger att de vet var de kan få stöd om de blir illa behandlade har ökat bland killarna med 7 procentenheter sedan 2015. För tjejer har andelen tjejer minskat med 3 procentenheter sedan 2015.

E5a. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?
Andel ja: Utveckling över tid

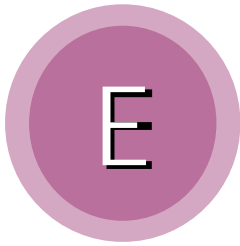

E5. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

Stöd och hjälp

Över 8 av 10 tjejer svarar att de vet vart de kan vända sig för att få stöd om de blir illa behandlade eller mår dåligt. Diagrammet ovan redovisar även att det är något fler tjejer än killar som vet vart man kan vända sig för att få stöd.

Sammanfattande analys

- Över lag är det få ungdomar i svarsgruppen som uppger att de har blivit utsatta för brott. Killar upplever i högre grad att de blivit utsatta för hot, misshandel och att någon stulit ifrån dem medan tjejer i högre grad uppger att de har blivit utsatta för sexuellt våld/utnyttjande.
- Tjejer och killar upplever (o)trygghet på olika platser i samhället. En större andel tjejer upplever otrygghet i kollektivtrafiken, i centrum och på stan samt på internet jämfört med killar.
- På övriga platser som nämns i enkäten är upplevelsen av trygghet jämlik mellan tjejerna och killarna.
- Drygt 2 av 10 har upplevt mobbning. Tjejer är drabbade av mobbning i högre grad än killar. Detta är ett mönster återkommer över tid sedan 2009 men har minskat något sedan 2018.
- Skolan är den vanligaste platsen där mobbningen sker. Tjejer uppger i högre grad att mobbningen sker på internet/i mobilen. Möjligtvis är detta en förklaring till varför tjejer i större utsträckning uppger att de känner sig otrygga på internet, eftersom internet är enkelt åtkomligt via mobila enheter.
- Vad gäller utsatthet för orättvis eller kränkande behandling uppger närmare hälften av tjejerna att de har blivit utsatta under de senaste 6 månaderna. På samma fråga uppger 3 av 10 killar att de har blivit utsatta.
- De flesta tjejer och killar uppger att de har blivit utsatta för orättvis behandling av andra elever/ungdomar.
- Otryggheten och utsattheten för olika typer av brott speglar i viss mån det mönster som finns i samhället i allmänhet där tjejer i högre grad utsätts för sexuellt våld medan killar i högre grad utsätts för våld eller hot om våld. Tjejer upplever i högre grad än killar otrygghet i offentliga miljöer där det rör sig mycket människor men även på internet. Det är därför viktigt att arbeta för att minska otryggheten bland i synnerhet tjejer.

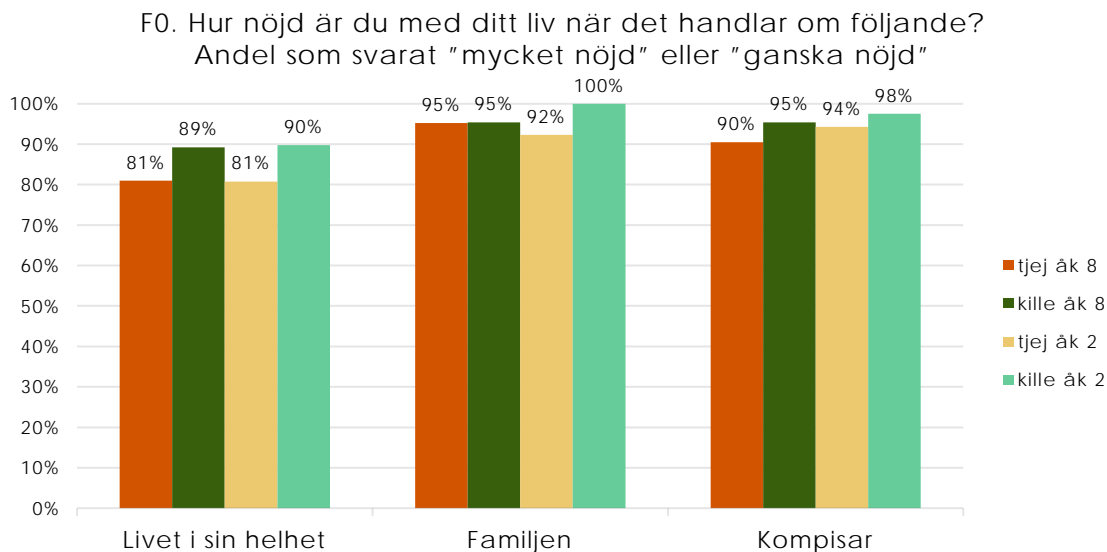
En god hälsa är en förutsättning för att kunna uppnå det ungdomspolitiska målet där alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att kunna forma sina egna liv samt inflytande över samhällsutvecklingen. Hälsa berör flera olika fysiska, psykiska och sexuella aspekter. I rapporten "Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018" visar det sig att på en övergripande nivå är de allra flesta elever i Sverige tillfreds med livet och betraktar sin hälsa som god. Ett varningens finger riktas däremot mot den utveckling som sker bland ungdomars psykiska och psykosomatiska hälsa. Rapporten redovisar att tjejer är mindre nöjda med både sin hälsa och kropp än killar samtidigt som tillfredsställelsen med livet skattas högre bland killar i 15-årsåldern jämfört med tjejer i samma åldersgrupp.⁵

Liknande resultat återfinns även i MUCF:s attityd- och värderingsstudier där psykisk ohälsa ökat över tid. Resultaten från den studien visar även att ökningen är kraftigare bland tjejer än bland killar vilket ökar skillnaderna mellan könen.⁶

Relationer och nöjdhet med livet

Familje- och kompisrelationer samt andra sociala nätverk är bestämningsfaktorer som påverkar en individs hälsa. Hur individen ser på livet som helhet är en fråga som ofta, med lite olika formuleringar, även används för att avspegla psykisk hälsa.

I diagram F0 ser vi att en klar majoritet av ungdomarna är nöjda med sina familje- och kompisrelationer. Andelen som är nöjda med livet i sin helhet är något lägre men ändå på höga nivåer. Nöjdheten med kompisrelationerna, familjerelationerna och livet i sin helhet framgår vara generellt lägre bland tjejer än killar.

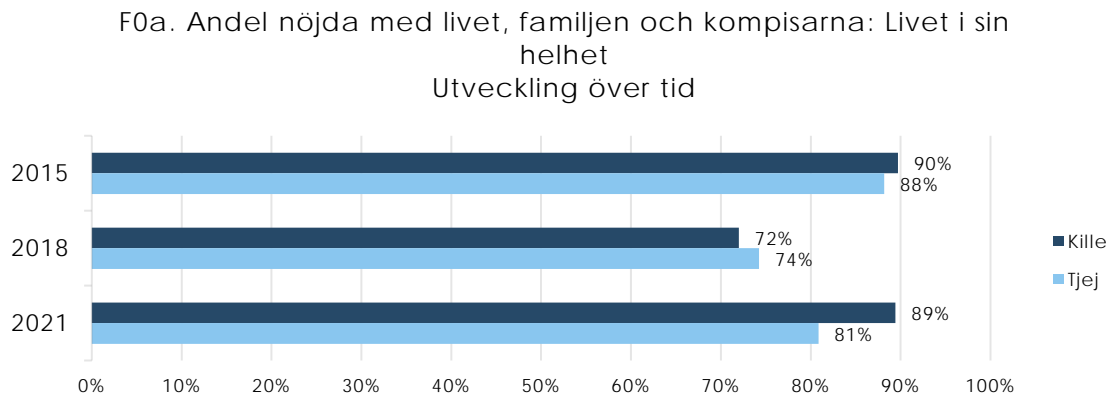
5. Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018 – grundrapport. 2018.

6. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Unga med attityd – Hälsa, fritid och framtid. Attityd och värderingsstudie. 2019.

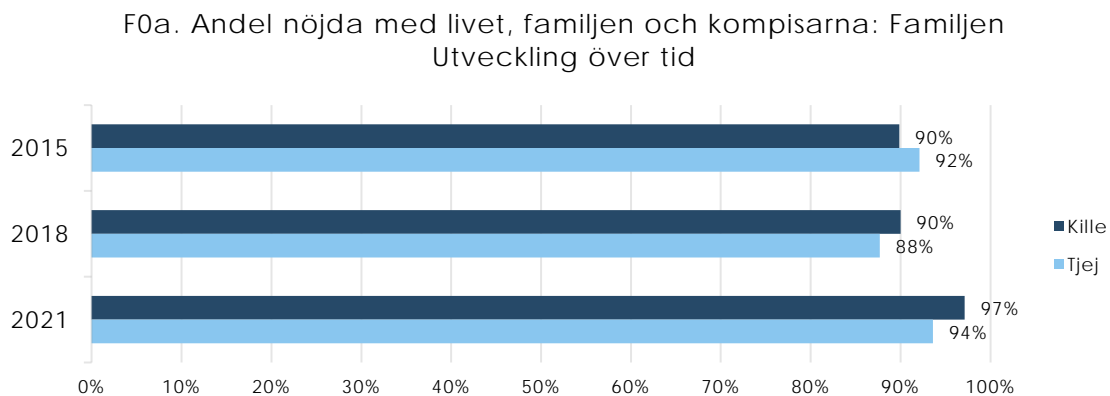

Nöjdhet med sitt liv, utveckling över tid

Sedan 2015 är det en större andel killar som är nöjda med livet i sin helhet. Skillnaderna i nöjdhet mellan killar och tjejer har sedan den första mätningen 2015 ökat från 2 procentenheter till 8 procentenheter.

Killar är också mer nöjda i relation till deras familjesituation jämfört med tjejer även om den skillnaden är mindre.

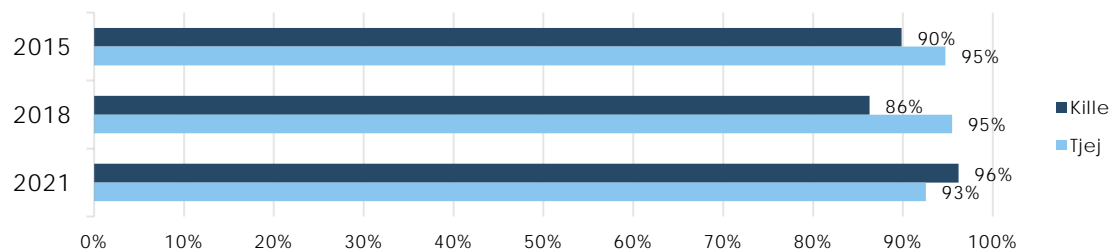

Nöjdhet med sitt liv, utveckling över tid

Undersöks slutligen killarna och tjejerna i Mönsterås nöjdhet i relation till deras kompisituation framgår det att drygt 9 av 10 killar och tjejer är nöjda. Över tid har dessa siffror ökar för killar men minskat för tjejer.

F0a. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Kompisar
Utveckling över tid

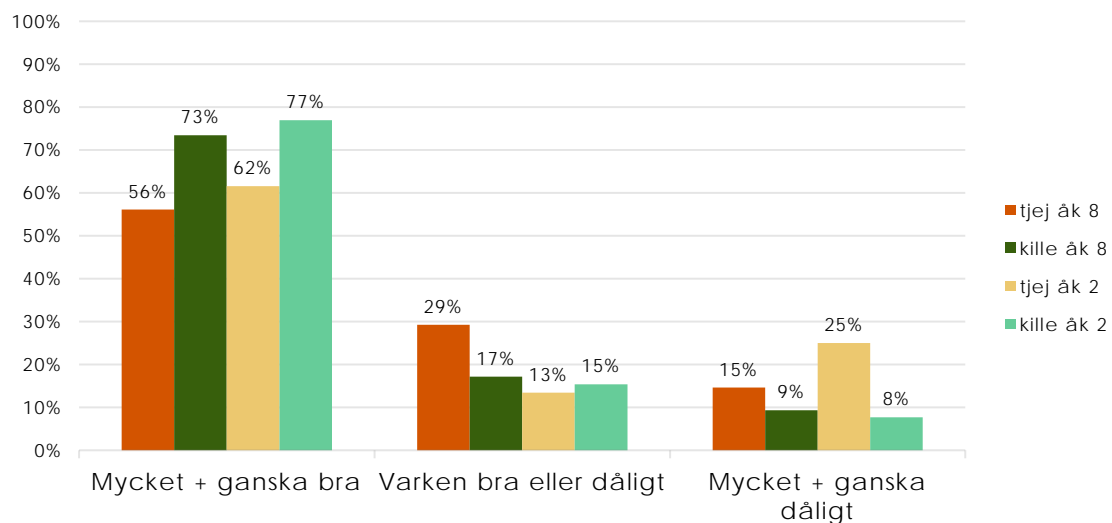

Självskattad hälsa

Självskattad hälsa innebär individens egna värdering av det samlade hälsotillståndet. Den har visat sig ha ett samband till både risk för sjuklighet och även dödlighet. Den självskattade hälsan är därmed en skala som ingår i många befolkningsundersökningar.

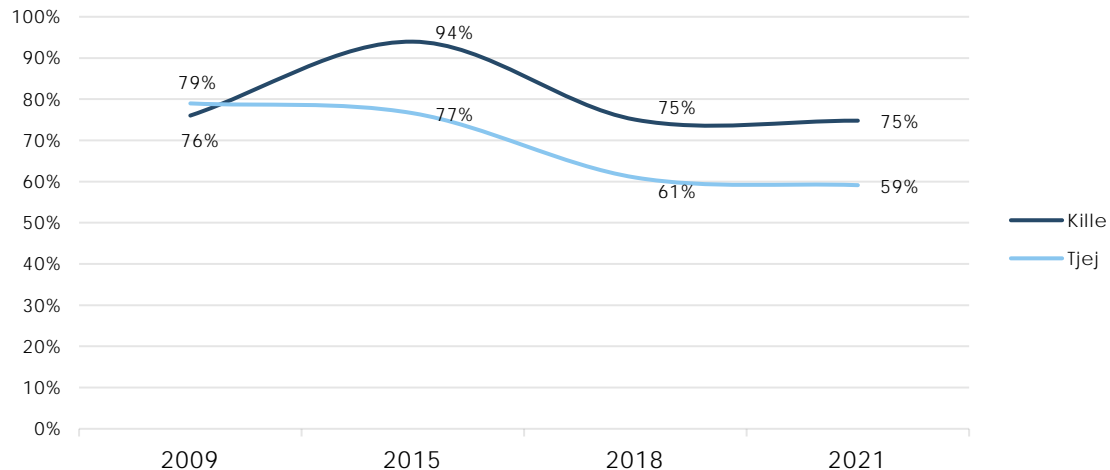
Killar svarar i klart högre grad än tjejer att de mår mycket eller ganska bra.

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

F1a. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Utveckling över tid

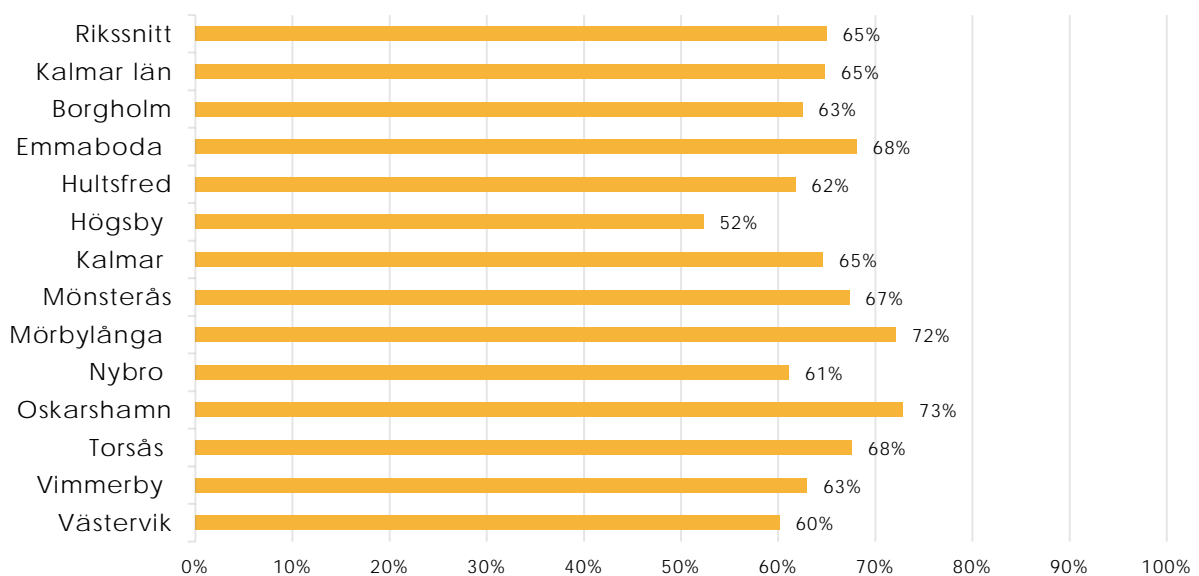

Självskattad hälsa – utveckling över tid

Vid en granskning av utvecklingen över tid framgår det att den självskattade hälsan bland ungdomar har haft en negativ utveckling.

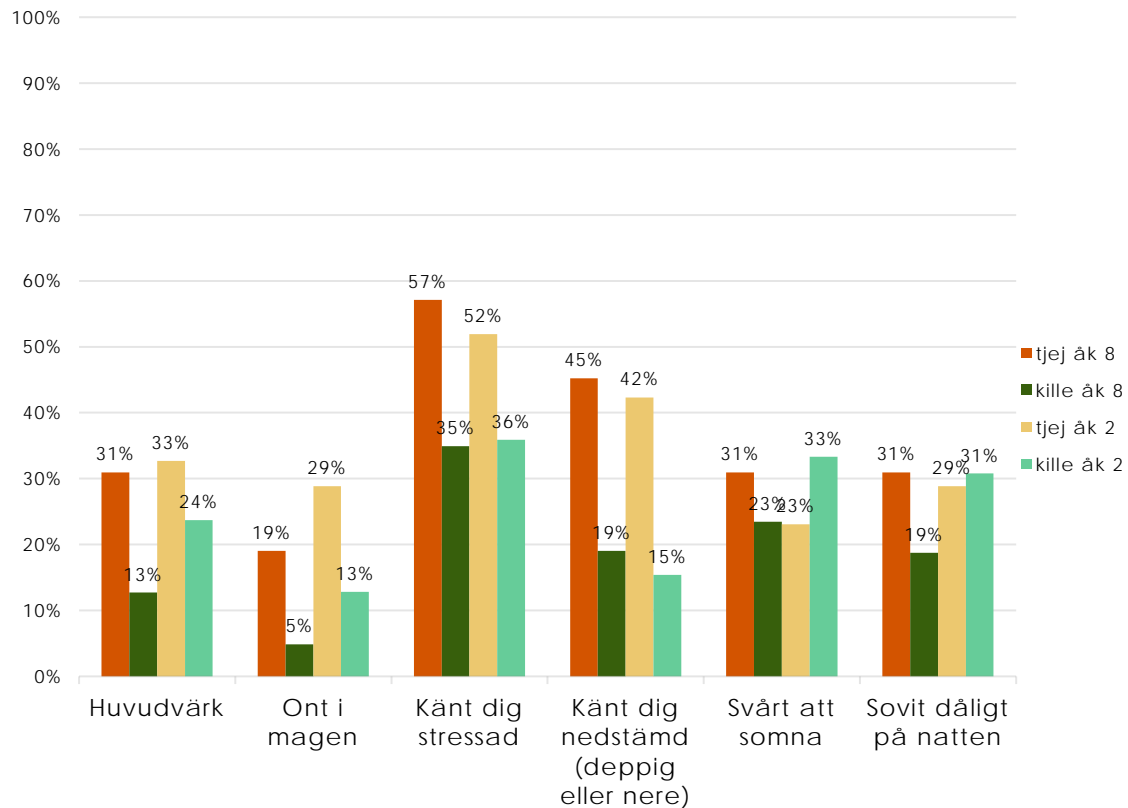
Andelen killar som bedömt sin hälsa som mycket eller ganska bra har sedan 2015 minskat med 19 procentenheter. Andelen tjejer har enda sedan 2015 minskat med 18 procentenheter. Från 2015 har andelen killar med bra självskattad hälsa varit högre än andelen tjejer vid samtliga mättillfällen.

F1b. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Per kommun

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

Psykiska och somatiska besvär

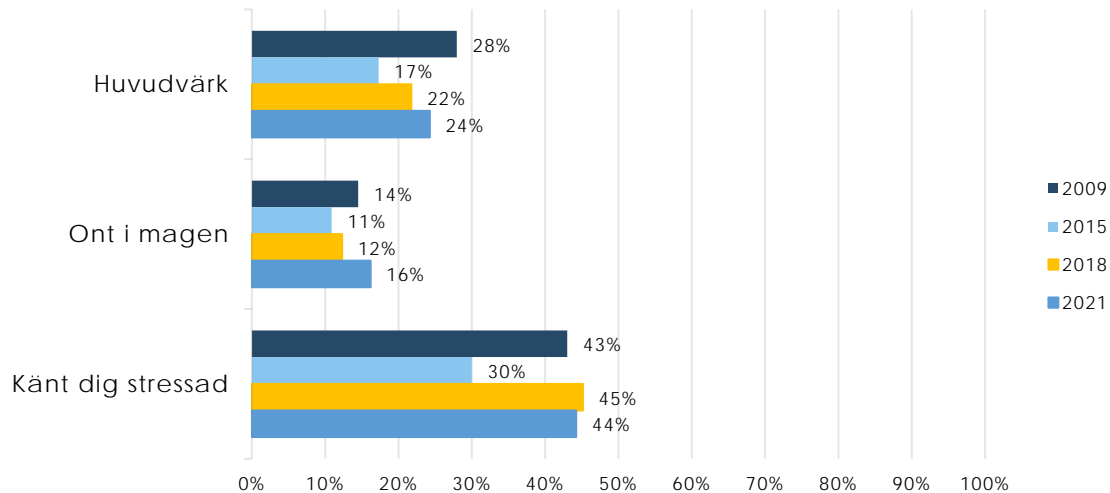
Killarna och tjejerna fick svara på frågor om hur ofta de upplever olika typer av somatiska och psykiska besvär, som till exempel stress, huvudvärk, ont i magen, nedstämdhet och sömnsvårigheter. Förekomsten av dessa besvär, flera gånger i veckan eller under en längre period är en indikation på ohälsa.

Tjejer har betydligt fler psykiska och somatiska besvär än killar. Nästan 6 av 10 tjejer uppger exempelvis att de känt sig stressade medan nästan 4 av 10 killar uppger samma sak.

Det är också ungefär 4 av 10 tjejer som känt sig nedstämda medan andelen killar är nästan 2 av 10.

F2a. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare:
Utveckling över tid

Psykiska och somatiska besvär

På en övergripande totalnivå framgår det tydligt att besvär med huvudvärk, magont samt stress har ökat sedan den första mätningen 2015.

Det är också tydligt att det framförallt skett en snabb ökning av besvären hos tjejerna över tid medan ökningen av besvären hos killarna inte varit lika dramatisk.

F2b. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Utveckling över tid per kön

	Kille			Tjej		
	2015	2018	2021	2015	2018	2021
Huvudvärk	11%	15%	17%	21%	27%	32%
Ont i magen	3%	11%	8%	16%	14%	24%
Känt dig stressad	17%	32%	35%	41%	55%	54%
Svårt att somna	21%	31%	27%	26%	30%	27%
Känt dig nedstämd (deppig eller nere)	13%	29%	18%	25%	36%	44%

F2c. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: per kommun

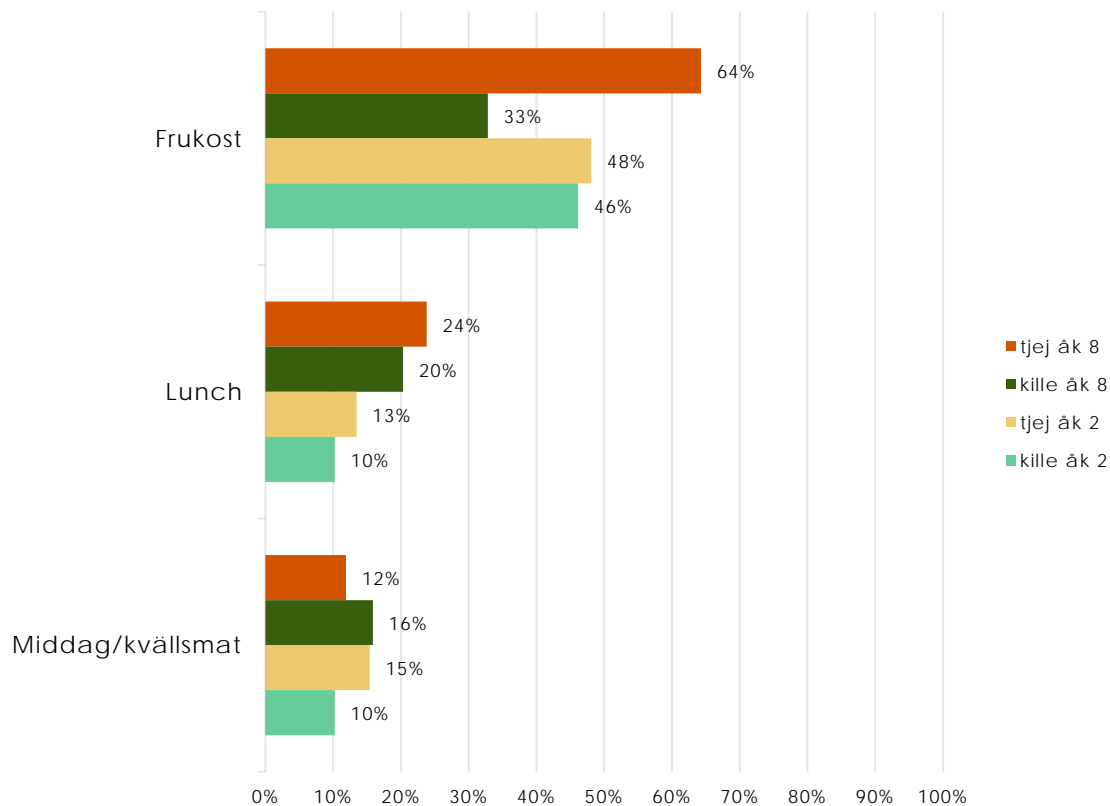
	Huvudvärk	Ont i magen	Känt dig stressad	Svårt att somna	Känt dig nedstämd (deppig eller nere)	Sovit dåligt på natten
Rikssnitt	21%	17%	47%	31%	31%	28%
Kalmar län	22%	17%	45%	29%	30%	27%
Borgholm	25%	20%	45%	28%	30%	20%
Emmaboda	26%	23%	45%	30%	33%	31%
Hultsfred	24%	19%	48%	33%	32%	34%
Högsby	26%	25%	45%	31%	33%	30%
Kalmar	22%	18%	45%	30%	31%	27%
Mönsterås	24%	16%	44%	27%	30%	27%
Mörbylånga	18%	11%	40%	26%	24%	20%
Nybro	22%	16%	45%	32%	32%	29%
Oskarshamn	22%	15%	45%	26%	23%	24%
Torsås	23%	21%	40%	21%	25%	24%
Vimmerby	23%	14%	45%	31%	32%	31%
Västervik	21%	19%	48%	30%	35%	28%

Psykiska och somatiska besvär

Tabellen ovan redovisar Mönsterås övergripande resultat över psykiska och somatiska besvär i relation till både rikssnittet och kommunerna. Det framgår att Mönsterås kommuns resultat på samtliga punkter i stort sett liknar riksnittets resultat.

F3. Hur ofta händer det att du hoppar över följande måltider?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

Hoppa över måltider

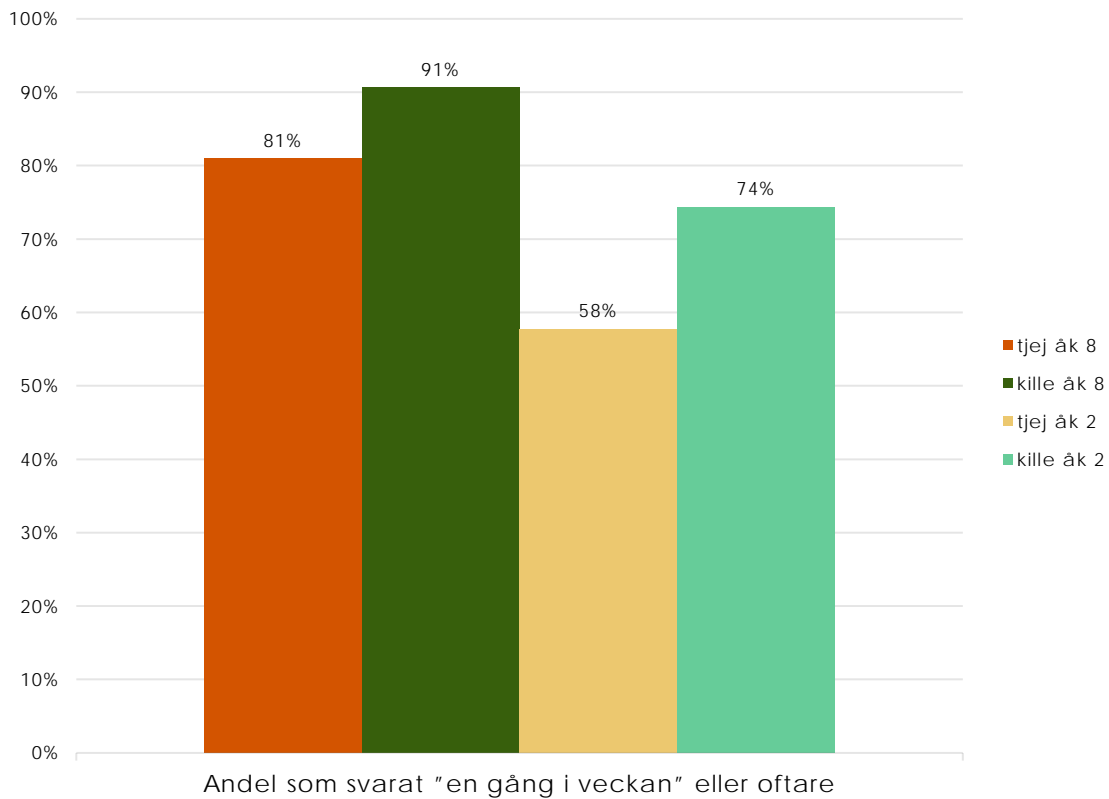
I diagram F3 ovan redovisas andelen ungdomar som svarat att de hoppar över måltider flera gånger i veckan eller oftare.

Tjejer hoppar över frukosten i större utsträckning än killar. Skillnaden är inte lika stor mellan tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet men det är samtidigt denna grupp som står för en större andel som struntar i frukosten. Killarna i årskurs 8 hoppar över frukosten i lägre utsträckning än resterande grupper.

Skillnaden mellan killar och tjejer som hoppar över lunchen samt middagen/kvällsmaten är inte lika tydlig i jämförelse med personer som struntar i frukosten. Däremot är det en lite större andel tjejer som hoppar över lunchen.

F4. Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?

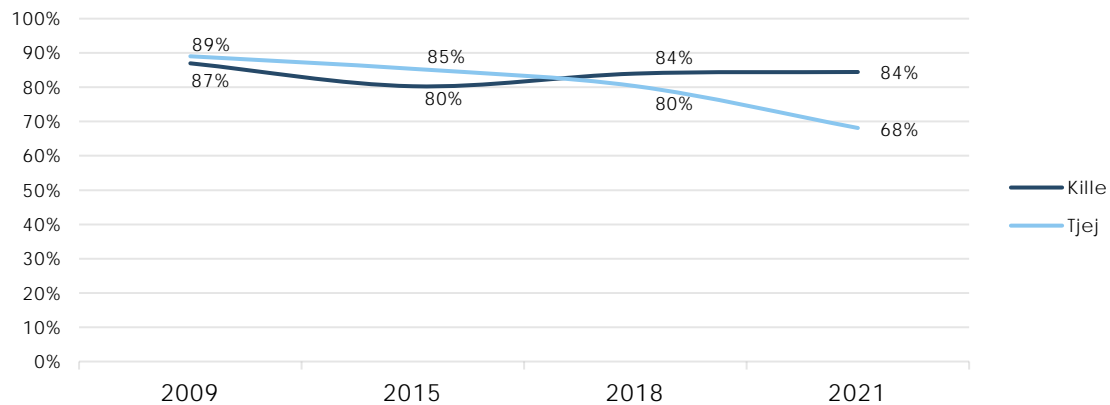
Träning och motion

Fysisk aktivitet har viktiga kopplingar till både fysisk och psykisk hälsa. Att åstadkomma ett samhälle där fysisk aktivitet främjas och där stillasittandet minskar kräver en sektoröverskridande samverkan. En samhällelig förutsättning för detta innebär att skapa jämlika möjligheter för samtliga grupper i samhället att delta i fysiska aktiviteter och utevistelse.

Nästan 9 av 10 av ungdomarna i årskurs 8 tränar minst en gång i veckan eller oftare men andelen sjunker i årskurs 2 på gymnasiet. Avsevärt fler tjejer än killar har slutat med träning i åk 2.

F4a. Andel som tränar minst en gång i veckan
Utveckling över tid

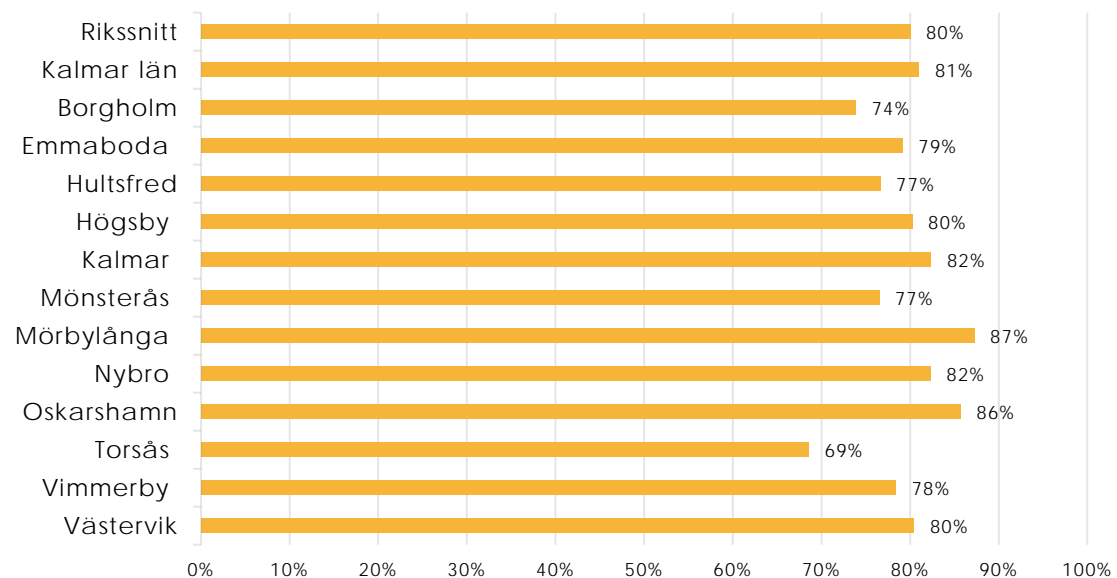

Träning och motion

Över tid framgår det att andelen killar som tränar har ökat med 4 sedan 2015

Andelen tjejer har däremot minskat stadigt med 21 sedan 2009. Den största förändringen har skett mellan 2018-2021 då andelen tjejer som tränar minst en gång i veckan minskade med 12 procentenheter.

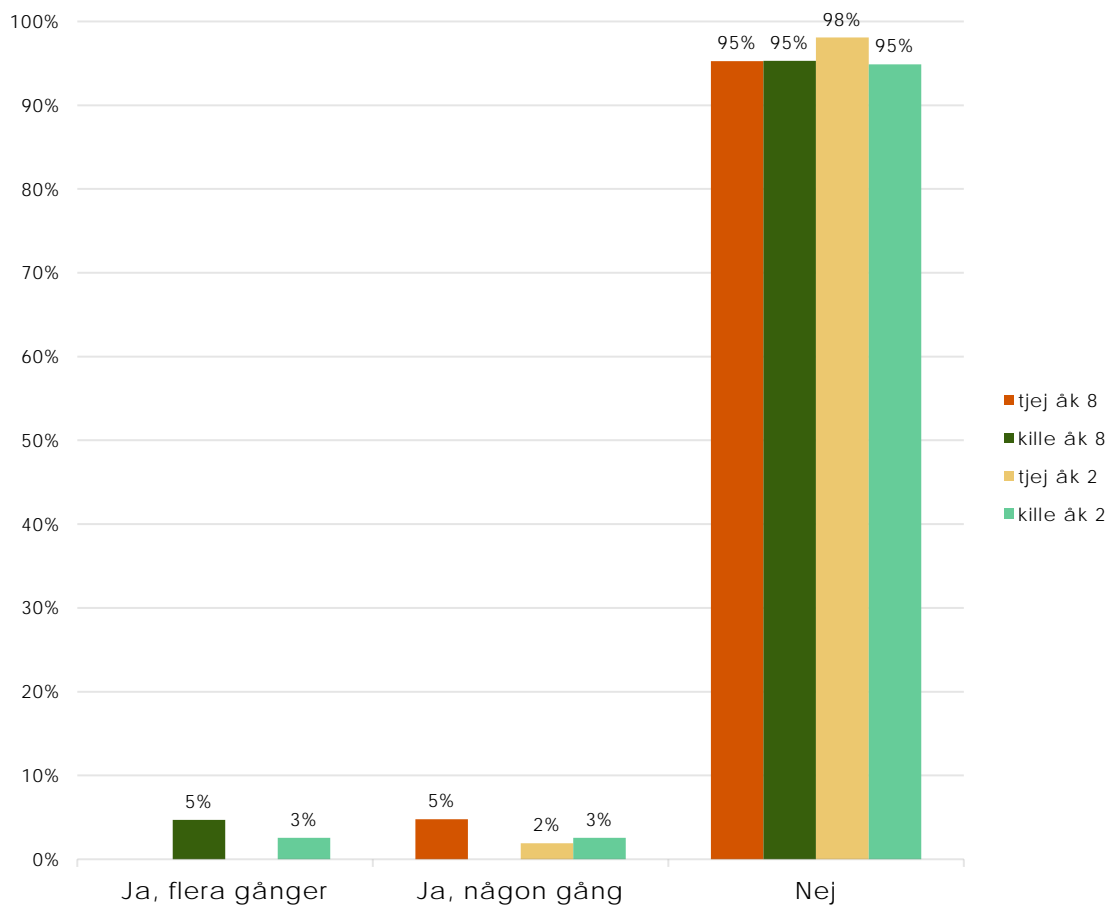
F4b. Andel som tränar minst en gång i veckan
Per kommun

F5. Har du någon gång använt anabola steroider eller andra motsvarande prestationshöjande medel?

Prestationshöjande medel

I Lupp-enkäten ställs en fråga om användningen av anabola steroider eller motsvarande medel.

Diagrammet ovan ger en tydlig bild av att ytterst få individer har använt sig av prestationshöjande medel. Av de som har det rör det sig om endast 2-5 %. Av dessa är det totalt sett fler killar än tjejer som uppger att de tagit anabola steroider.

F6. Hur ofta brukar du...

	tjej åk 8			kille åk 8			tjej åk 2			kille åk 2		
	2015	2018	2021	2015	2018	2021	2015	2018	2021	2015	2018	2021
Röka cigaretter?												
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	98%	96%	100%	93%	93%	89%	75%	93%	88%	82%	85%	85%
Minst en gång per vecka	2%	4%		7%	7%	11%	25%	7%	12%	18%	15%	15%
Snusa?												
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	98%	100%	100%	94%	86%	91%	100%	100%	94%	46%	78%	77%
Minst en gång per vecka	2%			6%	14%	9%			6%	54%	23%	23%
Dricka folköl?												
Aldrig/Sällan	97%	91%	100%	89%	89%	91%	88%	95%	98%	75%	68%	85%
Minst en gång per månad	3%	9%		11%	11%	9%	13%	5%	2%	25%	33%	15%
Dricka starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit?												
Aldrig/Sällan	95%	81%	98%	87%	89%	91%	31%	57%	87%	46%	43%	74%
Minst en gång per månad	5%	19%	2%	13%	11%	9%	69%	43%	13%	54%	58%	26%

Alkohol, tobak och snus

Det som går att utläsa i tabellen är att samtliga tjejer i årskurs 8 svarar att de sällan eller aldrig rökar cigaretter, snus eller folköl medan 2 % av dem brukar annan alkohol minst en gång i månaden.

Killarna i årskurs 8 brukar särskilt cigaretter i högre utsträckning än tjejerna i samma årskurs. 11 procentenheter fler killar svarade att de gör det. Det går även att utläsa att bland gymnasieungdomar så är det fler killar än tjejer som brukar samtliga produkter. Framförallt snusar betydligt fler killar än tjejer. 17 procentenheter fler killar svarar att de gör detta.

F6a. Hur får du oftast tag på alkohol?

	2015		2018		2021	
	Kille	Tjej	Kille	Tjej	Kille	Tjej
Köper själv i affären	7%	8%	13%	6%	13%	
Handlar utomlands		8%	13%		3%	
Tillverkar själv	13%				16%	
Får från mina föräldrar		8%	13%	12%	13%	11%
Tar från mina föräldrar utan att de vet om det	27%	23%	13%	18%	6%	9%
Från syskon			6%		3%	6%
Från kompisar, kompisars syskon, flickvän/pojkvän/partner	13%	31%	19%	53%	13%	40%
Från annan vuxen	7%	15%	6%		13%	9%
På annat sätt	33%	8%	19%	12%	19%	26%

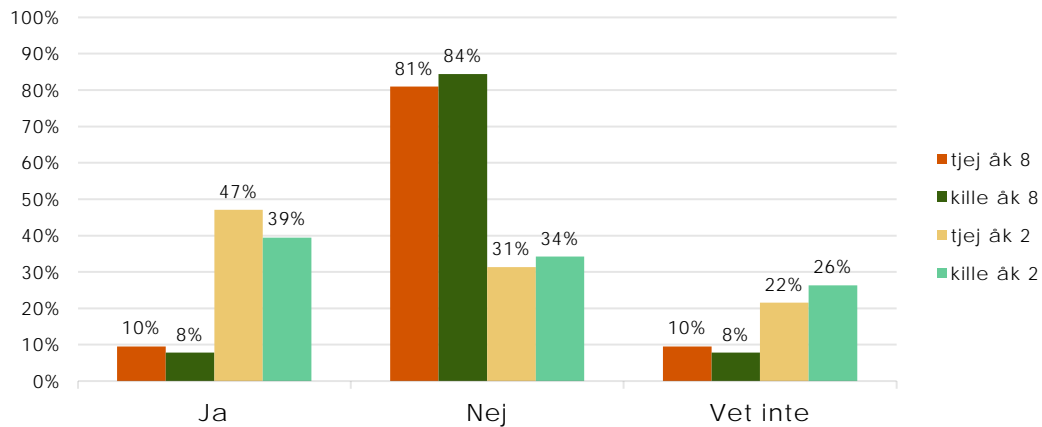
Tillgång på alkohol

Tabellen ovan redovisar olika sätt ungdomar i Mönsterås får tag på alkohol. Det vanligaste sättet är genom kompisar, kompisars syskon eller någon typ av partner följt utav alternativet "På annat sätt".

Det är vanligare bland tjejer än bland killar att få tag på alkohol genom kompisar eller en partner medan 13 % av killarna och 9 % av tjejerna uppger att de får tag på alkoholen genom en annan vuxen.

F7. Får du dricka alkohol för din/dina föräldrar?

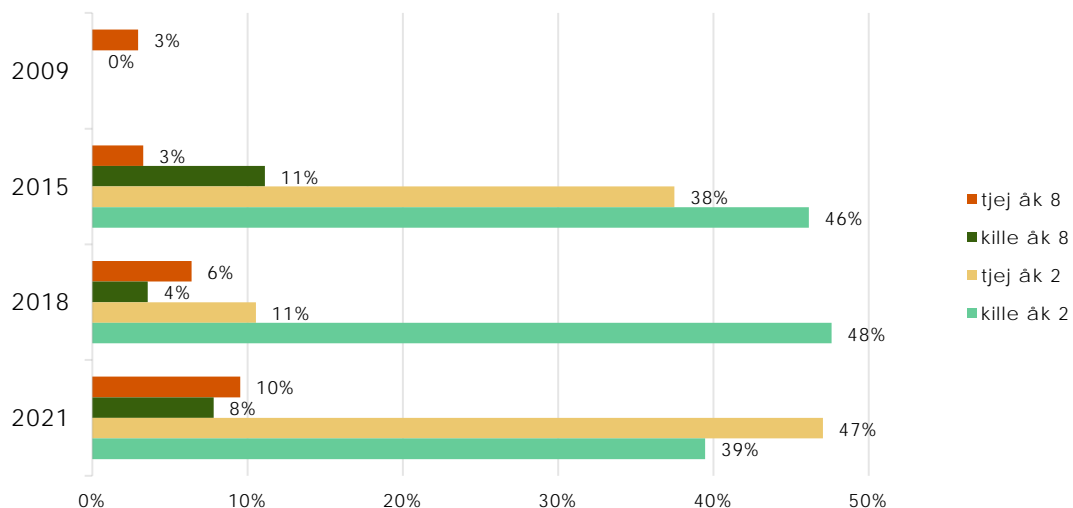
Alkohol

Diagrammet F7 redovisar att det främst är tjejer i årskurs 2 som har tillåtelse från deras föräldrar att dricka alkohol.

Nästan 5 av 10 tjejer och 4 av 10 killar i årskurs 2 uppger att de får dricka alkohol för sina föräldrar. Det är betydligt mindre vanligare att killar och tjejer i årskurs 8 upplever att de får dricka alkohol för sina föräldrar.

Över tid framgår det att andelen killar som fått tillåtelse att dricka varit större än andelen tjejer med tillåtelse att konsumera alkohol i båda årskurserna mellan 2015-2018. Årets mätning indikerar däremot en förändring i det tidigare återupprepade mönstret.

F7. Andel som får dricka alkohol över tid

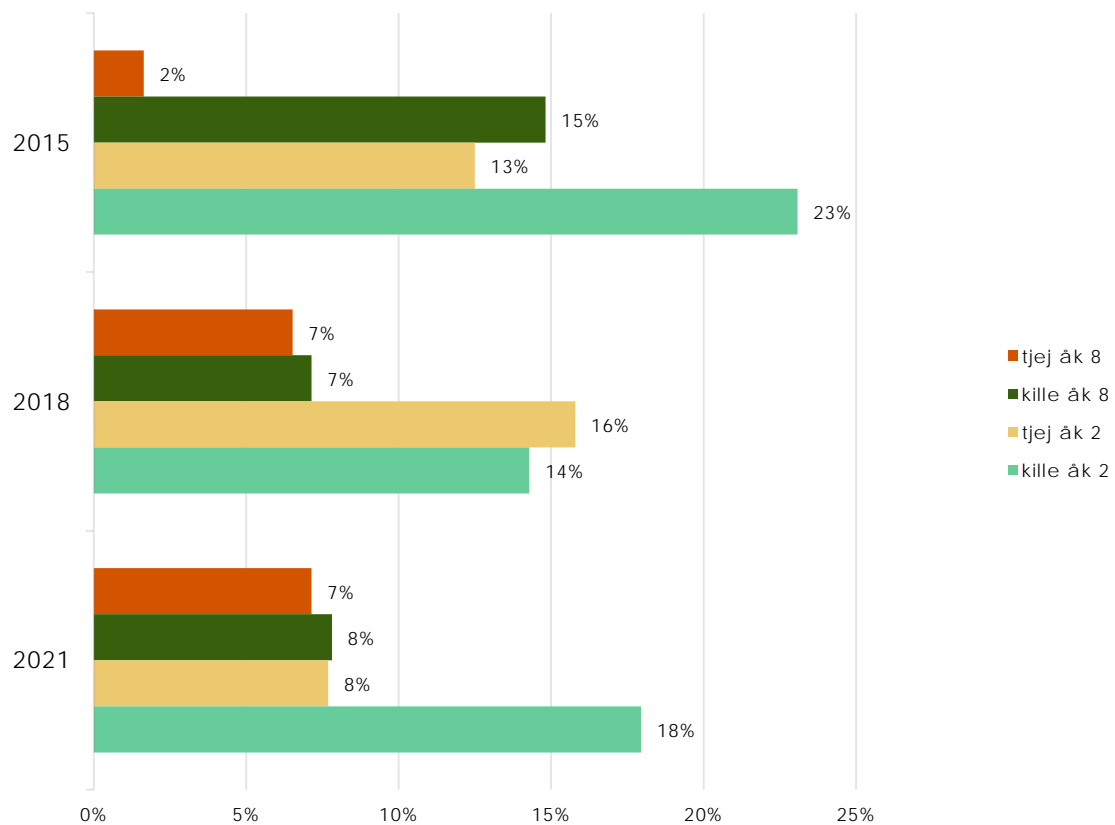

Användning av narkotika

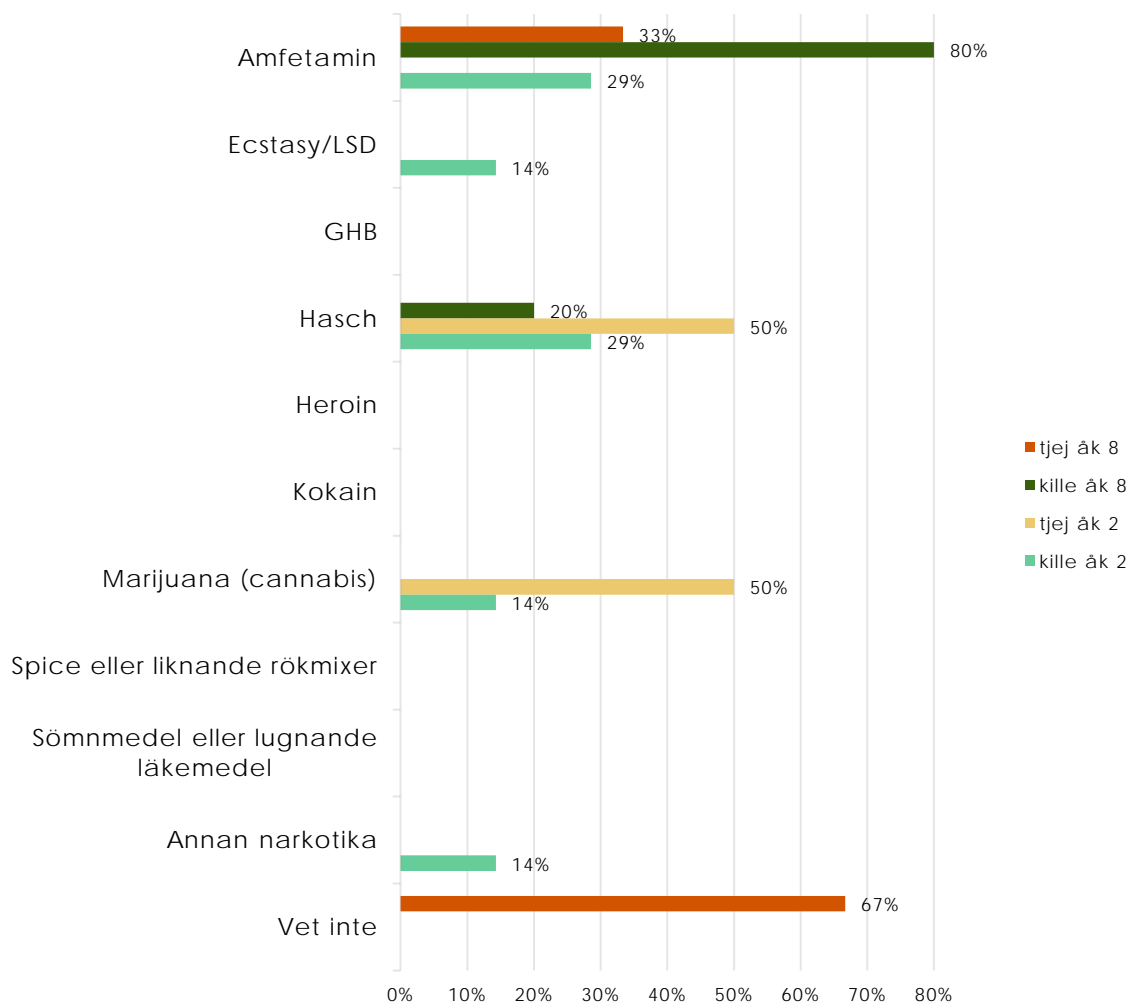
Diagram F8 nedan redovisar andelen tjejer och killar i de olika årskurserna som brukat narkotika över tid. Det är framförallt killar i årskurs 2 på gymnasiet som brukat narkotika vilket skiljer årets resultat från det föregående då det främst var tjejer i årskurs 2 i gymnasiet som hade brukat narkotika.

F8. Andel som använt narkotika över tid

F8a. Vilken eller vilka typer av narkotika har du använt?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

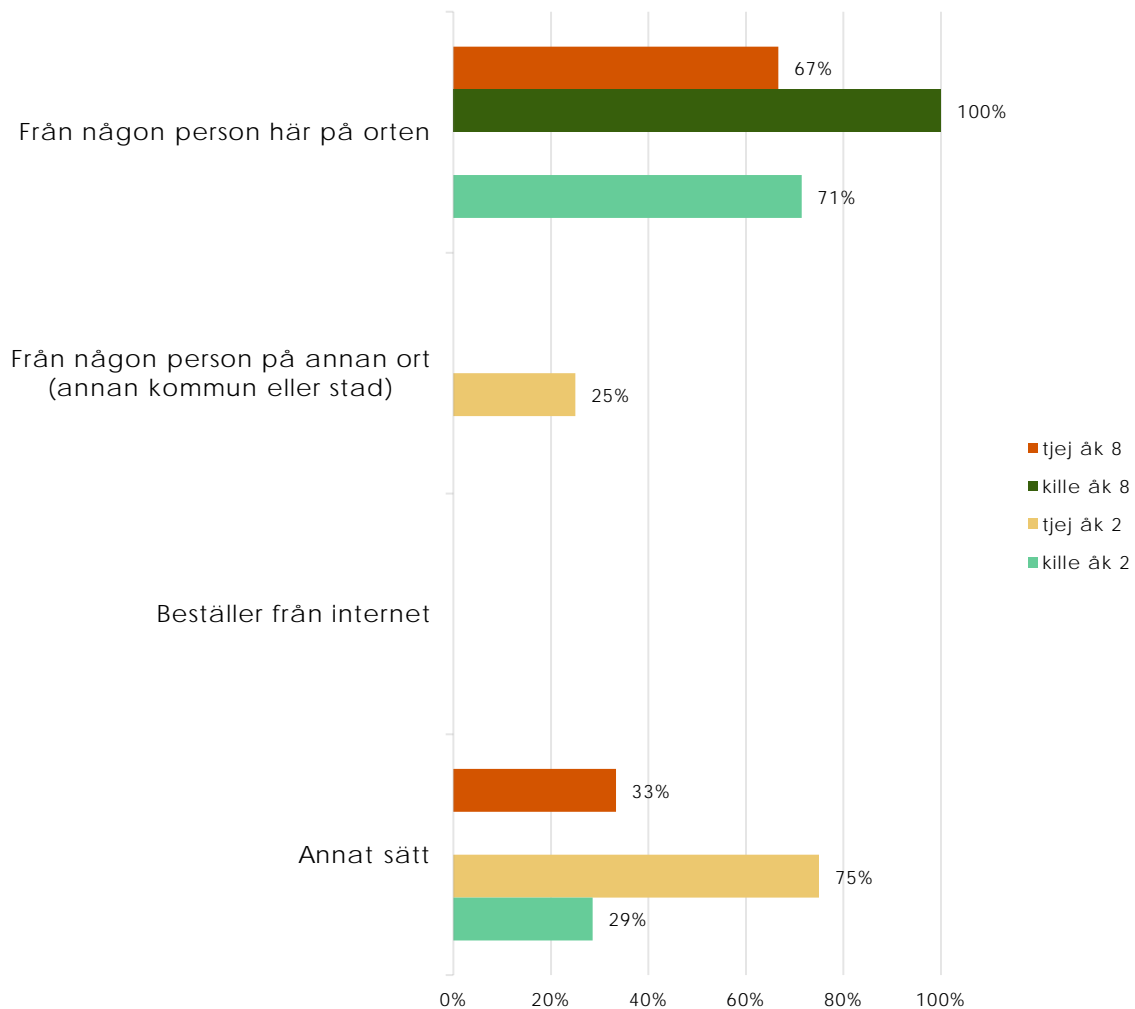
Användning av narkotika

Diagram F8a ovan redovisar vilka typer av narkotika som brukats utav de som svarat att de använt narkotika.

Amfetamin, hasch och marijuana är de tre vanligaste typerna av narkotika. Det är vanligare bland killar i jämförelse med tjejer att använda amfetamin. Det är vanligare bland tjejer i årskurs 2 i jämförelse med killarna i samma årskurs att använda både hasch och marijuana.

F8b. Hur fick du/får du tag på narkotika?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

Tillgång till narkotika

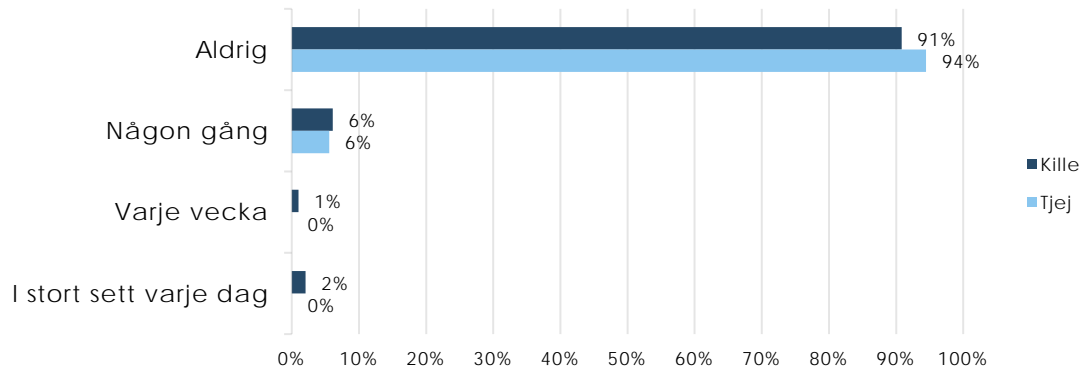
Diagram F8b ovan redovisar hur ungdomar i de olika årskurserna fått tag på narkotika.

Bland tjejer och killar i årskurs 8 framgår det att alla killar och nästan 7 av 10 tjejer fått tag på det genom någon person på orten.

I årskurs 2 på gymnasiet är det endast 7 av 10 killar som fått tag på det genom någon på orten

F9. Har du blivit kontrollerad, hotad eller utsatt för våld av förälder och/eller partner? Med våld menar vi: ex hot, slag, knuffar, fasthållning

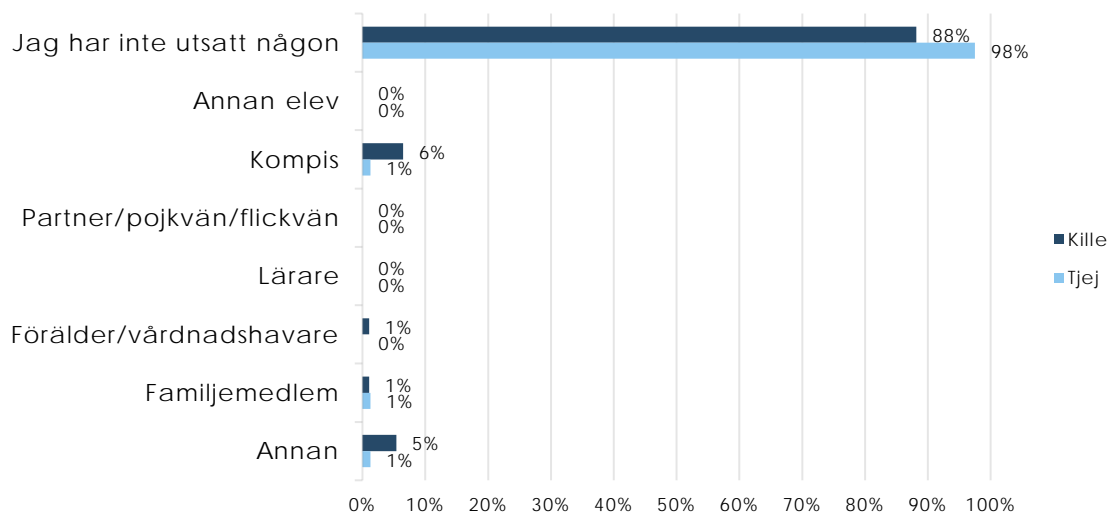
Kontrollerad, hotad eller utsatt för våld

Ovan redovisas andelen killar och tjejer som blivit utsatta för kontroll, hot eller våld av en förälder eller partner. En tydlig majoritet anger att de inte upplevt hot eller blivit utsatta för våld.

Nästan 10 procentenheter fler tjejer uppger att de inte har utsatt någon.

Utav de killar som angett att de har utfört kontroll, hot eller våld mot någon handlar det främst om kompisar eller mot någon annan utöver alternativen som presenterats.

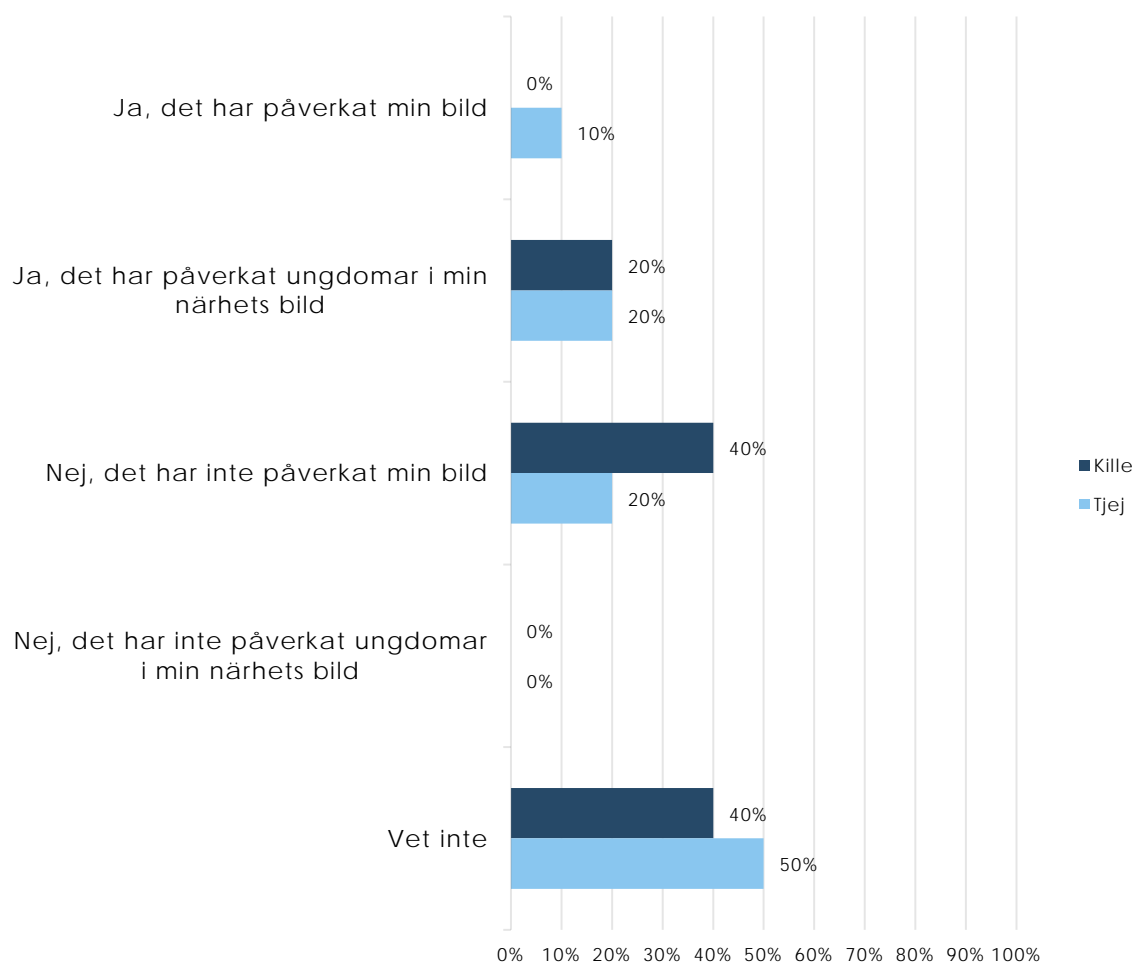
F10. Har du, en gång i månaden eller oftare, kontrollerat, hotat eller utövat våld mot någon av följande... Med våld menar vi: ex hot, slag, knuffar, fasthållning

F12. Tycker du att porr har påverkat din eller ungdomar i din närhets bild av hur sex är eller ska vara?

Sammanfattande analys

- Det finns relativt tydliga skillnader mellan killar och tjejer i kommunen vad gäller hälsa. Överlag upplever killar att de har en bättre hälsa jämfört med vad tjejer uppger, utifrån en rad olika indikatorer.
- Vad gäller nöjdheten med livet i sin helhet uppger killar att de är betydligt mer nöjda än vad tjejer gör. Detta mönster syns även i relation till familjerelationerna och kompisrelationerna.
- Det finns en mycket stor könsskillnad vad gäller självskattad hälsa. Nästan 8 av 10 killar uppger deras hälsa som "ganska" eller "mycket god" medan endast hälften av tjejerna tycker likadant. Över tid har det aldrig varit så stora skillnader mellan tjejer och killar vad gäller självupplevd hälsa som nu.
- Skillnaderna i självupplevd hälsa återspeglas även i svaren gällande psykiska och somatiska besvär. Tjejer uppger sig vara stressade och nedstämda i betydligt högre grad än killar. Tjejer uppger också i högre grad att de har svårt att somna och att de sover dåligt på nätterna. Vi kan också se att besvären har ökat över tid. Tjejer hoppar över måltider i större utsträckning än killar.
- Killar tränar/idrottar överlag mer än vad tjejer gör. Könsskillnaden verkar främst finnas mellan tjejer och killar i årskurs 2 på gymnasiet.
- Killar och tjejer uppger att de får dricka alkohol i ungefär samma utsträckning. Däremot är det fler killar som uppger att de dricker alkohol.
- Killar uppger sig använda narkotika i högre grad än vad tjejer gör.
- Orsakerna till skillnaderna i hälsa mellan tjejer och killar kan bero på flera faktorer. Vetskapen sedan tidigare är att tjejer tenderar att prestera bättre i skolan än killar och prestationen kan vara relaterad till den högre grad av stress och andra psykiska och somatiska besvär som tjejer känner av. Det är även möjligt att coronapandemin slagit hårdare mot tjejer än killar vilket orsakat dem större psykiska besvär. På senare år har även sociala mediars inverkan diskuterats.

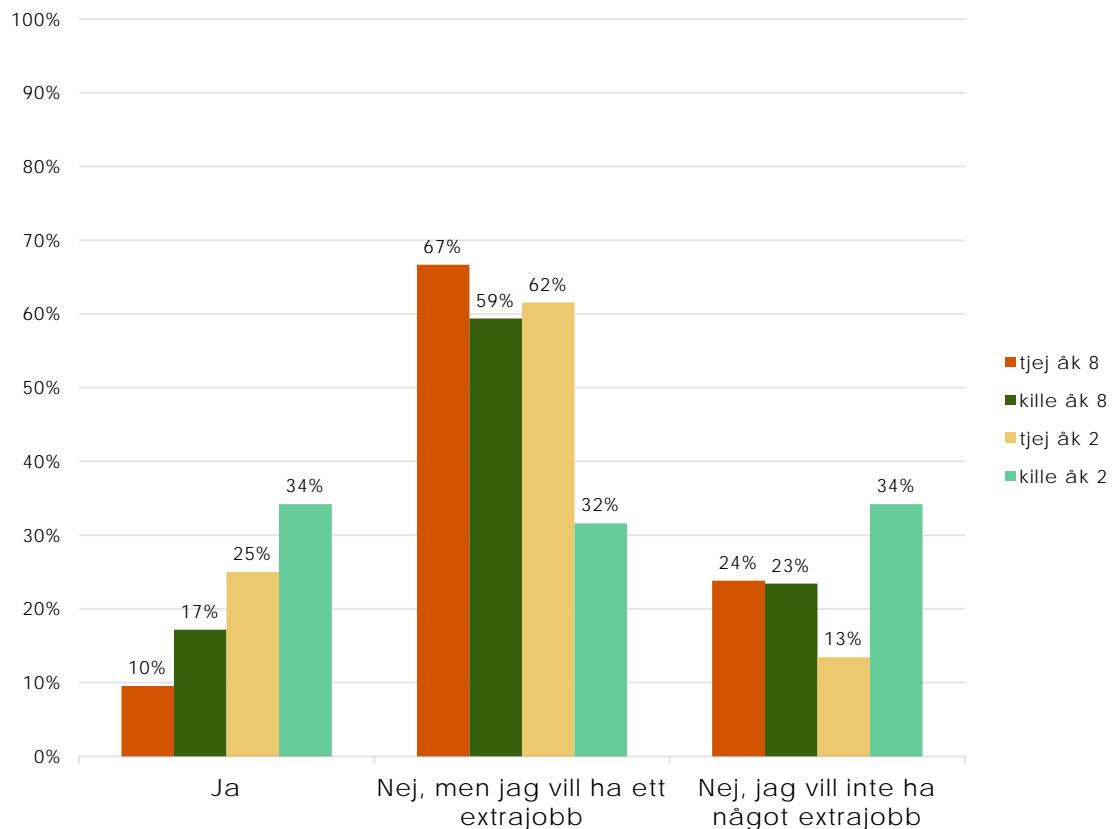
Arbete

I detta avsnitt redovisas några frågor gällande ungdomarnas relation till arbetsmarknaden. Diagram G1 nedan redovisar andelen killar och tjejer i de olika årskurserna som har ett extrajobb för tillfället.

Killar i årskurs 2 på gymnasiet är den grupp där störst andel har ett extrajobb följt av tjejer i samma årskurs. Differensen mellan könen i årskurs 2 är 9 procentenheter.

Ungefär 3 av 5 killar och tjejer i årskurs 8 svarade att de inte hade något extrajobb men att de skulle vilja ha det.

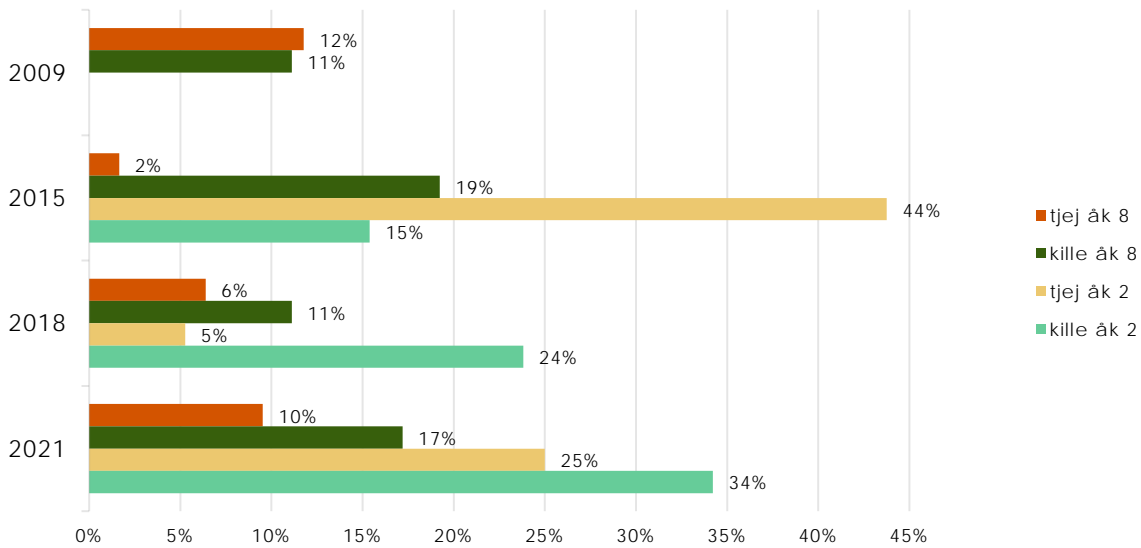
G1. Har du något extrajobb just nu?

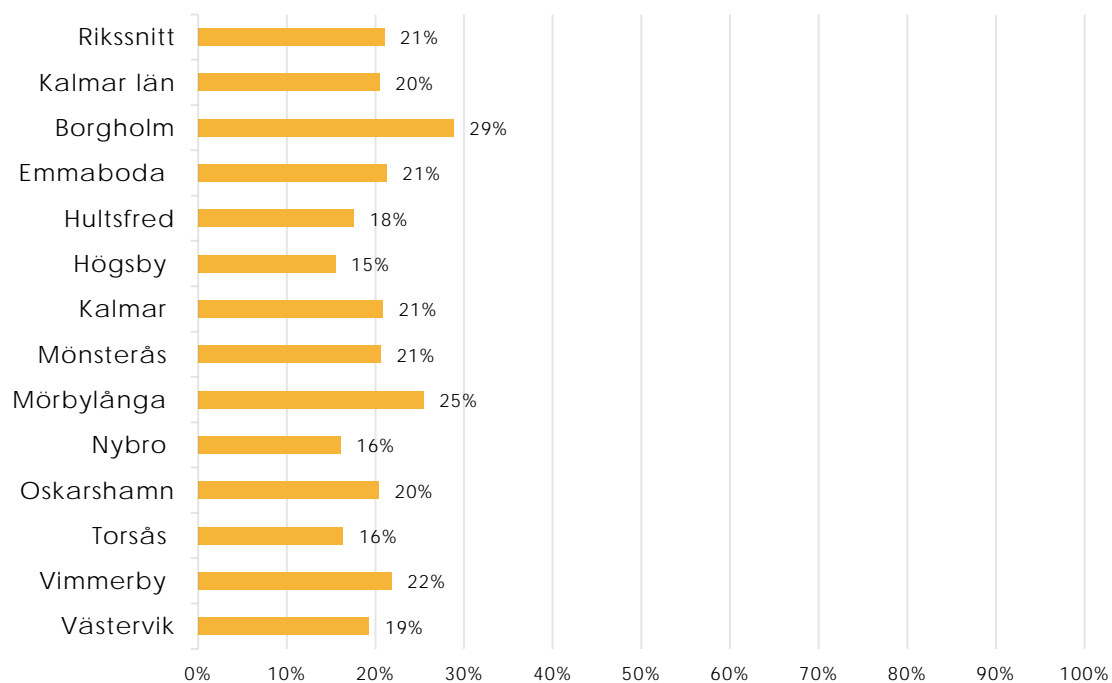

Över tid framgår det att det sedan 2018 varit fler killar än tjejer som haft ett extrajobb. Andelen tjejer och killar med sommarjobb har dessutom ökat inom alla grupper sedan 2018.

Andel med extrajobb: över tid

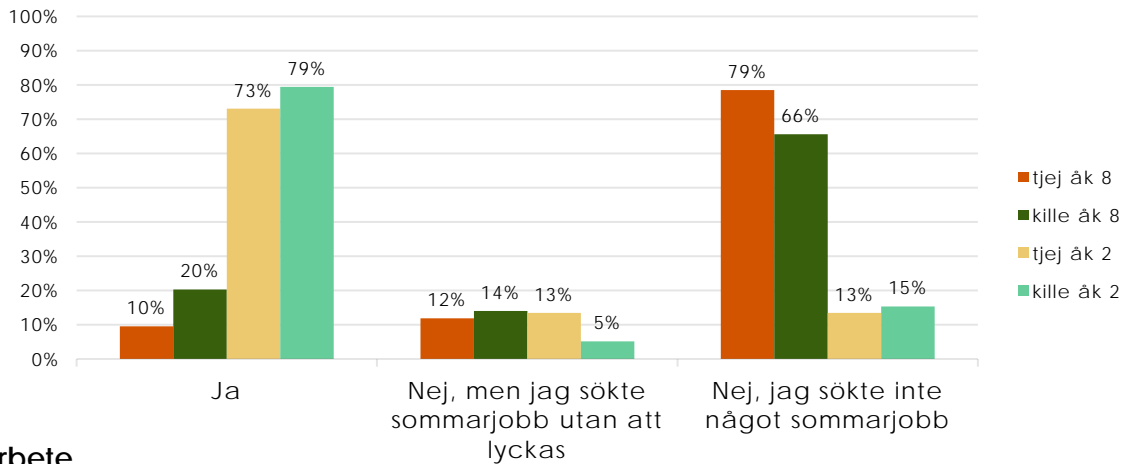

G1b. Andel med extrajobb: Per kommun

G2. Hade du ett sommarjobb i somras?

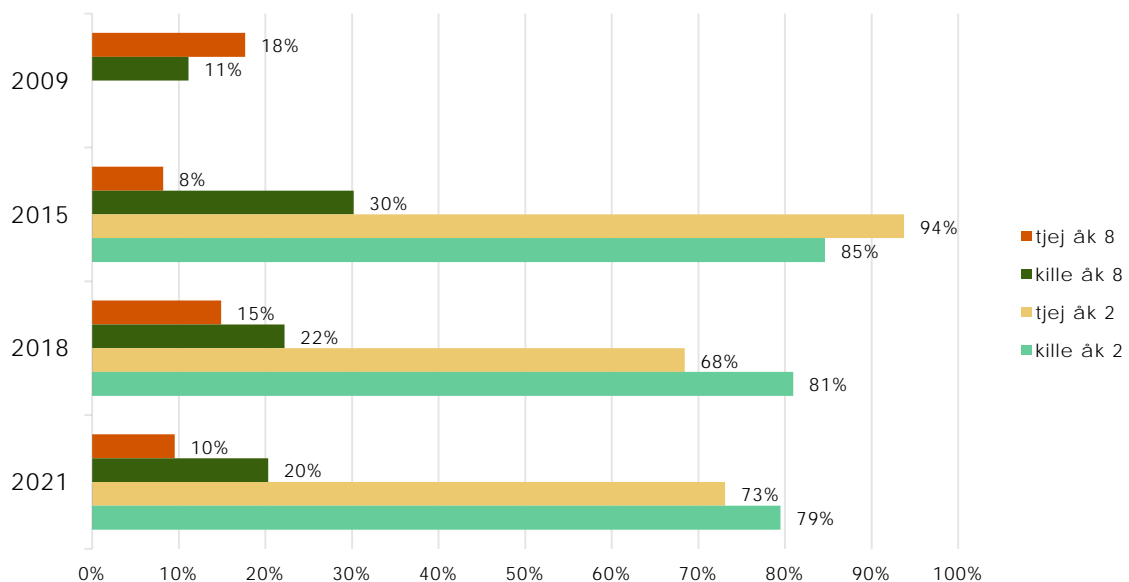
Arbete

Ovan framgår det att det är vanligare bland killar och tjejer i årskurs 2 att ha ett sommarjobb än i jämförelse med killar och tjejer i årskurs 8.

Inom båda årskurserna är det fler killar än tjejer som har ett sommarjobb.

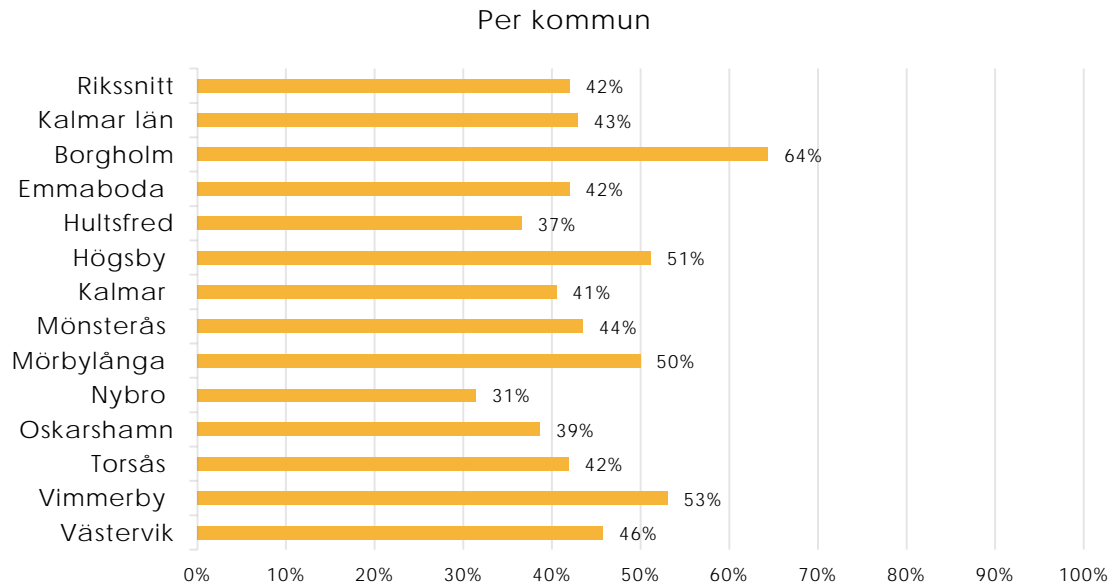
Över tid visar diagrammet nedan att det sedan 2018 varit flest tjejer i årskurs 2 på gymnasiet som hade ett sommarjobb under sommaren.

G2. Hade du ett sommarjobb i somras?: Utveckling över tid

G2b. Andel med sommarjobb den senaste sommaren

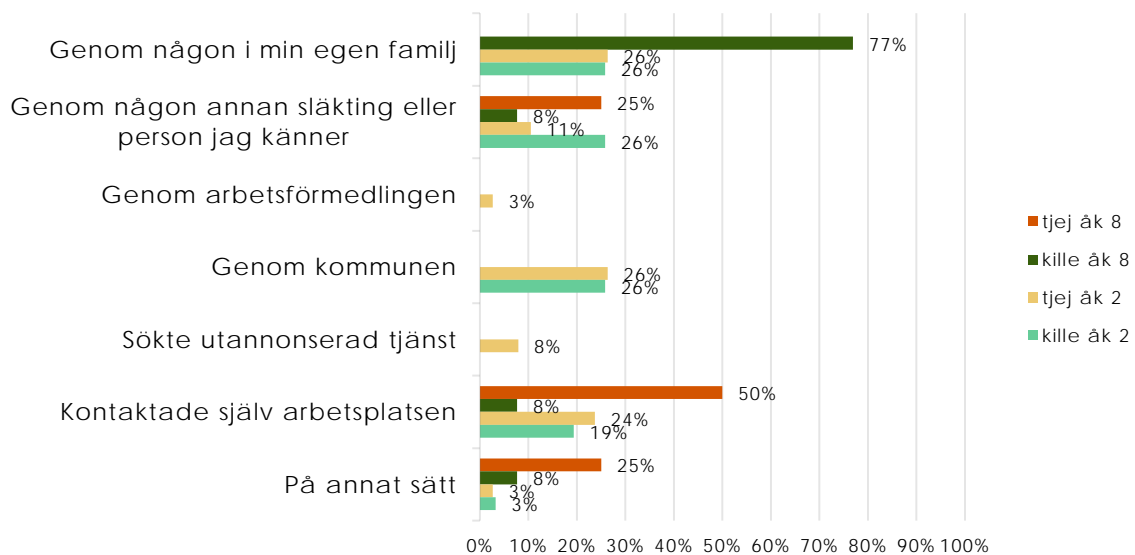

Nedan redovisas hur killarna och tjejerna i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet fick tag på deras sommarjobb.

Vanligast bland killar och tjejer i årskurs 8 är genom någon i familjen.

I årskurs 2 uppger nästan 3 av 10 ungdomar att sommarjobb tillhandahölls från någon i familjen.

G2c. Hur fick du ditt sommarjobb? Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

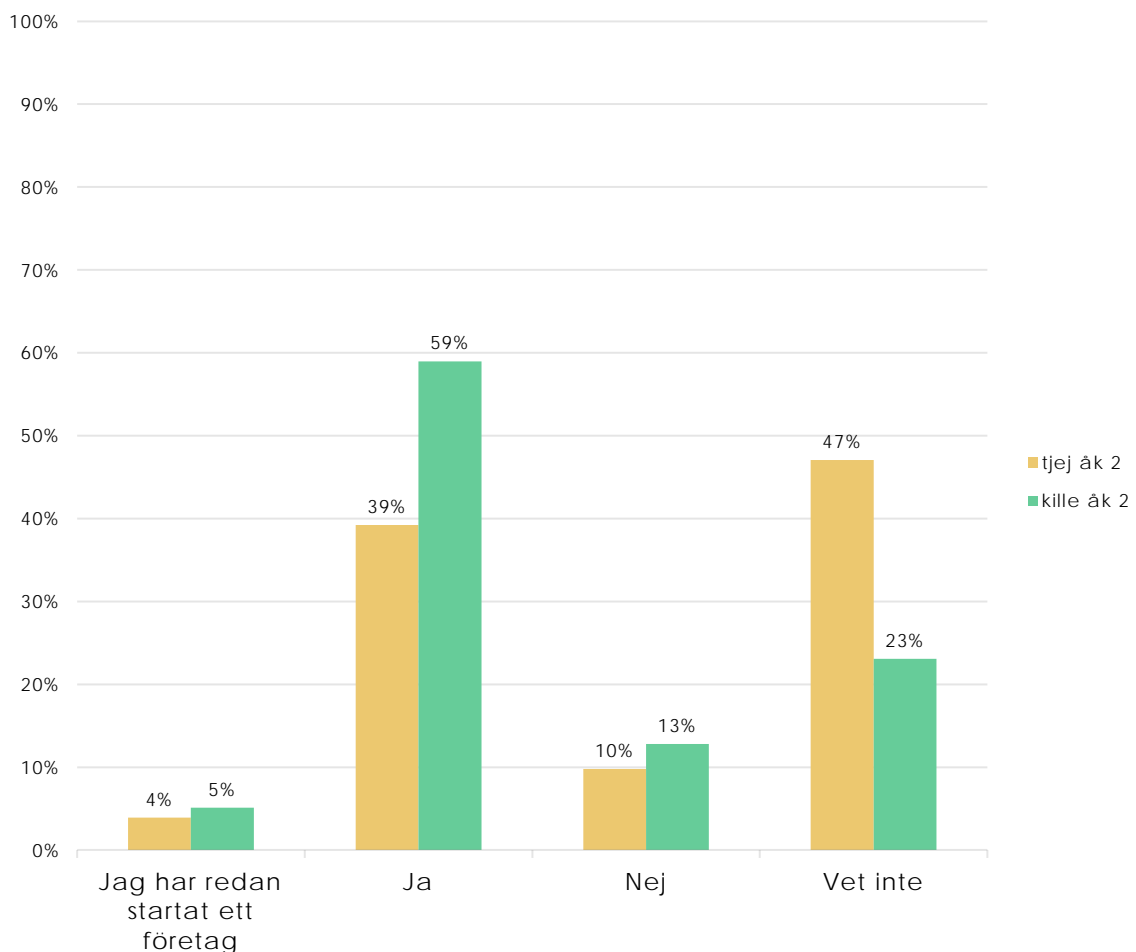

Slutligen ställdes en fråga om killar och tjejer i årskurs 2 på gymnasiet kan tänka sig starta ett eget företag i framtiden.

Nästan 6 av 10 killar och nästan 4 av 10 tjejer uppger att det kan de tänka sig att starta ett företag.

Det är ytterst få svarande som redan har startat ett eget företag. Ungefär lika många killar som tjejer svarar att de inte kan tänka sig starta ett företag i framtiden.

G3. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden? (ålder 16-19)

Sammanfattande analys

- Det finns relativt tydliga skillnader mellan killar och tjejer vad gäller arbete.
- Bland ungdomar i gymnasiet är det vanligt att ha ett extrajobb. Bland dessa är det vanligare att tjejer har ett extrajobb jämfört med killar. Detta är ett mönster som återkommer över tid.
- Det är vanligare att ha sommarjobb bland de ungdomar som går i gymnasiet jämfört med de som går i årskurs 8. Fler tjejer än killar har sommarjobb vilket är ett mönster som återkommer över tid. Det är även något fler killar på gymnasiet som uppger att de sökt jobb utan att få något, men skillnaden är liten.
- Nästan 6 av 10 killar och hälften av tjejerna uppger att det kan de tänka sig att starta ett företag.
- Att tjejer i högre utsträckning har ett jobb bredvid studierna och tenderar att jobba mer på loven kan vara en bidragande orsak till den högre stressen bland tjejer jämfört med killar.

I detta avslutande avsnitt i enkäten redovisas resultat på frågor som behandlar ungdomarnas syn på framtiden, vad de kan tänkas vilja göra framöver samt om de planerar att flytta från kommunen. I år har även frågor relaterat till Coronapandemin och barnkonventionen inkluderats i resultatredovisningen.

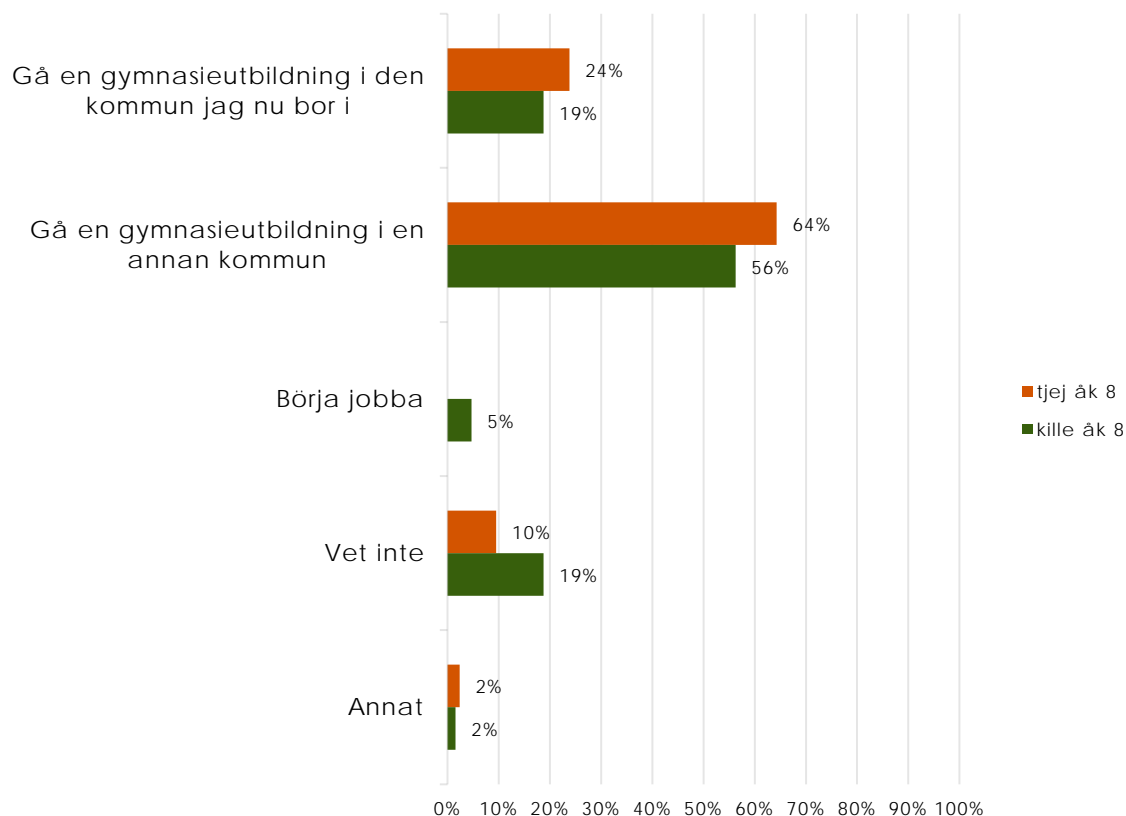
Vad unga i årskurs 8 vill och tror att de kommer att göra

Drygt 2 av 10 tjejer och nästan 2 av 10 killar i årskurs 8 skulle helst gå en gymnasieutbildning direkt efter grundskolan i kommunen de bor i, se diagram H1 nedan.

Runt 6 av 10 ungdomar skulle kunna tänka sig att studera en gymnasieutbildning i en annan kommun. Nästan 2 av 10 svarar att de inte vet.

Fler tjejer än killar svarar att de kommer gå en gymnasieutbildning i sin egen eller någon annan kommun. Fler killar svarar att de skulle vilja jobba eller att de inte vet.

H1. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?
(ålder 13-16)

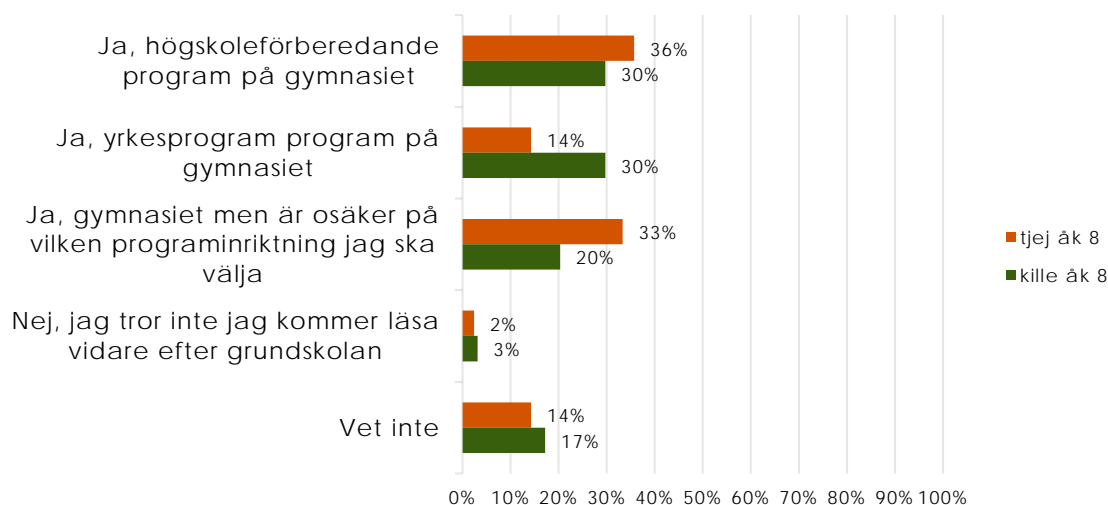

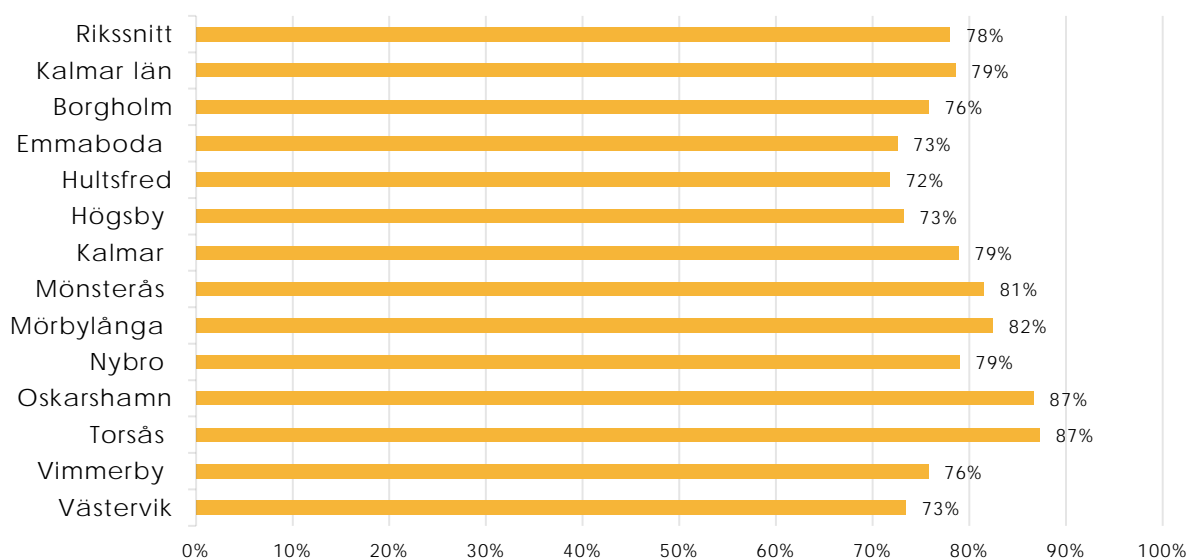
Vad gäller planer på vidare studier tror majoriteten av ungdomarna att de kommer att läsa vidare (direkt eller senare), se diagram H2 nedan.

Nästan 2 av 10 ungdomar vet inte om de kommer läsa vidare efter grundskolan. Det är fler tjejer än killar som svarade att de kommer att studera ett högskoleförberedande program eller att de ska läsa vidare på gymnasiet men inte vet vilken programinriktning de ska välja. Det är fler killar än tjejer som svarar att de kommer läsa ett yrkesprogram och att de inte vet om de ska läsa vidare eller inte.

H2. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)? (ålder 13-16)

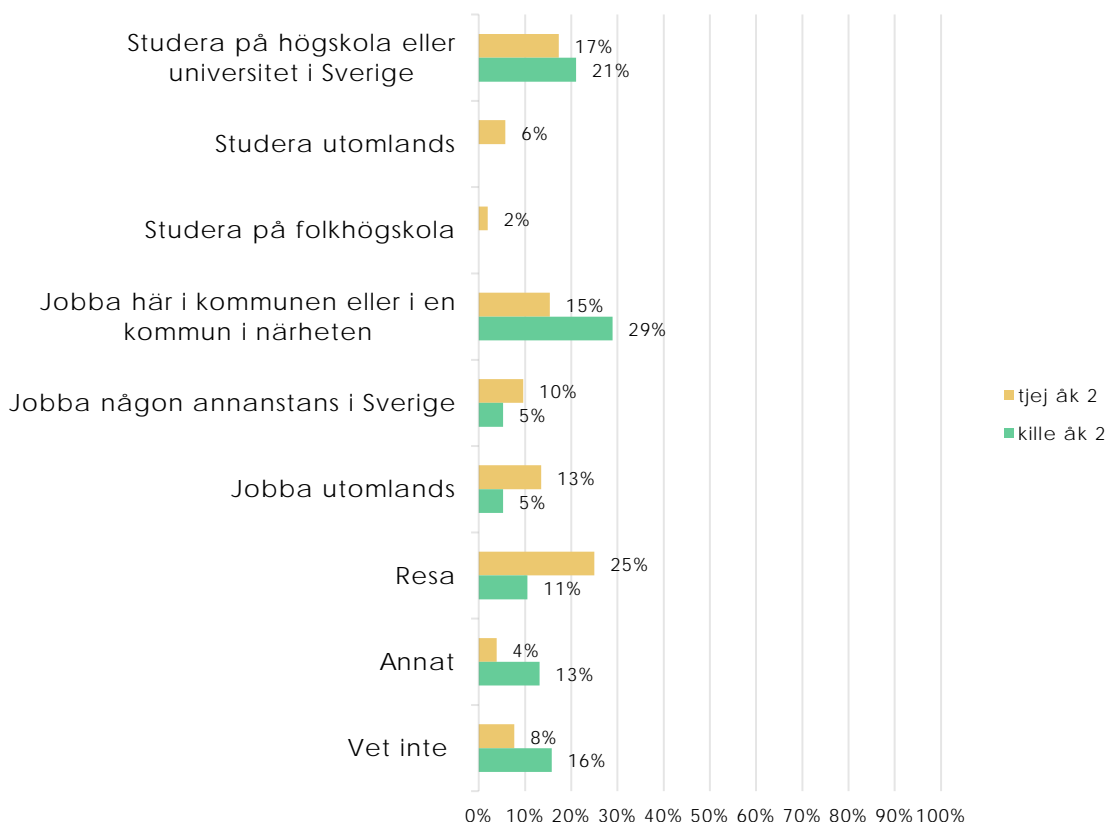

H1c. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)? Andel ja: Per kommun

H2a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet?

Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer att göra

Vad gäller frågan om vad killar och tjejer i årskurs 2 helst skulle vilja göra direkt efter gymnasiet svarar drygt 1 av 10 tjejer och 3 av 10 killar att de vill jobba i kommunen eller i en kommun i närheten.

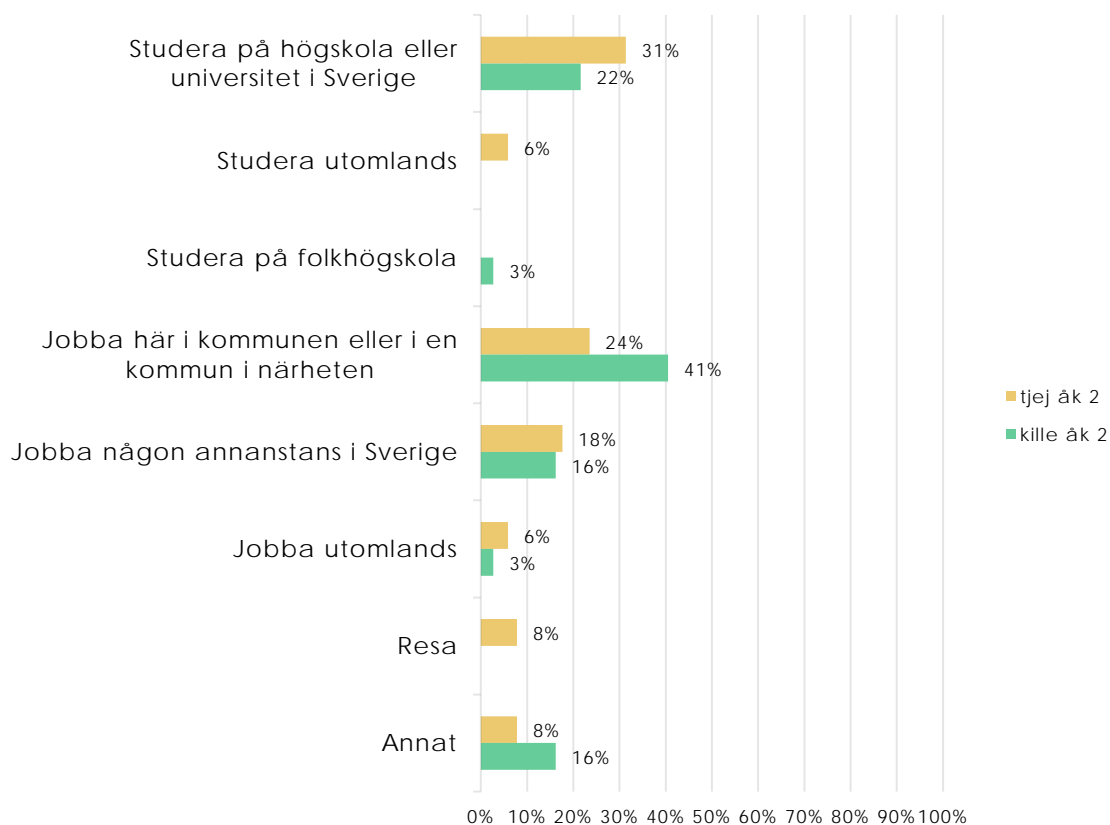
Ungefär en femtedel av ungdomarna i årskurs 2 vill studera på högskola eller universitet direkt efter gymnasiet. 1 av 10 killar och nästan 3 av 10 tjejer uppger att de vill resa efter gymnasiet.

Det är fler tjejer än killar som svarar att de vill jobba någon annanstans i Sverige, jobba utomlands eller resa.

Fler killar än tjejer svarar att de skulle vilja studera på högskola eller universitet i Sverige, jobba i sin kommun eller i någon närliggande, göra något annat och att de inte vet vad de vill göra efter gymnasiet.

H2b. Vad tror du att du kommer göra direkt efter gymnasiet?

Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer att göra

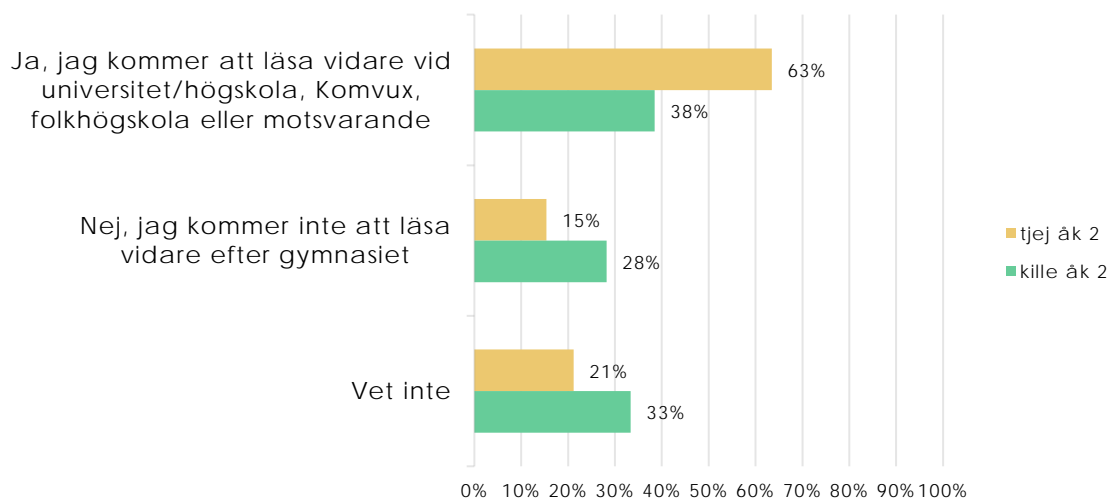
Diagrammet ovan redovisar att 1 av 5 killar och en tredjedel av tjejerna tror att de kommer studera på högskola eller universitet i Sverige direkt efter gymnasiet. En fjärdedel av tjejerna och två femtedelar av killarna tror att de kommer jobba i kommunen eller i en kommun i närheten.

Det är fler tjejer än killar som svarar att de tror sig studera på högskola eller universitet i Sverige, studera utomlands, jobba utomlands eller resa.

Fler killar än tjejer svarar att de tror sig jobba i kommunen eller i en närliggande kommun, studera på folkhögskola samt att de kommer göra något annat.

H3. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare?

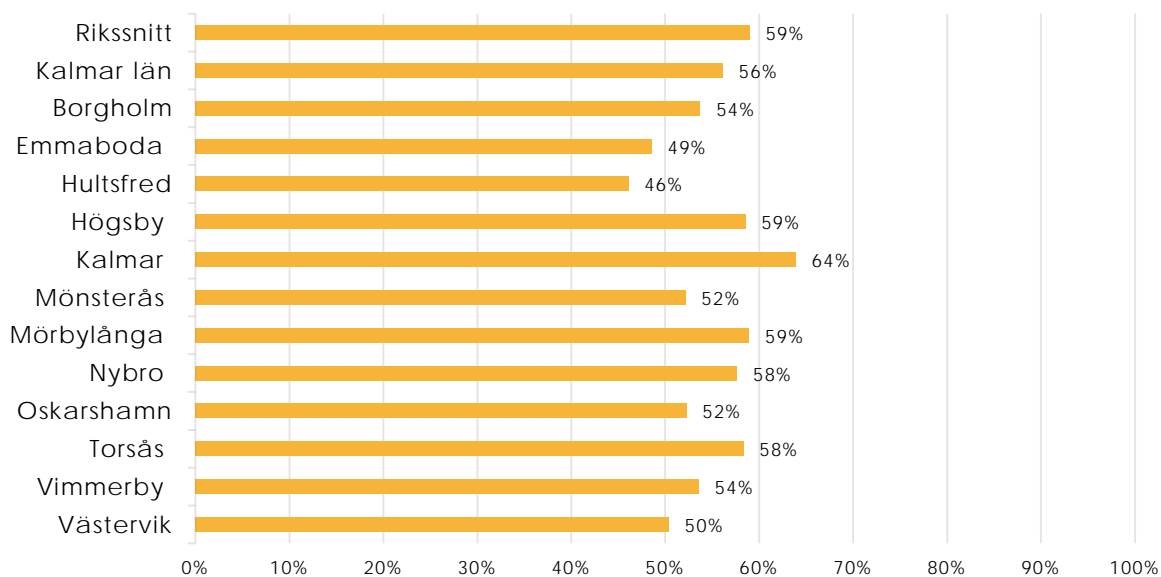
Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer att göra

Diagram H3 visar att majoriteten av tjejerna, över 6 av 10, tror att de kommer studera vidare efter gymnasiet. Andelen killar är knappt 4 av 10.

Fler killar än tjejer att de inte kommer att läsa vidare eller att de inte vet om de kommer göra det. Fler tjejer än killar svarar att de kommer att läsa vidare.

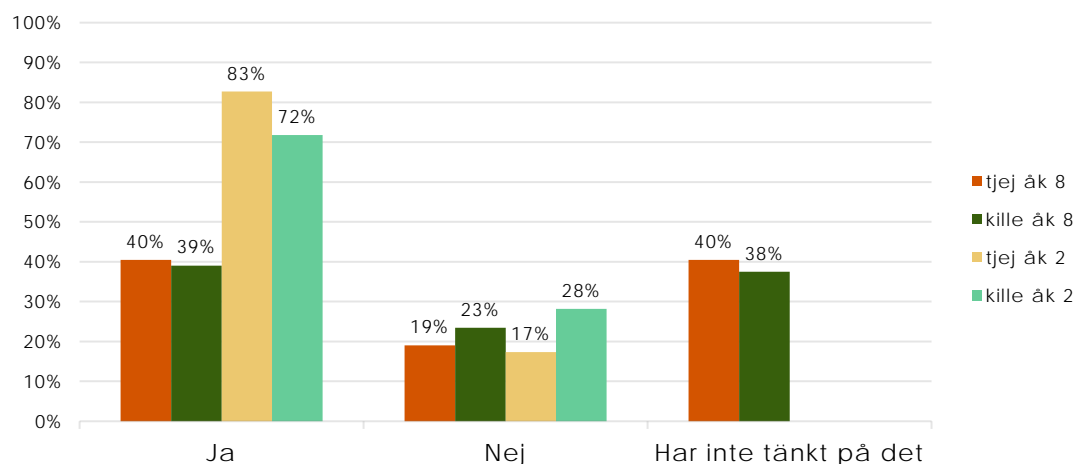
H3a. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet (direkt eller senare)? Andel ja:

Per kommun

H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

Flytta eller stanna i kommunen

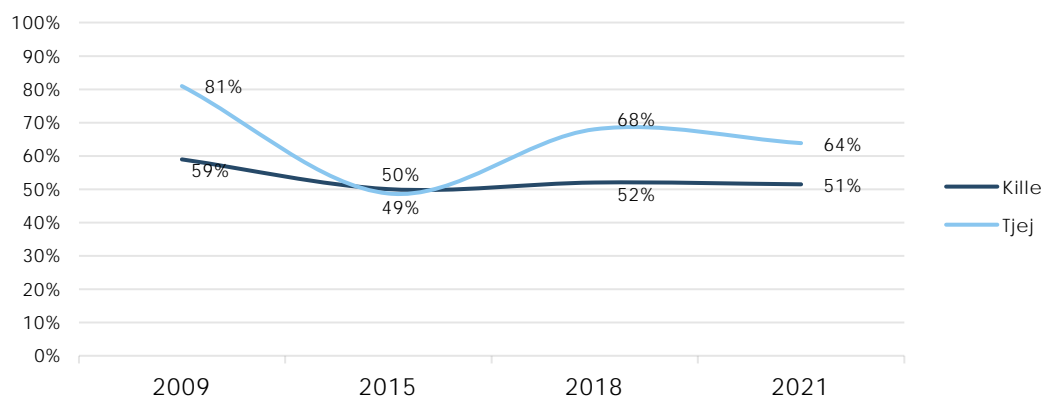
Det finns en tydlig skillnad mellan årskurserna i bedömningen av huruvida de kommer att flytta från kommunen där de bor. Sammanställningen visar att ungefär 4 av 10 killar och tjejer i årskurs 8 samt ungefär 8 av 10 killar och tjejer i årskurs 2 tror att de kommer flytta från kommunen där de bor nu.

Fler tjejer än killar svarade att de tror att de kommer flytta från kommunen. Det är även tydligt att en del av både tjejer och killar i årskurs 8 inte tänkt tanken ännu på att flytta från kommunen vilket samtliga av ungdomarna i årskurs 2 gjort.

Över tid redovisar att andelen tjejer som tror att de kommer att flytta från kommunen har ökat med 15 procentenheter sedan 2015. Noterbart är att det under samtliga mätningar, bortsett från 2015, är en större andel tjejer än killar som tror att de kommer flytta.

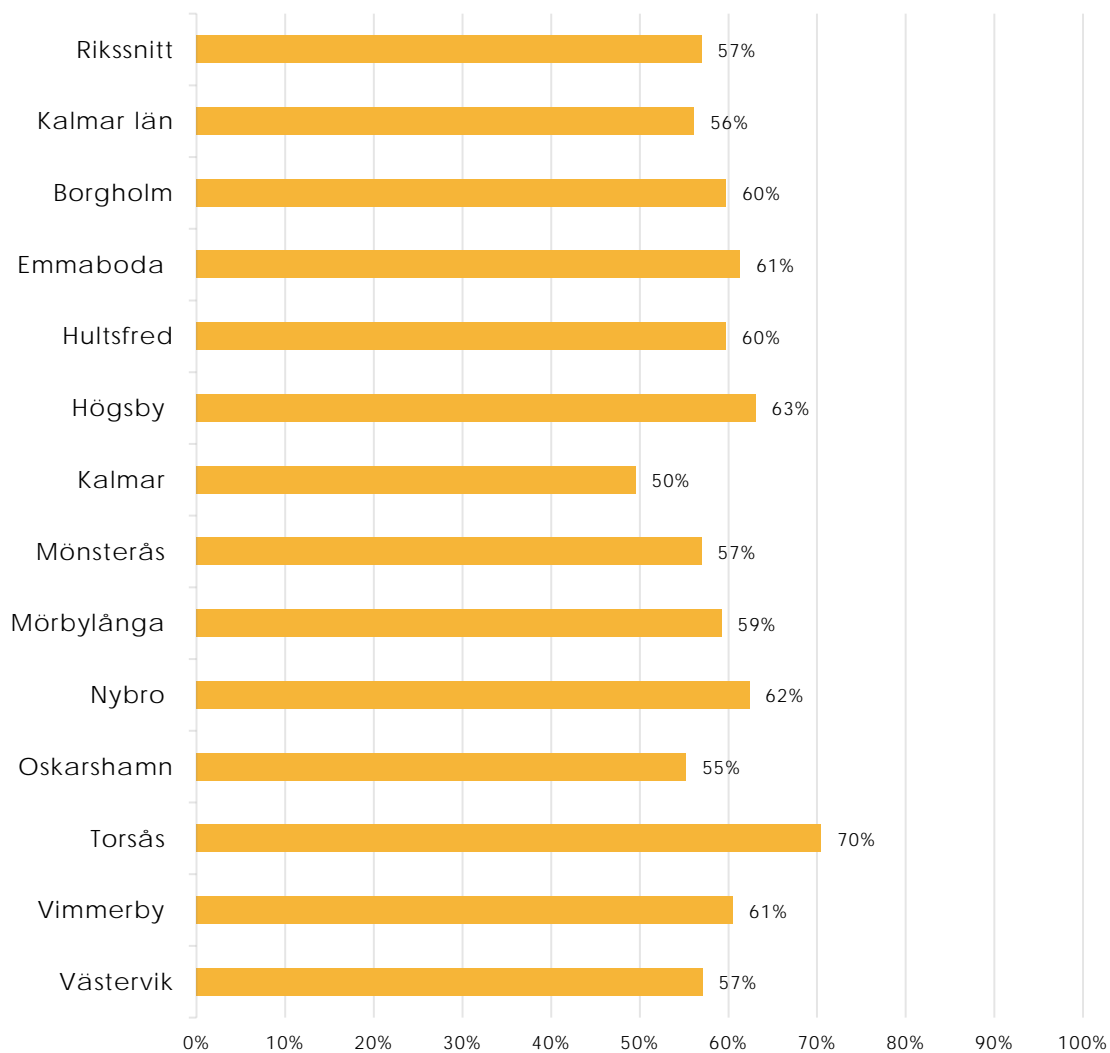
H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

Utveckling över tid

H4b. Andelen som tror de kommer flytta: Per kommun

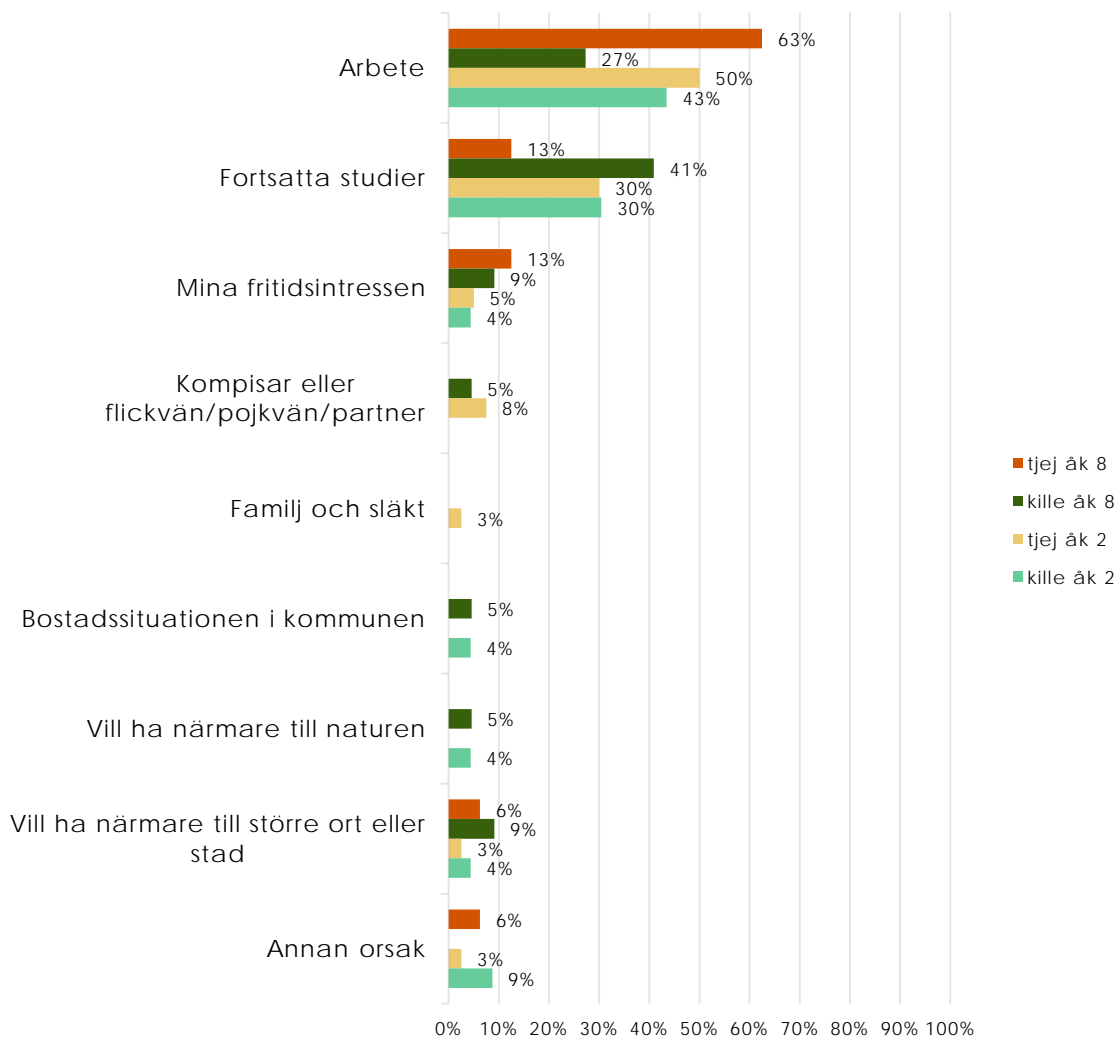

Flytta eller stanna i kommunen

Ovan redovisas Mönsterås totala resultat i relation till rikssnittet och de andra kommunerna. Genom diagrammet ovan framgår det att Mönsterås kommuns resultat står sig jämt med rikssnittet.

H4b. Av vilken anledning tror du att du kommer flytta från kommunen?

Flytta eller stanna i kommunen

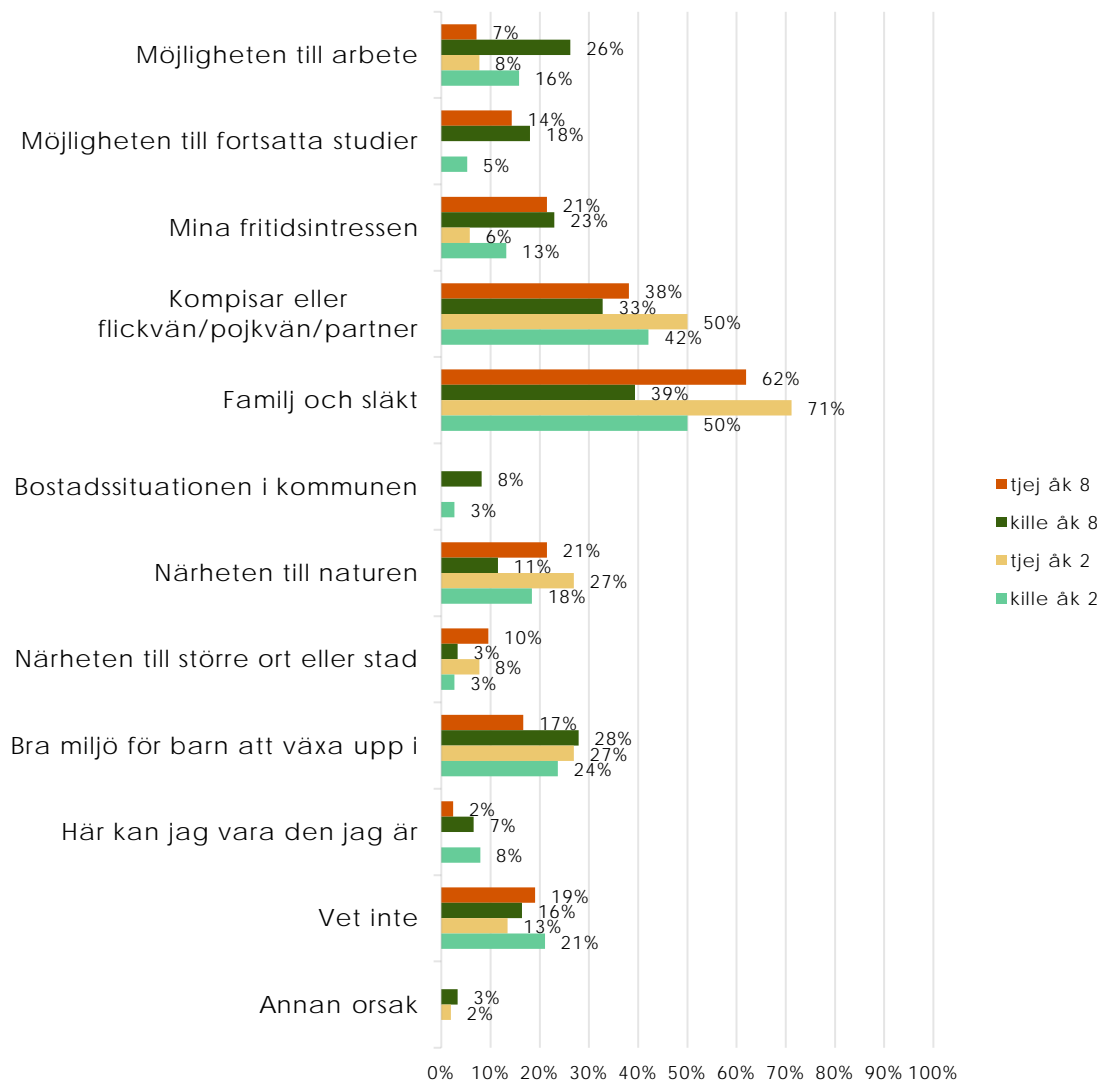
Enligt diagram H4b ovan så tror ungdomarna i båda årskurserna i högst grad att de kommer flytta på grund av arbete och fortsatta studier.

Tjejer tror i högre utsträckning att de kommer flytta på grund av arbete, sina fritidsintressen, sina kompisar eller partners samt familj och släkt. Killar tror i högre utsträckning att de kommer att flytta på grund av fortsatta studier, bostadssituationen i kommunen, att man vill ha närmare till naturen samt att man vill ha närmare till en större ort eller stad.

H5. När du tänker på hur det är att bo i din kommun, markera det eller de alternativ som du tycker är det bästa med att bo i din kommun?

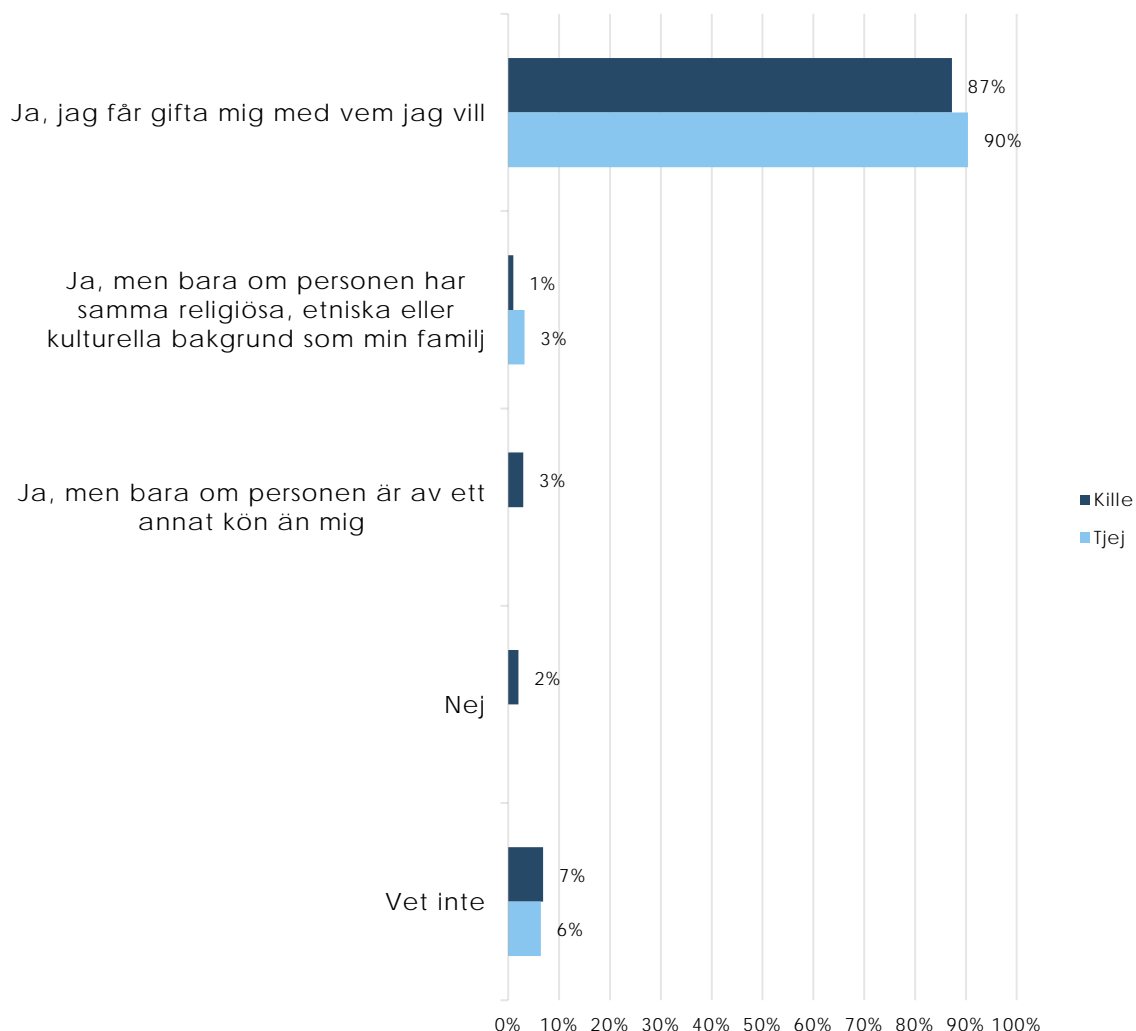
Det bästa med kommunen

I Lupp-enkäten ställdes även en fråga om vad som är det bästa med att bo i kommunen. Enligt ungdomarna är det familj och släkt, kompisar och partner, att det är en bra miljö för barn att växa upp samt närheten till naturen som är det bästa med att bo i Mönsterås.

Tjejer lyfter familj och släkt, kompisar och partner samt närheten till naturen som de främsta fördelarna med kommunen i högre grad än killar. Killar nämner i högre grad än tjejer möjligheten till arbete samt sina fritidsintressen som det bästa med kommunen.

H6. Får du gifta dig med vem du vill?

I enkäten ställdes en fråga om huruvida ungdomarna får gifta sig med vilka de vill.

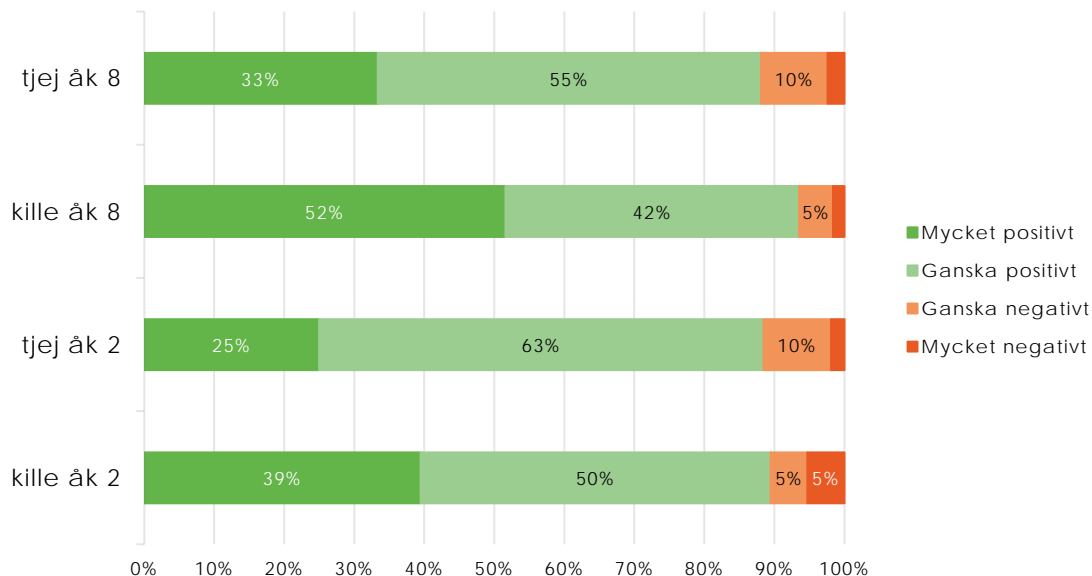
9 av 10 tjejer och killar svarar att de får gifta sig med vem de vill.

Det är fler tjejer än killar som uppger att de får gifta sig med vem de vill så länge personen är av samma kulturella bakgrund.

Fler killar än tjejer uppger svaren nej eller att de får gifta sig med vem de vill så länge personen är av annat kön än sig själv.

H7. Hur ser du på framtiden?

Framtid

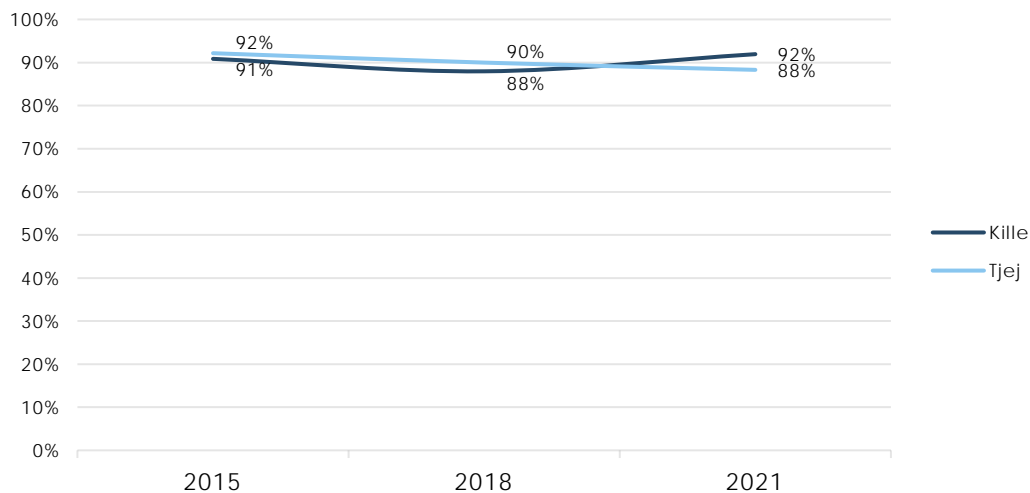
I diagram H7 ovan framgår det överlag att tjejerna och killarna i båda årskurserna ser positivt på framtiden.

Killarna har en mer positiv syn på framtiden än tjejerna i båda årskurserna.

Noterbart är att det innan mätningen 2021 var fler tjejer än killar som såg positivt på framtiden.

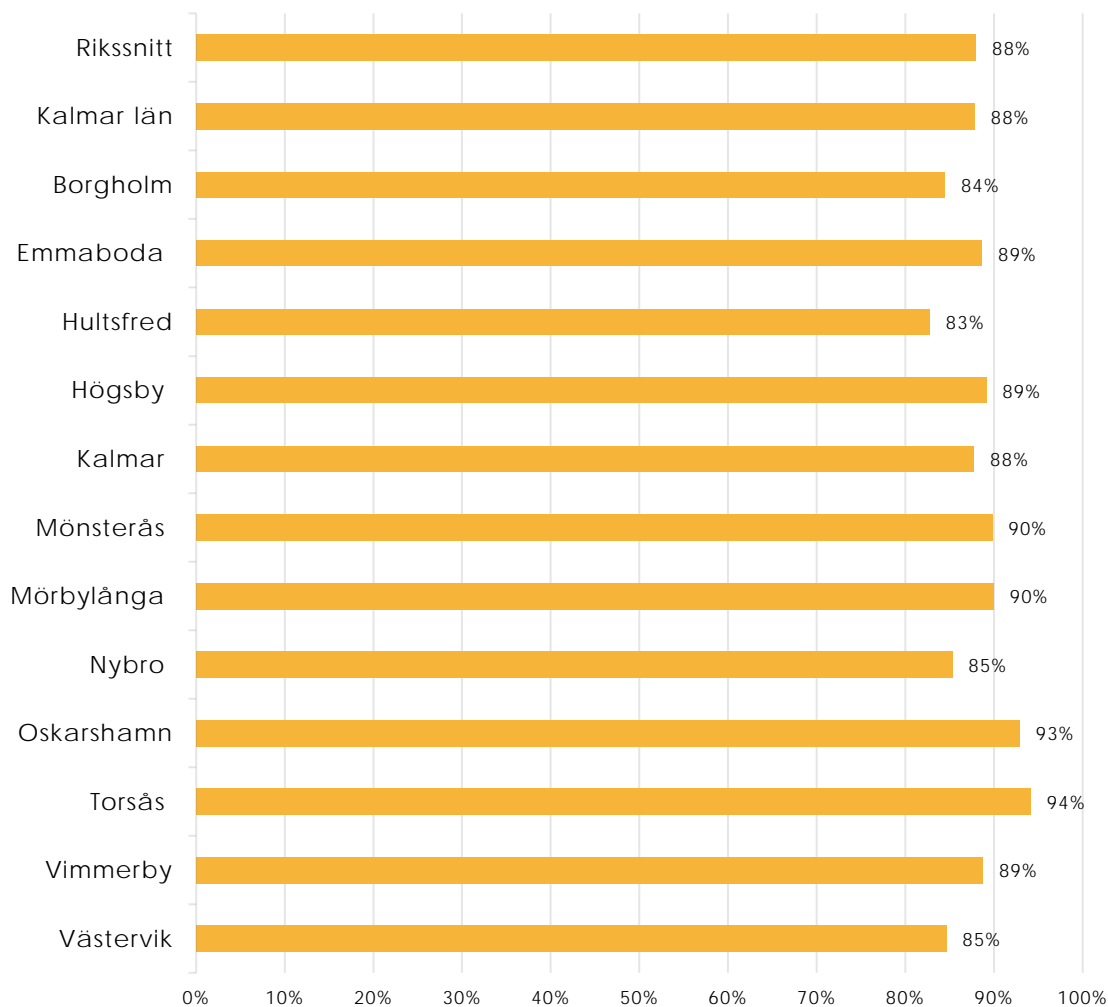
H7. Hur ser du på framtiden?

Utveckling över tid

H7b. Hur ser du på framtiden? Andel som svarat "mycket positivt" eller "ganska positivt": Per kommun

Synen på framtiden

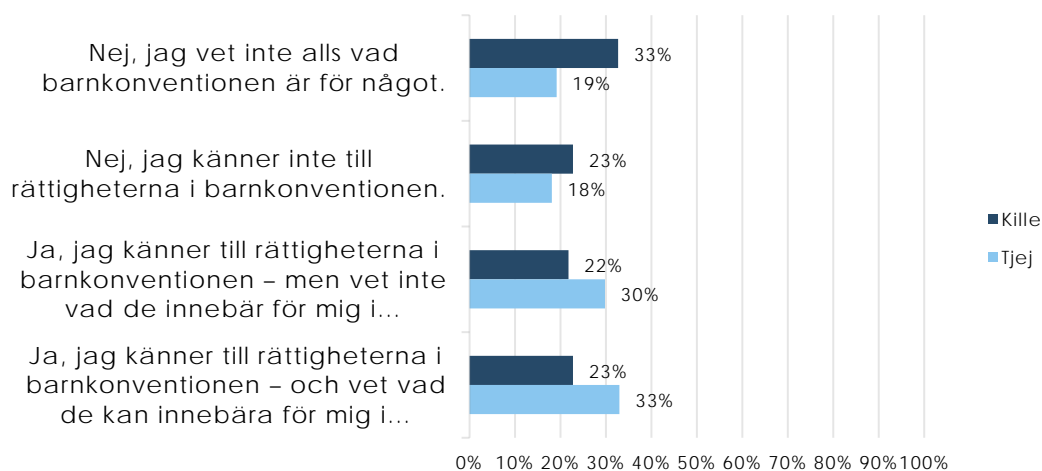
Ovan redovisas Mönsterås totala resultat i relation till rikssnittet och de andra kommunerna. Genom diagrammet ovan framgår det att Mönsterås kommuns resultat står sig jämt med rikssnittet.

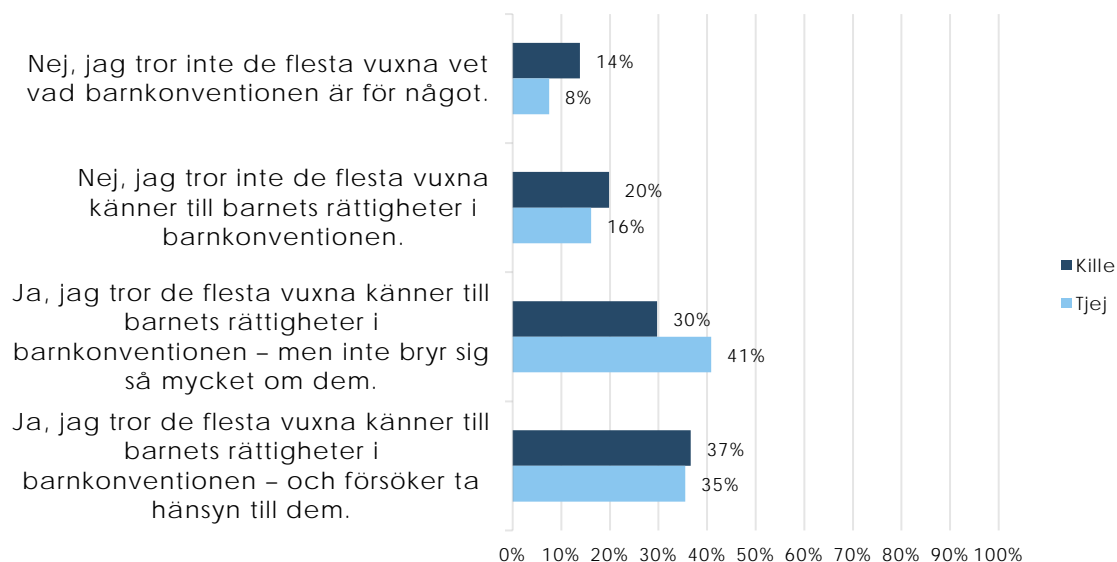
Barnkonventionen

Diagram H10a och H10b redovisar om ungdomarna i årskurserna samt vuxna i allmänhet känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen. Det framgår att killarna och tjejerna har en något större tilltro till att vuxna känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen än vad de själva har.

H10a. Känner du till vilka rättigheter du har enligt barnkonventionen?

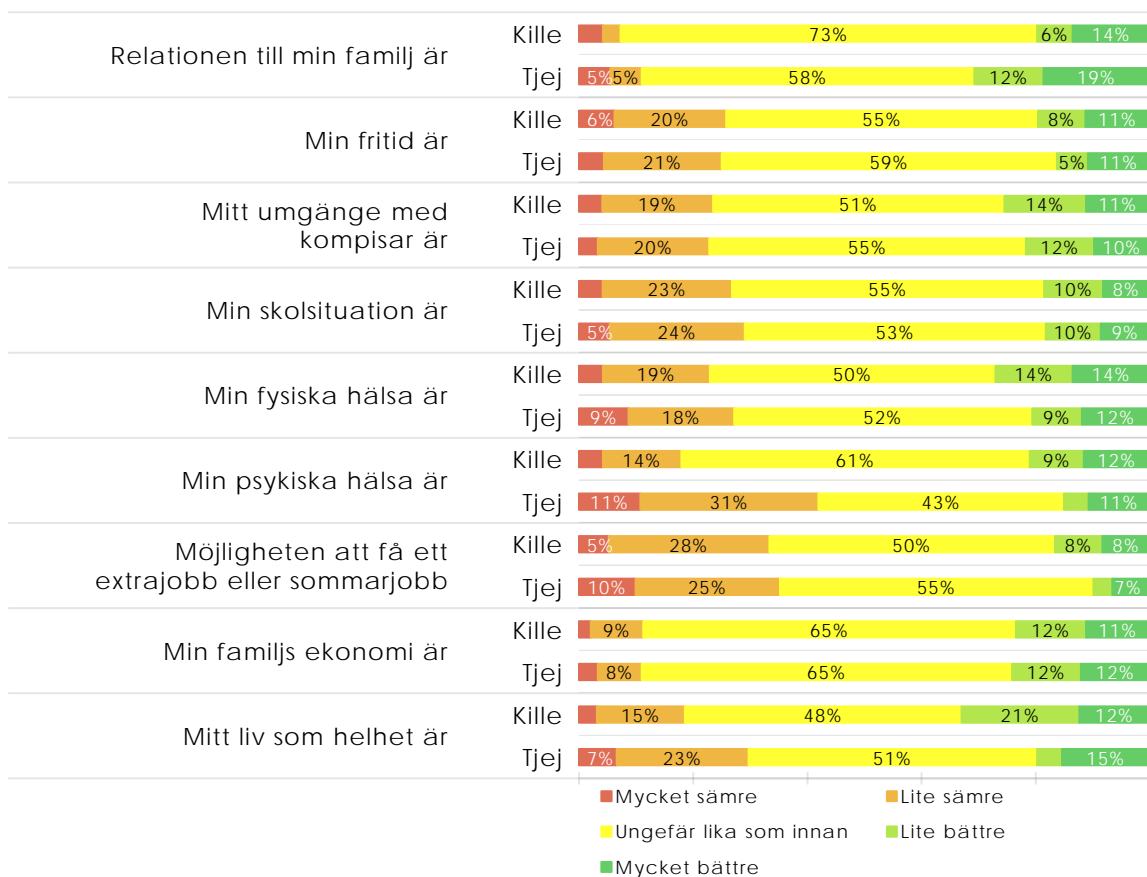

H10b. Tror du att vuxna i allmänhet känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen?

H11a. Om du tänker på hur det är nu och hur det var innan Corona-pandemin började – På vilket sätt har ditt liv förändrats på grund av Corona-pandemin?

Corona-pandemins påverkan på livet

Tabellen ovan redovisar killar och tjejers bedömning av i vilken grad Corona-pandemin haft en inverkan på deras liv.

Den tydligaste könsskillnaden är att drygt 4 av 10 tjejer och nästan 2 av 10 killar uppger att deras psykiska hälsa blivit antingen mycket sämre eller lite sämre. Ur ett helhetsperspektiv så upplever ändå de flesta att livet är ungefär likadant som innan.

Corona-pandemins påverkan på livet baserat på fritextsvar

Tjejerna och killarna fick möjlighet att genom fritext utveckla sina svar om hur Corona-pandemin påverkat deras liv.

Överlag behandlades teman som främst handlade om hemundervisningens påverkan på livet och vardagen, påverkan på den psykiska hälsan samt tillgången till idrottsliga aktiviteter. Nedan redovisas några representativa svar för dessa teman.

H11b. Vill du tillägga något om hur Corona-pandemin har påverkat dig?

"Mycket saker på fritiden har blivit inställt på grund av corona"

"Det har gjort så att man mår sämre"

"Distans var bra för mitt mentala hälsa"

"dåligt man känner sig inte fri längre"

"känt mig depremerad på distans undervisningar"

" under vinterperioden 2020-2021 så mådde jag nog som allra sämst någonsin, vi satt hemma på distans, vädret var dåligt, man orkade inte röra på sig fysiskt som innan, jag mådde sämre psykiskt, träffade knappt vänner eller släkt, hade massa stress och ansvar över skolans studier så det ä så skönt att den perioden är över för det vill jag aldrig uppleva igen!!!"

Övriga svar

Tjejerna och killarna fick även möjlighet att genom fritextsvar nyansera saker som den egna kommunen bör veta för att kunna göra kommunen bättre för unga. Nedan redovisade svar är svar från killar och tjejer i båda årskurserna.

Överlag behandlades teman som främst handlade om idrottsaktiviteter inte minst tillgången till en ishall och olika idrottsaktiviteter

Utöver de frågor du nu har svarat på, finns det något mer din kommun borde veta för att kunna göra kommunen bättre för unga?

"Mer sporter att utöva"

"Fler fritidsställen att vara på tex Hopptorn"

"De borde bygga en ishall."

"mer spontana aktiviteter"

"vi ska ha bättre basketplaner och simmhalar"

"Göra någon park av något slag. Asså typ också där vi promenaden eller blåsippenbacken så kan man gå där och ha picknick och se naturen här."

Sammanfattande analys

- Det framgår tydliga skillnader mellan killar och tjejer när det kommer till tankar om framtiden. Killar och tjejer tenderar att vilja olika saker efter skolan.
- Fler killar i årskurs 8 uppger att de kommer söka sig till ett yrkesprogram medan tjejer och killar i ungefär samma utsträckning uppger att de kommer söka sig till ett högskoleförberedande program.
- Fler tjejer än killar uppger att de kommer att läsa vidare vid universitet/högskola direkt eller senare efter gymnasiet medan fler killar uppger att de inte kommer läsa vidare.
- Fler tjejer än killar uppger att de kommer att flytta från kommunen.
- Orsakerna till att flytta från kommunen skiljer sig något mellan killar och tjejer. Fler tjejer uppger att de skulle flytta för fortsatta studier medan killar i något högre grad kan tänka sig att flytta för arbete.
- Vad gäller framtidsoptimism tenderar tjejer och killar att vara ungefär lika men överlag har det skett en nedgång i framtidsoptimismen för ungdomarna.
- Sedan coronapandemin börjat uppger tjejer att deras psykiska hälsa har försämrats i betydligt högre grad än vad killar uppger. Dessutom uppger fler tjejer än killar även att deras liv som helhet har försämrats som en följd av coronapandemin.
- Att killar och tjejer vill göra olika saker efter skolan beror på flera faktorer. Killars och tjejers intressen skiljer sig åt men det går inte att utesluta att tjejer och killar kan ha olika förväntningar på sig kring vad det är de ska sysselsätta sig med efter skolan. Detta kan påverka val av utbildning och val av yrke samt vad de vill göra i framtiden. Men detta tycks inte påverka optimismen inför framtiden.

Referenser

Folkhälsomyndigheten. *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018 – grundrapport*. 2018.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Barn och unga som utsatts för brott – Kort analys av Barnombudsmannen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor*. 2021.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Unga med attityd – Hälsa, fritid och framtid. Attityd och värderingsstudie*. 2019.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. *Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder. Ung idag*. 2020.

Sveriges Kommuner och Regioner. *Maskulinitet och jämställd skola - arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat*. 2018.

Sveriges Kommuner och Regioner. *Ungas inflytande – ungas inflytande i den lokala beslutsprocessen*. 2019.

institutet
för kvalitetsindikatorer